Job

- 1:1 אָיָשׁ הָיָה בְאֶרֶץ־עִוּץ אִיּוֹב שְׁמֵוֹ וְהָיָה הָאִישׁ הַהֹוּא תְּם וְיָשֶׁר וִירֵא אֱלֹהִים וָסֵר מֵרָע:
  - ובר הוה בארעא דעוץ ארמיניא איוב שמיה והוה גברא ההוא שלים ותריץ דחיל מן־קדם ייי ועדי מן ביש:
- 1:1 There was a man in the land of Uz whose name was Job; and that man was blameless, upright, fearing God and turning away from evil.
  - 1:2 וַיְּנַלְדוּ לָוֹ שָׁבְעָה בַנִים וְשַׁלְוֹשׁ בַּנִוֹת:
  - 1:2 ואתילדו ליה שבעא בנין ותלת בנן בנתא:
- 1:2 Seven sons and three daughters were born to him
- 1:3 וַיְהָי יִּמְקְנֵהוּ שְׁבְעַת אַלְפֵּי־צֵׁאן וּשְׁלְשֶׁת אַלְפֵּי וְמַלִּים וַחֲמֵשׁ מֵאְוֹת צֶמֶד־בָּקְרֹ וַחֲמֵשׁ מֵאְוֹת אֲמֶד־בָּקְרֹ וַחֲמֵשׁ מֵאְוֹת אֲמֶדֹּר בָבָּה מְאִדֹּ וַיְהִי הָאִישׁ הַהֹּוּא נְּדְוֹל מִכְּל־בְּנֵי־מֶדֶם: 1:3 והוה גיתוהי שבעא אלפין דעאן מן אלפא לכל ברא ותלתא אלפין דגמליא מן אלפא לכל ברתא וחמישׁ מאה פדין דתורין לגרמיה וחמישׁ מאה אתנן לגרם איתתיה ופולחנא סגיעא לחדא והוה גברא ההוא רב מנכסין מכל בני מדינחא:
- 1:3 His possessions also were 7,000 sheep, 3,000 camels, 500 yoke of oxen, 500 female donkeys, and very many servants; and that man was the greatest of all the men of the east.
  - 1:4 וְהָלְכָּוּ בָנָיוֹ וְעָשׂוּ מִשְׁתֶּה בֵּית אָישׁ יוֹמֵוֹ וְשָׁלְחוֹּ וְקָרְאוּ לִשְׁלְשֶׁת (אַחְיֹתֵיהֶם) [אחיותיהם] לאכל ולשתות עמהם:
    - 1:4 ואזלין בנוהי ועבדין שירותא בי גבר יומיה עד משלם יומי דשבעתא ומשדרין ומזמנין לתלת אחוותהון למיכול ולמישתי עמהון:
- 1:4 His sons used to go and hold a feast in the house of each one on his day, and they would send and invite their three sisters to eat and drink with them.
  - 1:5 וַיְהִּי פִּי הִפִּיפִּוּ יְבֵּי הַפִּּישְׁשֶׁה וַיִּשְׁלֵחְ אִיּוֹב וַיְּלַדְּשֵׁם וְהִשְׁפִּיִם בַּבּּקֶר ׁ וְהֶעֶּלָה עלות מִסְפַּר כֻּלָּם ֹ יְכִּי אָמֵר אִיּוֹב אוּלֵי חָטְאַוּ בָנֵי וּבֵרֶכִוּ אֱלֹהִים בִּלְבָבָם כָּכָה יַעֵשֵׂה אִיִּוֹב כָּל־הַיָּמִים: פ
  - 1:5 והוה ארום כד שלימו יומי שירותא ושדר איוב וזמינונון ומקדים בצפרא ומסיק עלוון סכומי כולהון ארום אמר איוב דילמא חבון בני וארגיזו קדם אלהא ברעיניהון הכדין יעביד איוב כל יומי שבעתא:
- 1:5 When the days of feasting had completed their cycle, Job would send and consecrate them, rising up early in the morning and offering burnt offerings *according to* the number of them all; for Job said, "Perhaps my sons have sinned and cursed God in their hearts." Thus Job did continually.
  - 1:6 וַיְהָי הַיֹּוֹם וַיָּבֹאוּ בְּגֵי הָאֱלֹהִים לְהִתְיַצֵּב עַל־יְהוֶה וַיָּבְוֹא גַם־הַשְּׂטָן בְּתוֹכֶם: 1:6 והוה יום דינא בריש שתא ואתו בני מלאכיא למקום בדינא קדם ייי ואתא אף לחוד סטנא במציעהון למקום בדינא קדם ייי:
- 1:6 Now there was a day when the sons of God came to present themselves before the LORD, and Satan also came among them.

- וּנִיּאמֵר יִהנָה אֶל־הַשָּׂטָן מֵאַיִן תָּבָא וַיַּעַן הַשָּּטָן אֶת־יְהנָה` וַיֹּאמַר מִשְׁוּט בָּאָרֶץ 1:7 ומהתהלך בה:
  - 1:7 ואמר ייי לסטנא מנן את אתי ואתיב סטנא קדם ייי ואמר מן שוט מלמישט בארעא ולמבדק בעובדי בני־אנשא ומן מהלכא בה:

1:7 The LORD said to Satan, "From where do you come?" Then Satan answered the LORD and said, "From roaming about on the earth and walking around on it."

- ַרָּאָרֶץ יְהֹנָה אֶל־הַשָּׁטָּן הֲשַׂמָת לִבְּךָ עַל־עַבְרָי אִיָּוֹב כִּי אֵיָן כָּמֹהוּ בָּאָבֶץ 1:8
- אָיַשׁ ֹתְּם וְיָשֶׁר יְרֵא אֱלֹהִים וְסָר מֵרֶע: 1:8 ואמר ייי לסטנא איפשר דשויתא לבבך לבך על עבדי איוב ארום ארי לית דיכמיה בכל ארעא דעממי גבר שלים ותריץ דחיל מן־קדם ייי ועדי מן ביש בישא:

1:8 The LORD said to Satan, "Have you considered My servant Job? For there is no one like him on the earth, a blameless and upright man, fearing God and turning away from evil."

- יבּעַן הַשָּׁטָן אֶת־יְהוָה וַיֹּאנַאַר הַחָבָּם יָרֵא אִיּוֹב אֱלֹהִים: 1:9
- 1:9 ואתיב סטנא ית ייי ואמר איפשר דמגן דחיל איוב מן־קדם ייי:

1:9 Then Satan answered the LORD, "Does Job fear God for nothing?

- בּיִתֶּוֹ וּבְעַד־ כָּל־אָשֶׁעֶּר־לְוֹ נִזּסָבִיִב בַּעֲדְוֹ וּבְעַד־בִּיתֶוֹ וּבְעַד כָּל־אֲשֶׁר־לְוֹ נִזּסָבִיב 1:10 מַעֲשֵׂה יָדִיוֹ בַּלַכְתָּ וּמִקְבוֹהוּ פַּּרֵץ בָּאָבֶץ:
- 1:10 הלא מימרך טללתא אמטולתיה ואמטול אנש ביתיה ואמטול כל דיליה מן־חזור־חזור עובדי ידוהי בריכתא וגיתוהי תקופו בארעא:

1:10 "Have You not made a hedge about him and his house and all that he has, on every side? You have blessed the work of his hands, and his possessions have increased in the land.

1:11 וְאוּלָם שְׁלַח־נָא יָדֶדְ וְגַע בְּכָל־אֲשֶׁר־לֵוֹ אִם־לֹא עַל־פָּגֶיךְ יְבְרֵכֶךְ: 1:11 וברם אושיט כדון מחת ידך וקריב בכל דיליה אין לא באנפי מימרך ירגזנך:

1:11 "But put forth Your hand now and touch all that he has; he will surely curse You to Your face."

- וּנִגָּאמֶרְ יְהֹנָה אֶל־הַשָּׂטָן הִנָּהְ כָל־אֲשֶׁר־לוֹ בְּיָדֶדְ רַלַ אֵלָיו אַל־תִּשְׁלַח יָדֶךְ 1:12
- וַיִּצֵא הַשְּּטֶּן מֵעָם פְּנֵי יְהוֶה: 1:12 ואמר ייי לסטנא הלא הא כל דאית ליה מסר בידך לחוד לותיה לא תושיט ידך ונפק סטנא בהרמנא מן־קדם ייי:

1:12 Then the LORD said to Satan, "Behold, all that he has is in your power, only do not put forth your hand on him." So Satan departed from the presence of the LORD.

1:13 וַיְהִי הַיָּוֹם וּבָנָיו וּבְנֹתָיו אָכְלִים ׁ וְשֹׁתִים לַיִן בְּבֵית אֲחִיהֶם הַבְּכוֹר: 1:13 והוה יוֹם אתחולי שבעתא ובנוהי ובנתיה אכלין ושתיין חמר בבית

אחוהון בוכרא:

1:13 Now on the day when his sons and his daughters were eating and drinking wine in their oldest brother's house,

- 1:14 וּמַלְאָדְ בָּא אֶל־אִיָּוֹב וַוּאמֻר הַבָּקָר הָיָוּ חְרְשׁׁוֹת וְהָאֲתֹנְוֹת רֹעְוֹת עַל־יִדִיהֵם: 1:14 ועזגד אתא לות איוב ואמר תורייתא תורתא הוואה רדיין כריין ואתנן רען על סטריהון:
- 1:14 a messenger came to Job and said, "The oxen were plowing and the donkeys feeding beside them,

- 1:15 וַתִּפָּל שְׁבָא וַתִּקְּחֵׁם וְאֶת־הַנְּעָרִים הִכִּוּ לְפִי־חָרֶב וְאִכָּּוּלְטְה רַק־אֲנִי לְבַהִּי לִהַנִּיד לֵך:
- תונים בתקוף בתכיף לילית מלכת ומרגז זמרגד ודברתנון וית עולימיא במל קטל אוכלוסכא אוכלוסהא לפתגם דחרב ואשתיזיבית לחוד אנא לבלחודאי לחואה לך:

1:15 and the Sabeans attacked and took them. They also slew the servants with the edge of the sword, and I alone have escaped to tell you."

- 1:16 עוֹד זֶה מְדַבֵּר וְזֶה בָּא וַיֹּאמֵר אֲשׁ אֱלֹהִים נָפְּלָה מִן־הַשָּׁמֵּים וַתִּבְעִר בַּצְּאן וּבַנְּעָרִים וַתֹּאכְלֵח וָאִפָּּלְטָה רַק־אֲנָי לְבַדִּי לְהַנִּיד לֶךְ:
- 1:16 עד כדון דין ממליל ודין אתא ואמר אשתא מן־קדם ייי נפלת מן שמיא ואוקידת בענא ובעולימיא וגמרתנון ואשתיזבית לחוד אנא לבלחודוי לבלחודיי לחואה לך:

1:16 While he was still speaking, another also came and said, "The fire of God fell from heaven and burned up the sheep and the servants and consumed them, and I alone have escaped to tell you."

- 1:17 עוֹד זֶהְ מְדַבְּּר וְזֶה בָּא וַיֹּאמֵר בַּשְׂהִים שָׂמוּ שְׁלשָׁה רָאשִׁים וַיִּפְשְׁטִּוּ עַל־הַגְּמֵלִים וַיִּקְחוּם וְאֶת־הַנְּעָרִים הִכִּוּ לְפִי־חָרֵב וָאִמָּלְטְה רַק־אֲנִי לְבַהִּי לְהַגִּיִר לֹדְ:
  - ייי עד כדון דין ממלל ודין אתא ואמר כסדאי כשדאי מניאו תלתא רישי 1:17 אוכלוסין ואתפשיטו על גמליא ודברונון וית עולימיא קטלו לפתגם דחרב ואשתיזבית לחוד אף אנא לבלחודוי לבלחודיי בלחודוהי לחואה לך:

1:17 While he was still speaking, another also came and said, "The Chaldeans formed three bands and made a raid on the camels and took them and slew the servants with the edge of the sword, and I alone have escaped to tell you."

- 1:18 עַד זֶה מְדַבֵּר וְזֶה בָּא וַיֹּאמֻר בָּנֶיף וּבְנוֹתֶיְף אְּכְלִים וְשֹׁתִים וַיִּן בְּבֵית אַחִיהֵם הַבְּכִוֹר:
- בית עד כדון דין ממלל ודין אתא ואמר בנך ובנתך אכלין ושתין חמר בבית אחוהון בוכרא:

1:18 While he was still speaking, another also came and said, "Your sons and your daughters were eating and drinking wine in their oldest brother's house,

- 1:19 וְהִנָּה ۚ רִּוּחַ נְּדוֹלֶה בָּאָה מֵעֵבֶר הַמִּדְבָּר וַיִּנַּע` בְּאַרְבַּע` פִּנְּוֹת הַבַּיִת וַיִּפְּל עַל־הַנְּעָרִים וַיָּמִוּתוּ וָאִכָּּוֹלְטְה רַק־אֲנִי לְבַדִּי לְהַנִּיד לֶךְ:
- 1:19 והא זעפא רבתא אתיא מסטרי מדברא וקדים וקריב בארבעתיה זויין זוין דביתא ונפל על עולימיא ומיתו ואשתיזבית לחוד אף אנא לבלחודוי לבלחודיי לחואה לך:

1:19 and behold, a great wind came from across the wilderness and struck the four corners of the house, and it fell on the young people and they died, and I alone have escaped to tell you."

- יַּיָּקֶם אִּיּוֹב וַיִּקְרַע אֶת־מְעָלוֹ וַיָּנֵז אֶת־רֹאעֻׁוֹ וַיִּקֶּל אַרְצָּה וַיִּשְׁתָּחוּיּ
- 1:20 איוב ובזע ית מעיליה וספר ית רישיה ונפל על ארעא וסגיר:

1:20 Then Job arose and tore his robe and shaved his head, and he fell to the ground and worshiped.

- ונים נַיּאמֶר ֶ עָרֹם (יָצָתִי) [יָצָאתִי] מִבֶּמֶן אִמִּי וְעָרֹם אָשׁוּב שַּׁמָה יְהוָה נָתַּן וַיהוָה לָּבֶת לָּבֶח יְהִי שֵׁם יְהוָה מְבֹרֶךִּ:
  - וצר ערטלאי ערטולאי נפקית מכריסא דאמי וערטלאי וערטולאי 1:21 איתוב תמן לבית לבי קבורתא מימרא דייי יהב ומימרא דייי ובית דיניה

נסב יתנסב דיליה יהא שמא דייי מברך:

1:21 He said, "Naked I came from my mother's womb, And naked I shall return there. The LORD gave and the LORD has taken away. Blessed be the name of the LORD."

- 1:22 בְּכָלְ־וָאת לֹא־חָטָא אִיִּוֹב וְלֹא־נָתַן תִּפְּלָה לֵאלהִים: פ
- 1:22 בכל דא לא חב איוב ולא סדר הדר מלי מטחא מחטא קדם ייי:

1:22 Through all this Job did not sin nor did he blame God.

- 2:1 וַיְהָי הַיֹּוֹם וַיָּבֹאוּ בְּגֵי הָאֱלֹהִים לְהִתְיַצֵּב עַל־יְהוָה וַיָּבְוֹא גַם־הַשְּּטָן בְּתֹבֶׁם לִהִתִיצֵּב עַל־יִהוָה:
- ברינא קדם ייי ואתא אף לחוד סטנא במצעיהון למקום בדינא קדם ייי: בדינא קדם ייי ואתא אף לחוד סטנא במצעיהון למקום בדינא קדם ייי:
- 2:1 Again there was a day when the sons of God came to present themselves before the LORD, and Satan also came among them to present himself before the LORD.
  - 2:2 וַיָּאמֶר יְהוָה` אֶל־הַשָּׂטֶּן אֵי מִזֶּה תָּבֹא וַיַּעַן הַשְּׂטֵּן אֶת־יְהוָה` וַיּאמֵּר מִשַּׁט בָּאָרֶץ וּמֵהתְהַלֵּךְ בָּה:
  - דיים ואמר ייי לסטנא הי מגן את אתי ואתיב סטנא ית ייי ואמר מן למשוט 2:2 ואמר ייי לסטנא הי בני־נשא ומן מהלכא בה: בארעא למבדק בעובדי בני־נשא ומן מהלכא בה:
- 2:2 The LORD said to Satan, "Where have you come from?" Then Satan answered the LORD and said, "From roaming about on the earth and walking around on it."
  - 2:3 וַיּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן הֲשַׂמְתּ לִבְּךּ אֶל־עַבְהִי אִיוֹב בְּי אֵיוֹב בְּי אֵלּה בְּאָּרֶץְ אִישׁ תָּם וְיָשֶׁר יְרֵא אֱלֹהִים וְסָר מֵרָע וְעֹדֶנוּ מַחֲזֹיִק בְּתֻּמָּתוֹ וַהְּסִיתִנִּי בִּוֹ לְבַּלְעִוֹ חָנֵם:
  - 2:3 ואמר ייי לסטנא איפשר דשויתא לבך על עבדי איוב ארום לית דכמוהי דיכמיה בארעא דעממי גבר שלים ותריץ דחיל מן־קדם ייי ועדי מן ביש ועד כדון הוא מתוקף בשלימותיה וגריתא מימרי ביה לסלעמותי מגן:
- 2:3 The LORD said to Satan, "Have you considered My servant Job? For there is no one like him on the earth, a blameless and upright man fearing God and turning away from evil. And he still holds fast his integrity, although you incited Me against him to ruin him without cause."
- 2:4 וַיַּעַן הַשְּׂטָן אֶת־יְהוָה וַיּּאמֵר עוֹר בְּעַד־עוֹר וְכֹל אֲשֶׁר לָאִּישׁ וַחָּן בְּעַד נַפְשְׁוֹ: 2:4 ואתיב סטנא ית קדם ייי ואמר איברא מטול איברא וכל די לבר־נש ימסור מטול נפשיה:
- 2:4 Satan answered the LORD and said, "Skin for skin! Yes, all that a man has he will give for his life.
  - 2:5 אוּלָם שְׁלַח־נָא יָדֶךְ וְגַע אֶל־עַצְמְוֹ וְאֶל־בְּשָׂרְוֹ אִם־לְאׁ אֶל־פְּנֶיְדְ יְבְרֵכֶךְ: 2:5 וברם אושיט כדון מחת ידך וקריב לגרמיה ולבשריה ולנפשיה אין לא באנפי מימרך ירגזנך:
- 2:5 "However, put forth Your hand now, and touch his bone and his flesh; he will curse You to Your face."
  - ַנְיָּאמֶר יְהנָה אֶל־הַשָּׂטָן הָנָּוֹ בְיָדֶךְ אָךְ אֶתְ־נַפְּשִׁוֹ שְׁכְּוֹר:
  - 2:6 ואמר ייי לסטנא הא הוא מסור בידך לחוד ית נפשיה נטור:

2:6 So the LORD said to Satan, "Behold, he is in your power, only spare his life."

- ַנְעָר) [וְעַר] בּשְּׁטָּן מֵאֵת פְּנֵי יְהוָה וַיַּךְ אֶת־אִּיּוֹב` בִּשְׁחִין רֶע מִכַּף רַגְּלוֹ (עַר) [וְעַר] קַרַקרוֹ:
  - 2:7 ונפק סטנא בהרמנא מן־קדם ייי ומחא ית איוב בשיחנא בישא מן פרסת רגליה ועד מוקריה:

- 2:8 וַיָּקַח־לְוֹ חֶׁרָשׁ לְהָתְנֵּרֶדְ בִּוֹ וְהָוֹא ישֶׁב בְּתוֹךְ־הַאָּפֵּר:
- 2:8 ונסיב ליה פיחר לאתקרצפא לאיתקרספא ביה והוא יתיב במצע קטמא: 2:8 And he took a potsherd to scrape himself while he was sitting among the ashes.
  - 2:9 וַתְּאמֶר לוֹ אִשְּׁתֹּוֹ עִדְךָ מַחֲזוִיק בְּתֻפָּתֶךְ בְּתַדְ אֱלהֻים וָמֻת: 2:9 ואמרת ליה דינה אתתיה עד כדון את מתוקף מיתוקף בשלימותך בריך
  - מימרא דייי ומית ומות:

2:9 Then his wife said to him, "Do you still hold fast your integrity? Curse God and die!"

2:10 וַיֹּאמֶר אָלֵיהַ כַּדַבֶּר אָחַת הַנָּבַלוֹת תַדַבַּרִי נַם אָת־הַטּוֹב נָקַבַּל מֵאֵת 2:10 הָאֱלהִים וְאֶת־הָרָע לֹא נְקַבֵּלֹ בְּכָל־זָאת לֹא־חָטָא אִיּוֹב בִּשְּׂפָתָיוּ: פּ 2:10 ואמר לה היכמה די מללן דממללן חדא מן נשיא דעבדן קלנא מבית־אבהתהון היכדין את ממללא לחוד ית טבא נקבל מן־קדם ייי וית בישא לא נקבל בכל דא לא חב איוב בספותיהי בסיפוותוי ברם ברעיוניה הרהיר במלין:

2:10 But he said to her, "You speak as one of the foolish women speaks. Shall we indeed accept good from God and not accept adversity?" In all this Job did not sin with his lips.

יַנִישְׁמְעוֹר שָלְשֶׁת רֵעֵי אִיּוֹב אָת כָּל־הָרָעָה הַזֹּאת הַבָּאָה עָלְיוֹ וַיָּבֹאוּ אִישׁ 2:11 ָמִפִּוּלְמֵוֹ אֱלִיפַּוֹ הַמִּימָנִי וּבִלְדַּרֵ הַשׁוּחִׁי וְצוֹפֻּר הַנַּעֲמָתִּרְ וַיִּנְּעֲרָוּ יַחְדָּוֹ לָבְוֹא לנוד-לו ולנחמו:

ושמעו תלתא חברי איוב ית כל בישתא הדא דאתת עלוהי עלוי כד 2:11 חמון ית אילני פרדסיהון די יבישו ולחם סעודתהון אתהפיך לבישרא חייא וחמר משתיהון אתהפיך לדמא ואתו גבר מן אתריה ובי הוא ובהיא זכותא אתפציו מן אתר דמזומן להון בגיהנם אליפז דמן תימן ובלדד דמן שוח וצופר דמן נעמה ואתחברו כחדא למיתי למיעל למינד ליה ולנחמותיה:

2:11 Now when Job's three friends heard of all this adversity that had come upon him, they came each one from his own place, Eliphaz the Temanite, Bildad the Shuhite and Zophar the Naamathite; and they made an appointment together to come to sympathize with him and comfort him.

עישׁ אַר אָרער נַיִּשְׂאַר אָת־עֵינֵיהָם מֶרָחוֹק וְלְא הָכִּירָהוּ וַיִּשְׂאָר קוֹלָם וַיִּבְכָּוּ וַיָּקְרעוּ אִישׁ 2:12 מִעלוֹ וַיִּזִרקוֹ עָפֶּר עַל־רָאשִׁיהֶם הַשְּׁמֵיִנְחָה:

יוקפו ית עיניהון מן־רחיק ולא אשתמודעוהי וארימו קלהון ובכו ובזעו 2:12 גבר ית מעיליה וזרקון ודרקון עפרא על רישיהון לצית שמיא:

2:12 When they lifted up their eyes at a distance and did not recognize him, they raised their voices and wept. And each of them tore his robe and they threw dust over their heads toward the sky.

2:13 וַיִּשָׁבִוּ אָתוֹ לָאָָרֵץ שִׁבָעַת יָמִים וִשִּׁבָעַת לֵילָוֹת וְאֵין־דֹבֵר אֵלָיוֹ דָבָּר כִּי רַאֹּוּ כִּי־נָדַל הַכָּאָב מָאִד:

יומין ושובעא לילות לילוון ולית דמליל ביומין ושובעא לילות לילוון ולית דמליל 2:13 דממליל עמיה פתגם ארום דחמון ארום סגא כיבא לחדא:

2:13 Then they sat down on the ground with him for seven days and seven nights with no one speaking a word to him, for they saw that his pain was very great.

- 3:1 אַחַרִי־כֹן פַּתַח אִיוֹב אָת־פִּיהוּ וַיִּקְלֵל אָת־יוֹמוֹ: פ
- 3:1 בתר מן־בתר כדון כן פתח איוב ית פומיה ולטיט ית יומיה:

3:1 Afterward Job opened his mouth and cursed the day of his *birth*.

- :3:2 וַיַּעַן אִיּוֹב וַיּּאמֵר:
- :3:2 ואתיב ופיזם איוב ואמר:

3:2 And Job said

3:3 וֹאבַד יִוֹם אָזֶּלֶד בְּוֹ וְהַלִּיְלָה אָמַֹר הֹרָה גֵבֶר: 3:3 יהובד יומא דאתילדית ביה ומלאכא דממני על עבור עיבור ליליא דאמר אתברא גבר:

3:3 "Let the day perish on which I was to be born, And the night which said, 'A boy is conceived.'

:3:4 הַיּוֹם הַהוֹא יָהָי חָשֶׁךְ אַל־יָדִרְשָׁהוּ אַלוֹהַ מִמַּעַל וָאַל־תּוֹפַע עַלַיוּ נָהַרָה: יומא ההוא יהא קובלא קבלא לא אתבעניה יתבעיניה אלה מן שמיא 3:4 לעילא אלהא מלעילא ולא תיפע עלוהי עלוי שפרפרא:

3:4 "May that day be darkness; Let not God above care for it, Nor light shine on it.

3:5 יִגְאָלֶהוּ חַשֶּׁךְ וְצַלְמָוֶת תִּשְׁכָּן־עָלָיו עֲנָנֶה יְבַעֲתָהוּ כְּמְרִירֵי יְוֹם: 3:5 יטננון יטנפון יתיה חשוכא וטולי מותא תשרי עלוהי עלוי עננא יבעתון יתיה היך מרירי יום צערא דאצטער ירמיה על חורבן בית־מוקדשא ויונה באטלקותיה בימא דטורסוס:

3:5 "Let darkness and black gloom claim it; Let a cloud settle on it; Let the blackness of the day terrify it.

3:6 הַלֵּיְלָה הַהוּא ׁ יִקְחֵהֶהוּ אָפֶּל אַל־יִחַדְּ בִּימֵי שָׁנָה בְּמִסְפַּר יְׁרָחִים אַל־יָבְא: 3:6 ליליא ההוא ידברניה קבלא קיבלא לא יתיחד יתחד עם יומין־טבין דשתא במניין רישי ירחיא לא יעול:

3:6 "As for that night, let darkness seize it; Let it not rejoice among the days of the year; Let it not come into the number of the months.

3:7 הַגָּהְ הַלַּיְלָה הַהוּא יְהִי גַּלְמִוּד אַל־תָּבָא רְנָנָה בְוֹ: 3:7 הא ליליא ההוא יהא צערא לא תיעול רננא דתרנגול ברא למקלסא ביה:

3:7 "Behold, let that night be barren; Let no joyful shout enter it.

3:8 יַקְבֶּהוּ אֹרְבִי־יָוֹם הָעֲתִידִים עֹבֶר לִּוְיָתְן:

ילטטון יתיה (נבייא דלטטין יומא דפורענותא דאטמוסן דאיטימוסין 3:8 למדכר באתערותהון אליותהון אלייתהון:

3:8 "Let those curse it who curse the day, Who are prepared to rouse Leviathan.

3:9 יֶחְשְׁכוּ כּוֹכְבֵי נִשְׁפִּוֹ יְקַוּ־לְאוֹר וָאָיִן וְאַל־יִׁרְאָּה בְּעַפְעַפֵּי־שֶׁחַר: 3:9 יתחשכון כוכבי נשף שיריה בורקיה יסתכי לנהורא ולית ולא אית ולא יחמי בתמורי קריצתא:

3:9 "Let the stars of its twilight be darkened; Let it wait for light but have none, And let it not see the breaking dawn;

3:10 כִּי לְאׁ סָנֵר דַּלְתֵּי בִטְנִי וַיַּסְתֵּר עָמָּל מֵעִינֵי: ארום לא אחד פדתי פרתי וליסתיי דהנון דשי כריסי וטמר עמלא מן 3:10 עייני:

3:10 Because it did not shut the opening of my mother's womb, Or hide trouble from my eyes.

3:11 לַמָּה לֹא מֵרָחֵם אָמִוּת מִבֵּטֵן יָצָאתִי וְאֵנְוַע:

3:11 למא לא מן רחמא אימות מן כריסא כד נפקית ואתנגיד:

- מרוע קדמוני בְרָבֶים ומַה־שָׁבֹים כִּי אִינָק: 3:12
- 3:12 מה דין אקדימו יתי רכוביא ומה תדיא ארום אוניק:

3:12 "Why did the knees receive me, And why the breasts, that I should suck?

- בִּרֹעָתָה שָׁכַבְּתִּי וְאֶשְׁקוֹט יָשַׂנִתִּי אָז יָנוּחַ לִי:
- ארום השתא שכיבית ואשדוך דמכית בכן ינוח לי:

3:13 "For now I would have lain down and been quiet; I would have slept then, I would have been at rest.

- 3:14 עם־מְלָכִים וְוַעֲצֵי אָרֶץ הַבֹּנִים ְחַרְבְוֹת לֶמוֹ: 2:14 עם מלכיא ויעטי ארעא דמשכללין צדיין להון:

3:14 With kings and with counselors of the earth, Who rebuilt ruins for themselves;

- 3:15 אַוֹ עִם־שָּׂרִים זָהָב לָהֶחַ הַמְמַלְאִים בָּתִּיהֶם כֶּסֶף: 3:15 או עם רברביא דהב דדהב להון דימליין די ממליין קורטורסיהון קורטוריהון סימא:

3:15 Or with princes who had gold, Who were filling their houses with silver.

- 3:16 אָוֹ כְנֵפֶּל טָמוּן לְאׁ אֶהְיֶהְ בְּעֹלְלִים לֹא־רָאוּ אוֹר: 3:16 או היך נפילא ניפלא דטמיע במעיינא לית איפשר דאהי היך טליא דלא חמון נהור אוריתא:

3:16 "Or like a miscarriage which is discarded, I would not be, As infants that never saw light.

- 3:17 שָׁם רָשָׁעִים חָדֵלוּ רָגָז וְשָׁם יָנוּחוּ יְגִיעֵי כְחַ:
- 3:17 תמן רשיעי דעבדי דעבדו תתובא תיובתא פסקו רגוז גיהנם ותמן ינוחון תלמידיא תלמידי דאשתלהי חיליהון באוריתא:

3:17 "There the wicked cease from raging, And there the weary are at rest.

- 3:18 יַחַד אֲסִירִים שַׁאֲנָנוּ לְא שָׁמְעוּ קוֹל נֹגְשֹׂ: כחדא אסיריא אסירי מדרשיא שליאו לא שמעו ינקי בי רבא קל אמורא: 3:18 "The prisoners are at ease together; They do not hear the voice of the taskmaster
  - קטן וגדול שם הוא ועבד חפשי מאדניו:
  - 3:19 יעקב דאתקרי דרדק ואברהם דאתקרי קשיש תמן הוא ויצחק עבדא דייי דנפק בר־חורין מן כופתא מכיפתא מן קיריס דידיה:

3:19 "The small and the great are there, And the slave is free from his master.

- 3:20 לָפָּה יִתֵּן לְעָמֵל אָוֹר יְחַיִּים לְמָרֵי נָפָּשׁ: 3:20 למא יהב ללעי נהורא וחיי למרירי נפשׁ:

3:20 "Why is light given to him who suffers, And life to the bitter of soul,

- 3:21 הַמְחַבִּים לַבָּמֶוֶת וְאֵינֶגָּוּ וַיִּחְפְּרָהוּ מִמַּטְמוֹנִים: 3:21 דאורכן למותנא למותא וליתוהי וליתוי וחפסין ליה מן טומעיא: 3:21 Who long for death, but there is none, And dig for it more than for hidden treasures.
  - 3:22 הַשְּׁמֶחִים אֱלִי־נֵיל יַשִּׁישׁוּ כֵּי יִמְצָאוּ־קַבֶּר:
  - 3:22 דהוו חדן לדיצא לדוצא השתא יחדון ארום ישכחון בית קבורתא:

3:22 Who rejoice greatly, And exult when they find the grave?

- 3:23 לְגֶבֶר אֲשֶׁר־דַּרְפֵּוֹ נִסְתְּרָה וַיָּסֶךְ אֱלְוֹהַ בַּעְרְוֹ: 3:23 כל אליין מרירתא לגבר די אורחיה מטמרא וטליל אלהא אמטולתיה:

3:23 "Why is light given to a man whose way is hidden, And whom God has hedged in?

- 3:24 בִּי־לִפְנֵי ֻלַחְמִי אַנְחָתִי תָבָא נַיִּתְּכִוּ כַמַּיִם שַׁאֲנֹתֵי:
- 3:24 ארום קרם סעודתי תונחתי תיעול ונתזן היך מוי אכליותיי:

3:24 "For my groaning comes at the sight of my food, And my cries pour out like water.

- 3:25 כִּי פַחַד פָּחַדְתִּי וַיֶּאֱתָינִי וַאֲשֶׁר יְנֹרְתִּי יָבֹא לִי: 3:25 ארום דולחא דלוחא דלחית ואתת לותי ומה די דחלית ייתי לי:

3:25 "For what I fear comes upon me, And what I dread befalls me.

- 3:26 לֹא שֶׁלַּוְתִּי וְלֹא שֶׁקַטְתִּי וְלֹא־נָּחְתִּי וַיְּבֹא רְנָז: פּ 3:26 לא שלוית שליית מבשורתא דתורי ואתנן ולא שדוכית מבשורתא דענא דיקידתא דעאן ולא נחית מבשורתא דגמליא ואתא רוגזא על בשורתא

3:26 "I am not at ease, nor am I quiet, And I am not at rest, but turmoil comes."

- :יַעַן אֱלִיפָּן הַתִּימָנִי וַיּאבֵּור: 4:1
- :- ואתיב אליפז דמן תימן ואמר:

4:1 Then Eliphaz the Temanite answered,

- 4:2 הֲנִסְּה דָבֶר אֵלֶיךְ תִּלְאָה וַעְצֹר בְּמִלִּין מִי יוּכֶל: 4:2 העל נסיון פתגמא דמטא לוותך תשתלהי ולמיעכבא במליא מן מאן יכול: 4:2 "If one ventures a word with you, will you become impatient? But who can refrain from speaking?

  - 4:3 הְגָּה יַפַּרְתָּ רַבִּיִם וְיָדֵיִם רָפְּוֹת תְּחַגִּק: 4:3 הא כסנת סגיעין וידיא דחלשיא תקיפתא:
- 4:3 "Behold you have admonished many, And you have strengthened weak hands

  - 4:4 כְּוֹשֵׁל יְקִימָוּן מִלֶּיִדְּ וּבִרְכַּיִם כֹּרְעְוֹת תְּאַמֵּץ: 4:4 דיתקל בחובא יקימון מליך מילייך וארכוביא דחמטן בעבידתא בעבירתא תחייל:
- 4:4 "Your words have helped the tottering to stand, And you have strengthened feeble knees.
  - בּיִ עַהָּה תָבַוֹא אֵלֶיִך וַתֵּלֶא תִּנַּע עַׁדָּיך וַתִּבָּהֵל: 4:5
  - 4:5 ארום כדון תיתי לותך ותשתלהי תמטי גבך ואתבהלתא:

4:5 "But now it has come to you, and you are impatient; It touches you, and you are dismayed.

- 4:6 הַלְּא ֻיִרְאָתְדְ כִּסְלָתֶדְ תִקְנְתְדְּ וְתָּם דְּרָכֶיְדְ: 4:6 הלא דחלתך סכוייך סיכוייך סברייך סיברך ושלימות אורחתך:

4:6 "Is not your fear *of God* your confidence, And the integrity of your ways your hope?

- יַבָּר וָשֶׁרִים נִכְחַדוּ: 4:7 זַכָר־נָא מִיַ הְוּא נָקִי אָבָדְ וִאֵיפֹה וִשְׁרִים נִכְחַדוּ:
- 4:7 אדכר אידכר כדון מן הוא זכאי כאברהם הובד והאן ואן תריצי כיצחק ויעקב אתכחדו:
- 4:7 "Remember now, who ever perished being innocent? Or where were the upright destroyed?
- 4:8 פַּאֲשֶׁר רָאִיתִי חַׂרְשֵׁי אֲנֶן וְזֹרְעֵי עָמָל יִקְצְרָהוּ: 4:8 היכמא דחמיתי דרא דטובענא עבדי שקר ופלחי טעותא ליעות ישתלמון

4:8 "According to what I have seen, those who plow iniquity And those who sow trouble harvest it.

- 4:9 מִנְשַׁמַת אֱלְוֹהַ יֹאבֶדוּ וֹמֵרְוֹחַ אַפּוֹ יִכְלְוֹי
- -:4:9 מן מימר אלהא יהובדון ומן זעפא דנחיריה ישתיצון:

4:9 "By the breath of God they perish, And by the blast of His anger they come to an end.

- 4:10 שַׁאֲנַת אַרִיָה וִקוֹל שָׁחַל וִשְׁנַיְ כִפִּירִים וִתְּעוּ:
- 4:10 אכליות דעשו דמתיל לאריא טרפא וקל אדום דמתיל לשיחלא מרתתין כרכיא בחטופיהון ורברבנוי דמתילין לליתא מתפרשין למיבוז ביזתא:

4:10 "The roaring of the lion and the voice of the fierce lion, And the teeth of the young lions are broken.

- 4:11 ֻלַיִשׁ אֹבֵד מִבְּלִי־טָּרֶף וּבְנֵי לָבִיא יִתְפְּרָדוּ: 4:11 היכמא דאריא יהובד מדלית עדאה הכדין יהובד ישמעאל מדלית 4:11 זכותא ובנוי ליסטסיא אתפרשו מן אורחא תריצן: וישמעאל דמתיל לאריא יהובד מדלית זכותא ובנוי דלוט דמתילין לליתא יתפרשון מן קהלא:

4:11 "The lion perishes for lack of prey, And the whelps of the lioness are scattered.

- 4:12 וְאֵלֵי דָבֶר יְגָנָב וַתִּקַח אָזְנִי שֵׁמֶץ מְנְהְוּ: 4:12 ולוותי פתגם אתאמר כנטיר ואליפית אודני קצת דאתמצי מניה: 4:12 "Now a word was brought to me stealthily, And my ear received a whisper of it.
  - 4:13 בשְעפִּים מֵחֶזִינִוֹת לֻיְלָה בִּנְפְל וֹתַרְדִּמָּה עַל־אֲנָשִים:
  - במחשבתא דמן חזותא בליליא כד נפלת שינתא על בני־נשא:

4:13 "Amid disquieting thoughts from the visions of the night, When deep sleep falls on men.

- 4:14 פַּחַד ֻקְרָאַנִי וּרְעָדָה וְרֹב עַצְמוֹתַי הִפְּחִיד: 4:14 דלוחא ערעני ורתיתא וסוגעי אבריי דליח:

4:14 Dread came upon me, and trembling, And made all my bones shake.

- 4:15 וְרוּחַ עַל־פָּנַי יַחֲלֶךְ הְסַמֵּׁר שַעֲרַתְ בְּשָּׁרִי:
- :יעבר יעבר מצלהבא עלעולא בשרי יעבר יעבר 1:15

4:15 "Then a spirit passed by my face; The hair of my flesh bristled up.

- 4:16 יַעֲמָּד וְלֹא־אַפִּיר מַרְאָּהוּ הְמוּנָה לְנֶנֶד עִינֶי דְּמָמָה וָקוֹל אֶשְׁמָע: 4:16 יקום ולא אשתמודע חיזויה דמו לקביל עיני חשיי וקל־פּונן אשמע:

4:16 "It stood still, but I could not discern its appearance; A form was before my eyes; There was silence, then I heard a voice:

- :בָּבֶר: מָאֵלוֹשׁ מָאֱלוֹהַ יִצְדָּלֻ אָם בֹּעשׁהוּ יִטְהַר־נְּבֶּר: 4:17
- מאן מון מון מון מון מון מאלוה מאלהא יזכי יזדכי ואין מן מאן 4:17 דעבדיה ידכי יידכי גבר:

4:17 'Can mankind be just before God? Can a man be pure before his Maker?

- 4:18 הַן בַּעֲבָדִיו לָא יַאֲמִין וֹבְמַלְאָבָיו יָשִׂים תְּהלֶה: 4:18 הן הא בעבדוהי בעבדוי נביא לא יימן יימין ובאזגדוי ובמלאכוי ישוי עילא:
- 4:18 'He puts no trust even in His servants; And against His angels He charges error.
  - 4:19 אַף שֹׁכִנִי בַחֵי־חֹמֵר אֲשֵׁר־בַּעָפֵר יִסוֹדָם יִדַכְאוֹם לְפַנִי־עַשׁ:

4:19 כל־דכן רשיעיא דשריין בקבורת טינא די בעפרא שתאסיהון ידכיכנון קרם זחלא:

4:19 'How much more those who dwell in houses of clay, Whose foundation is in the dust, Who are crushed before the moth!

4:20 מִבְּקֶר לָעֶרֵב יָבַּתוּ מִבְּלִי מֵשִּׁים לָגָצַח יאבֵדוּ: 4:20 מצפר לרמש משתפפין מן־דלית משוי להון ארכא לעלמא יהובדון ייבדון:

4:20 'Between morning and evening they are broken in pieces; Unobserved, they perish forever.

4:21 הַלֹא־נְפַע יִתְרָם בָּם יָמוּתוּ וְלְא בִחָכִמָה:

4:21 הלא מדלית זכותא בהון אתנשיל איתנטיל סעיד מנהון ימותון ולא בחכמתא:

4:21 'Is not their tent-cord plucked up within them? They die, yet without wisdom.'

5:1 קַרָא־נָא הַיֵשׁ עוֹנֵדָ וְאֵל־מִיְי מִקּדשִׁים תִּפְנֵה:

5:1 קרי כדון האית עני לך ולמן מן קדישא קדישיא תתפני:

5:1 "Call now, is there anyone who will answer you? And to which of the holy ones will you turn?

בִּי־לָאַוִיל יַהַרַג־כַּעַשׁ וֹפֹתָה תַּמִית קנאַה:

5:2 ארום לשטיא יקטול רגוז קריס קיריס ושברא תמית טוננא דברייתא:

5:2 "For anger slays the foolish man, And jealousy kills the simple.

5:3 אָנִי־רָאִיתִי אֱוְיֵל מַשְּׁרֵישׁ וָאֶקוֹב נָוְהוּ פִּתְאְם: 5:3 אנא חמית שטיא דנציב ולטטית מדוריה בתכיף:

5:3 "I have seen the foolish taking root, And I cursed his abode immediately.

:5:4 יִרחַקוּ בָנֵיו מִיָשֵׁע וִיְדְכָּאוּ בַשַּׁעַר וִאֵין מַצִּיל:

5:4 מתרחקין בנוי מפורקנא לעלמא דאתי וישתתפון וישתפפון במעלנא דגיהנם ביום דינא רבא ולית דפאצי:

5:4 "His sons are far from safety, They are even oppressed in the gate, And there is no deliverer.

בּנִים חֵילֶם: אָשֶׁר קְצִירוֹ רָּעֶב יֹאבֵל וְאֶל־מִצִּנִּים יִקְחֵהוּ וְשָׁאַף צַפִּיִם חֵילֶם: 5:5

5:5 די חצדיה כפנים כפיני יכלון ופולמוסין במאני זיינא ידברניה ידברוניה :ויבזון לסטיסין נכסיהון: 5:5 "His harvest the hungry devour And take it to a *place of* thorns, And the schemer is eager for their wealth.

ינְצָא מַעָפַר אָוֵן וֹמֵאַדָּטָּה לֹא־יִצְאַ מַעָפַר אָוֵן וֹמֵאַדָטָה לֹא־יִצְאַ 5:6

מטול דלא נפיק מן עפרא שקר ומן אדמתא לא ירבא ירבי ליעות: 5:6 "For affliction does not come from the dust, Nor does trouble sprout from the ground

5:7 בִּי־ֻאָּדָם לְעָמָל יוּלָּדִ וּבְנִי־בְּשֶׁף יַנְבִּיהוּ עְוּף: 5:7 ארום בר־נש לליעות אתיליד וסופוהי וסופוי היך גיצין דנתכין דנתבין מן גומריא ומתגבהין הכדין יעוף: ארום בר־נשׁ למלעי באוריתא אתברי ובני מזיקי בגובהא יטוסון: ארום בר־נשׁ למלעי במזוניה אתיליד וגומרין דגיהנם מסתלקין מן מן־קדם פתגמי אוריתא:

5:7 For man is born for trouble, As sparks fly upward.

5:8 אוּלָם אַנִי אָדַרְשׁ אֵל־אֵל וְאֵל־אֵלהֹים אָשִׁים דְּבָרָתִי:

5:8 ברם אנא אתבע אולפן מן תקיפא ולאלהא אשוי מלתי:

5:8 "But as for me, I would seek God, And I would place my cause before God;

5:9 עֹשֶׂה גָדֹלוֹת וְאֵין חֵקֶר וִׁפְּלָאוֹת עַד־אֵין מִסְבֵּר:

5:9 דעבד רברבן ולית סכום סוף ופרישן עד דלית מניין:

5:9 Who does great and unsearchable things, Wonders without number

5:10 הַנֹּתֵן ,מָטָר עַל־פְּנִי־אָרֶץ וְשִׁלֵחַ בַּיִם עַל־פְּנִי חוּצְוֹת:

5:10 דיהב מטרא על־אפי ארעא דישראל ומשדר מיא על־אפי מחוזי עמיא:

5:10 "He gives rain on the earth And sends water on the fields

5:11 לְשִׂוּם שְׁפָלִים לְמָרִוֹם וְקֹדְרִים שֻׂוְבוּ יֵשַׁע: מטול לשואה מכיכי אולצנא לרומא ואוכמי מסכינותא תקפו פורקנא: 5:11 So that He sets on high those who are lowly, And those who mourn are lifted to safety

:5:12 מַפֶּר מַחִשָּבוֹת עַרוּמִים וָלֹא־תַעשִינַה יִדִיהָם תּוּשִּיַה:

5:12 דבטיל מחשבותהון רמצראי דחכימו למבאשא לישראל ולא עבדא אידיהון מלכת חכמתהון:

5:12 "He frustrates the plotting of the shrewd, So that their hands cannot attain success.

5:13 לבֶר חֲכָמִים בְּעָרְמָחַ וַעֲצַת נִפְּתָּלִים נִמְהָרָה:

5:13 מאחד חכימי פרעה בחכמתהון ומלכת אצטגנינוהי איסטגנינוי עומקניא עוקממיא אוחת אתיב עליהון:

5:13 "He captures the wise by their own shrewdness, And the advice of the cunning is quickly thwarted.

יוֹמֶם יְפַּנְּשׁוּ־תְשֶׁךְ וְכַלַּיְלָה יְמַשְׁשׁוּ בַצְּהְרִים: 5:14 בימם יארעון חשוך והיך בליליא ממשמשין בטיהרא:

5:14 "By day they meet with darkness, And grope at noon as in the night

יוֹן: מַחֶּרֶב מִפִּיהֶם וַמִיַּיָד חָזָק אֶבְיוֹן: 5:15

נפרק עמיה מן קטילא דפומהון דפמהון ומן יד מלך מליך תקיף עמא 5:15 חשיכא:

5:15 "But He saves from the sword of their mouth, And the poor from the hand of the mighty.

5:16 וַתְּהָי לַדֵּל תִּקְוָה יְעֹלָתָה קָפְצָה פִּיהָ: 5:16 והות למסכינא סבירא סיברא ונכלתא וניכלתא דרשיעי טפזת פומה פמה:

5:16 "So the helpless has hope, And unrighteousness must shut its mouth.

5:17 הגַה אַשָּׁרֵי ,אֵנוֹשׁ יוֹכְחֵנָוּ אֵלְוֹהַ וֹמוּסֵר שַׁדִּי אַל־תִּמְאָס:

5:17 הא טוביה דאברהם גברא חסידא די יכסנניה אלהא ואנת ישראל בארדותא דשרי לא תתרחק תרחק: 5:17 "Behold, how happy is the man whom God reproves, So do not despise the discipline of the Almighty.

5:18 כִּיְ הָוּא יַכְאָיִב וְיֶחְבָּשׁ יִׁמְחַץ (וְיָדוֹ) [וְיָדְיוֹ] תִּרְפֶּינָה:

5:18 ארום הוא מייתי כיבא מחא ומעיל סמתירא ימחה וידוהי מסיין:

5:18 "For He inflicts pain, and gives relief; He wounds, and His hands also heal.

5:19 בְּשֵׁשׁ צָרוֹת יַצִּילֶךְ וּבְשֶּׁבַע לֹא־יִנְגַע בְּךְּ רְע: 5:19 בשית עקתון עקתין יפצנך ובשביעיתא לא יקרב בך ביש:

5:20 בְּרָעָב פֶּּדְדָּ מִבָּמֶעֶת וֹבְמִלְחָמָה מִיֵבי חָרֶב:

5:20 בכפן מן מצראי פרקך מן מותא ובקרבא דעמלק מן קטלת סייפא

5:20 "In famine He will redeem you from death, And in war from the power of the sword

ַבְשִׁוֹט ֻלָשׁוֹן תַּחָבֵא וְלֹא־תִירָא בִּשֹׁר כִּי יָבְוֹא:

בניזקא דלישן בלעם תטמר ביני ענניא ולא תדחל מן חבל מדיינאי כד 5:21

5:21 "You will be hidden from the scourge of the tongue, And you will not be afraid of violence when it comes.

5:22 לְשֵׁד וּלְכָפָּן תִשְּׁחָק וְּמֵחַיַּת הְאָּבֶץ אַל־תִּירָא: 5:22 לחבל סיחון ולאולצן מדברא תגחך ומן משירית עוג דמתיל לחיות ארעא לא תדחל:

5:22 "You will laugh at violence and famine, And you will not be afraid of wild beasts.

5:23 כִּי עִם־אַבְנֵי הַשָּׂבֶה בְרִיתֵּך וְחַיַּת הַשְּׂבֶה הָשְׁלְמָה־לֶּךְ: 5:23 ארום עם לוחי אבנא דאתיהיבו בפומבי בחקלא קיימך וכנענאי דמתילי לחיות ברא אשלימו עמך:

5:23 "For you will be in league with the stones of the field, And the beasts of the field will be at peace with you.

5:24 וְיָדַעְתָּ כִּי־שָׁלֵוֹם אָהלֶךְ וְפָּקַדְתָּ נְוְדְּ וְלָא תֶחֱטָא: 5:24 ותנדע ארום שלים במשכן בית אולפנאך ותזמין מדור בית־מוקדשך ולא תתנזק:

5:24 "You will know that your tent is secure, For you will visit your abode and fear no loss.

5:25 וְיָדַעְתָּ פִּי־רַב זַרְעֶךְ וְצֶאֱצָאֶיךְ פְּעֵשֶׂב הָאָרֶץ: 5:25 ותנדע ארום סגיעין בנך ובני בנך היך עסבא דחקלא:

5:25 "You will know also that your descendants will be many, And your offspring as the grass of the earth

5:26 תָּבְוֹא בְכֶלַח אֱלֵי־קָבֶר כַּעֲלְוֹת נָּדְיִשׁ בְּעִתְוֹ: 5:26 תיעול בשלימות שנייך בכובא בכוכא לבית לבי קבורתא היך מסק

5:26 "You will come to the grave in full vigor, Like the stacking of grain in its season.

5:27 הְנָה־ֻוֹאת חֲקַרְנוּהָ כֶּן־הִיא שְׁמָשֶׁנָה וְאַתְּה דַע־לֶךְ: פּ 5:27 הא רא פשפשנא יתה הכדין היא קביל יתה ואנת רע לך:

5:27 "Behold this; we have investigated it, and so it is. Hear it, and know for yourself."

:הַעַן אִיּוֹב וַיּאבְור: 6:1

:6:1 ואתיב איוב ואמר:

6:1 Then Job answered,

- :- לוּ שֶׁקָל יִשָּׁקֵל פַּעְשִׁי (וְהַיָּתִי) [וְהַנְּתִי] בְּמֹאוְנֵיֶם יִשְׁאוּ־יְחֵד:
- 6:2 מאים מאים מתקל יתקל רוגזי ואתרגושתי במסחתא יטלון כחדא: 6:2 "Oh that my grief were actually weighed And laid in the balances together with my calamity!

  - 6:3 פִּי־עַתָּה מֵחַוֹּל יַפִּים יִכְבָּד עַל־בֹּן דְבָרַי לֶעוּ: 6:3 ארום כדון יתיר מן חלא דימא אתייקר בגין כן מליי אשתלהין:

6:3 "For then it would be heavier than the sand of the seas; Therefore my words have been rash.

6:4 פּיַ חִצֵּי שַׁדִּׁי עִפָּוּדִי אֲשֵׁר חֲמָתָם שֹׁתָה רוּחִי בּעוּתֵי אֱלְוֹהַ יַעַרְכְוּנִי: 6:4 ארום גיררי שדי בהדי די אריסיהון שתיית רוחי ביעותא מן קדם אלהא יסדרון לקבלי:

6:4 "For the arrows of the Almighty are within me, Their poison my spirit drinks; The terrors of God are arrayed against

6:5 הַינָהַק־פַּרָא עַלִּי־דָשָׁא אָם יָנָעָה־שׁוֹר עַל־בַּלִילוֹ:

6:5 האיפשר דמברים דמכרים מרודא עלוי דיתאה אין אם ינזה תורא על אספסתיה:

6:5 "Does the wild donkey bray over his grass, Or does the ox low over his fodder?

6:6 הֲוַאָבֵל חָפֵּל מִבְּלִי־מֶלַח אִם־יֶשׁ־שַׁעַם בְּרֵיר חַלְּמִוּת:

האיפשר דאתאלף מילא דלית ביה צרוך מדלית דמקשי עליה עלוי אין 6:6 אית טעם בריר מאתאלם: האיפשר האיוושר דמתאכל תבשילא מדלית מלחא אין אית טעמא טעים בחלבון ביעתא וחלמונא וחלבונא כמא דלית איפשר לאתאכלא לפתנא בלא מלחא הכדין לית טעמא לאסיא לאסא דבריר ליה מרע מותא: כמא דלא מתאכיל מידי בשש בלא מלחא הכדין לית טעמא ברירא במרי חלמיא:

6:6 "Can something tasteless be eaten without salt, Or is there any taste in the white of an egg?

6:7 מַאָנַה לִנְנִוֹעַ נַפְשִׁי הַמַּה כִּרְנֵי לַחְמִי:

6:7 סריבת למקרב בהון נפשי הנון מתחשבין היך זותא דוותא לסעודתי: סריבת למקרב בהון נפשי הנון עבדו יתי אסתניס אסטניס והות מסתייא

6:7 "My soul refuses to touch *them*; They are like loathsome food to me.

6:8 מִי־ֻיִּמֵן תָּבָוֹא שֶׁאֱלָתִי יְׁתִקְנְתִּי יִתֵּן אֱלְוֹהַ: 6:8 מן מאן יהב ותיתי שילתי וסברי יהיב אלהא:

6:8 "Oh that my request might come to pass, And that God would grant my longing!

יּיִאָל אֱלוֹהַ וְיַדַּבְּאֵנִי יַתֵּר יְׁדֹוֹ וְיַבַּצְּעֵנִי: 6:9

יתיר ידיה ויעתר יתי: 6:9 ושרי אלהא ממסכן יתי יתיר ידיה ויעתר יתי:

6:9 "Would that God were willing to crush me, That He would loose His hand and cut me off!

6:10 וּתְהִי עוֹד נֶּחָמָתִי וַאֲסַלְּדָה בְחִילָה לָא יַחְמִוֹל פִּי־לָא כִּחַדְתִּי אִמְרֵי קֵּרְוֹשׁ: 6:10 ותהא דא תנחומתי ואבוע ברתיתא ולא יחוס על רשיעיא ארום לא אכחדית כסיתי מלי קדישא:

6:10 "But it is still my consolation, And I rejoice in unsparing pain, That I have not denied the words of the Holy One.

6:11 מַה־כּחָי כֶי־אַיַחֵל וּמַה־קִצִּי כֵּי־אַאַרִיךְ נַפְשִׁי:

6:11 מה חילי ארום אוריך ומה סופי ארום נגידנא נפשי:

6:11 "What is my strength, that I should wait? And what is my end, that I should endure?

6:12 אָם־כְּחַ אֲבָנִים כֹּחִי אָם־בְּשָׂרִי נָחְוּשׁ:

6:12 אם אין היך חילא והיך אבניא היך חילא דאבניא חילי אין בסרי קריס קיים כנחשא:

- 6:13 הַאָּם אֵין עֶזרָתִי בִי וֹתֻשׁיָּה נִדְּחָה מִמֵּנִי:
- 6:13 המדלית סיועי בי וחכמתא אתברחת איתנדחת מני:

6:13 "Is it that my help is not within me, And that deliverance is driven from me?

- ַלַמַּס מֵרִעָהוּ חָסֶר וִיִראַת שַׁדַּיִ יַעְזְוֹב:
- לגברא דמנע מן חבריה חסדא ודחלת שדי ישבוק:

6:14 "For the despairing man there should be kindness from his friend; So that he does not forsake the fear of the Almighty.

- 6:15 אַתִּי בָּגִּדְוּ כִמוֹ־נָתֵל כַּאַפִּיִק נְחָלִים יַעֲבְרוּ:
- 6:15 אחי בזזו היך נגוד נחלא היך מפקנות פצידי נחליא עברין:

6:15 "My brothers have acted deceitfully like a wadi, Like the torrents of wadis which vanish

- 6:16 הַקּרָרִים מָנִי־קַרַח עַלֵּימוֹ יִתְעַלֵּם־שַׁלֵג:
- 6:16 דשחימין מן צינתא עליהון אתחייל תלגא:

6:16 Which are turbid because of ice And into which the snow melts.

- 6:17 בעת יזרבו נצמתו בחמו נדעכו ממקומם:
- הכדין דר דטובענא בעדן דחבו אשתרבבו איתמגרו איתגמרו בריתחיה 6:17 אתמחיין אתמחייו מן אתריהון:

6:17 "When they become waterless, they are silent, When it is hot, they vanish from their place.

- ַיַלְפָתוּ אַרְחִוֹת דַּרְכָּם יַעַלְוּ בַתְּהוּ וִיאבֵרוּ:
- מטול דמקלקלין אסריטי אורחיהון סלקון ללמא ויהובדון:

6:18 "The paths of their course wind along, They go up into nothing and perish.

- 6:19 הַבִּיטוּ אָרְחַוֹת תֵּמָא הֲלִיכֹת שְׁבָּא קְוּוּ־לָמוֹ: 6:19 אסתכיו אסריטי תימא הלכתא דיזמרגד סברו להון:

6:19 "The caravans of Tema looked, The travelers of Sheba hoped for them.

- בְשׁוּ כִּי־בַטַח בַאוּ עַרִיהַ וַיָּחְפֵּרוּ:
- בהיתו ארום אתרחיצו בטעותהון אתו לגבה ואתכסיפו:

6:20 "They were disappointed for they had trusted, They came there and were confounded

- ּבִּי־עַתָּה הֱיִיתֶם (לֹא) [לָוֹ] תֵּרְאָוּ חֲחַׂת וַתִּירָאוּ:
- הויתון חמיתון תברא ודחילתון: 6:21 ארום כדון כען הויתון בלא כלא הויתון חמיתון תברא ודחילתון:

6:21 "Indeed, you have now become such, You see a terror and are afraid

- הַכִּי־אָמַרִתִּי הָבוּ לֹיָ וֹמִפֹּחַבֶּם שְׁחֵדְוּ בַעַרִי:
- 6:22 הבקושטא אמרית הבו לי ומן נכסיהון שחדו אמטולתי:

6:22 "Have I said, 'Give me something,' Or, 'Offer a bribe for me from your wealth,'

- ומלטוני מַיַּד־צַר וּמָיַּדְ עַרִיצִים תִּפְּדוּנִי:
- ושיזיבו יתי מן יד מעיקא ומן ידיהון דתקיפי פריקו פרוקו יתי: 6:23 Or, 'Deliver me from the hand of the adversary,' Or, 'Redeem me from the hand of the tyrants'?
  - הורוני וַאֲנִי אַחֲרִישׁ וּמַה־שָׁנִּיתִי הָבִינוּ לְי: 6:24
  - 6:24 אליפו יתי ואנא אשתוק ומה דשנייתי דשליתי אסכלו לי:

6:24 "Teach me, and I will be silent; And show me how I have erred.

- 6:25 מַה־נָּמָרִצְוּ אָמָרֵי־יָשֵׁר וּמַה־יּוֹכִיחַ הוֹכֵחַ מִבֶּם:
- 6:25 מה בסימין הנון מלין תריצין ומה דכשר לכסנא יכסן מנכון:

6:25 "How painful are honest words! But what does your argument prove?

- 6:26 הַלְהוֹכֵח מִלִּיִם תַּחְשֶׁבוּ וֹלְרוּחַ אִמְרֵי נֹאֲשׁ: 6:26 איפשר דלכסנא במליא אתון חשיבין ולקבלא ולקיבלא אימתילו מלי יאושא:

6:26 "Do you intend to reprove my words, When the words of one in despair belong to the wind?

- -6:27 אַף־עַל־יַתוֹם הַפַּילוּ וְתַכָרוּ עַל־רֵיעַכֶם:
- 6:27 רגוז על יתם תשרון ותחשלון על חבריכון:

6:27 "You would even cast lots for the orphans And barter over your friend

- 6:28 וְעַתָּה הוֹאָיִלוּ פְנוּ־בִי וְעַל־בְּנֵיכֶּם אָם־אֲכַזַּב: 6:28 וכדון שרו אסתכלו בי וקדמיכון וקומיכון אם אין אכדיב:

6:28 "Now please look at me, And see if I lie to your face.

- יַּמְבּוּ־נָא אַל־תְּהָי עַוְלָאָ (וְשָׁבִי) [וְשִׁבּי) עוֹד צִּדְקִי־בָהּ: שַׁבּוּ־נָא אַל־תְּהָי עַוְלָאָ
- 6:29 תובו כדון לא תהי רשיעא רישעא ותובו תוב לדכאותי לזכאתי בה: 6:29 "Desist now, let there be no injustice; Even desist, my righteousness is yet in it.

  - 6:30 הֲוִשׁ־בִּּלְשׁוֹנִי עַוְלָהָ אִם־חִבִּי לֹא־יָבִין הַוְּוֹת: 6:30 האית בלישני רשיעה רישעא ואין מוריגי לא יתביין רגושתאתא:

6:30 "Is there injustice on my tongue? Cannot my palate discern calamities?

- יָמֶיו: הָלֹא־צָבָא לֶאֱנִוֹשׁ (עַל־) [עֲלֵי־]אָרִץ וְכִימֵי שָׂכִיר יָמֶיו: 7:1
- :יומוי יומוהי יומוי הלא חילא לבר־נש עלוי ארעא והיך יומי אגירא יומוהי יומויי

7:1 "Is not man forced to labor on earth, And are not his days like the days of a hired man?

- בעבד ישאף־צל וכשביר יקוה פעלו:
- -7:2 היך עבדא דשאיף טולא והיך אגירא דמודיק סוטריה:

7:2 "As a slave who pants for the shade, And as a hired man who eagerly waits for his wages,

- 2:3 בַּן הָנְחַלְתִּי ֻלִּי יַרְחֵי־שָׁוְא וְלֵילְוֹת שָׁטָּׁל מִנּוּ־לִי:
- 7:3 הכדין אתחסנית לי ירחין דמגן ולילון דליעות חשיבו לי:

7:3 So am I allotted months of vanity, And nights of trouble are appointed me.

- ?יַּלְבֶּתְי וְאָבַּרְתִּי מָתַי ֻאָּקוּם וּמִדַּד־עֶרֶב וְשָׂבַעְתִּי נְדָדִים עֲדִי־נָשֶׁף: 7:4 אין שכיבית ואמרית אימתי איקום ונדדית ברמשא ושבעית נדדת שנתא
- עד עדן שפרפרא:

7:4 "When I lie down I say, 'When shall I arise?' But the night continues, And I am continually tossing until dawn.

- ָּלָבַשְׁ בְּשָׂרָי רָמָּה (וְגִישׁ) [וְנִוּשׁ] עָבֶּר עוֹרִי רָנִע וַיִּמָּאֵס:
- לבש בסרי מורני מורנא וגרגישתא דעפרא מושכי רטש רטט ואתמסי ואיתמס:

7:5 "My flesh is clothed with worms and a crust of dirt, My skin hardens and runs.

- 7:6 יָמַי ֻקַלּוּ מִנִּי־אָרֶג וַיִּכְלוּ בְּאֶפֶס תִקְוָה: 7:6 יומיי קלילו קלילין יותר יתיר מן גרדיית מחו מחי ופסקו מדלית סברא:

- יבר פִּי־רַוּחַ חַיָּיָ לֹא־תָשׁוּב עִינִּי לִרְאָוֹת מְוֹב:
- ים מרום עיני עייני לא תתוב עיני למחמי שב: 7:7

7:7 "Remember that my life is but breath; My eye will not again see good.

- 7:8 לְאֹ־חְשׁוּרֵנִי עֵין רֻאִי עֵינֶיךָ בִּי וְאֵינֶנָּי: 7:8 לא תסכי יתי עינא דחמיא יתי עינך במימרי ולאיתי ולא איתי:

7:8 "The eye of him who sees me will behold me no longer; Your eyes will be on me, but I will not be

- 7:9 כָּלָה עָנָן וַיִּלַךְ בֵּן יוֹבִיד שְׁאוֹל לָא יַעֲלֶה: 7:9 היכמא דפסיק תננא ואזיל הכדין כן דנחית לבית קבורתא לא יָסק: 7:9 "When a cloud vanishes, it is gone, So he who goes down to Sheol does not come up.
  - 7:10 לא־יָשִׁוּב עוֹד לְבֵיתְוֹ וְלֹא־יַפִּינֶרְנָּוּ עְוֹד מְקֹמְוֹ: 7:10 לא יתוב תוב לבייתיה ולא אשתמודעיה תוב אתריה:

7:10 "He will not return again to his house, Nor will his place know him anymore.

- 7:11 נַם־אֲנִי לֹא אֶחֱשֶּׁךְ פִּי אֲדַבְּרָה בְּצֵר רוּחִי אְשִּׁיחָה בְּמֵר נַפְשִׁי: 7:11 לחוד אנא לא אמנע פומי פמי אמלל בעקת רוחי אשיח במריר נפשי:

7:11 "Therefore I will not restrain my mouth; I will speak in the anguish of my spirit, I will complain in the bitterness of my soul.

- 7:12 הֲיָם־אָנִי אָם־תַּנְּיֶן כִּי־תְשִׂיִם עָלַיִּ מִשְׁמֶר: 7:12 הא כמצראי דאתחייבו למטבע בימא דסוף איתחיבית אנא אין כפרעה ראשתנק במצעיה בחוביה ארום תמני עלוי עלי מטרא: הכימא רבא דמתרגף לקיציא אנא אין לויתן דאיטאימוס לאתיחדא ארום תשוי עלי נטורא:

7:12 "Am I the sea, or the sea monster, That You set a guard over me?

- 7:13 בִּי־ֻאָּמַרְתִּי תְּנַחֲמָנִי עַרְשֹׂי יִשָּׂא בְשִׂיחִי מִשְׁבָּבִי:
- 7:13 ארום אמרית תנחמנני דרגשי יסובר במליי בית־משכבי:

7:13 "If I say, 'My bed will comfort me, My couch will ease my complaint,

- 7:14 וְחַתַּתָנִי בַחֲלֹמֻוֹת וְמֵחֶזְינָוֹת תְּבַעֲתַנִּי:
- יתיי חברתני בחלמיא ומן חזווניא תבעית תבעת יתי:

7:14 Then You frighten me with dreams And terrify me by visions;

- 2:15 וַתִּבְחַר מַחֲנָק נַפְשָׁיֻ בְּשָׁעָ בוּעַצְּמוֹתָי:
- 1:15 ובחרת שינוקא שירנוקא סרנוקא נפשי מותא מן קיום גרמיי:

7:15 So that my soul would choose suffocation, Death rather than my pains

- ָמָאַסְתִּי לֹאָ־לְעִלָם אֶחְיֶגָה חֲדֵלְ 'מִמֶּנִּי כִּי־הֵבֵל יָמֵי:
- רחיקית ולא לעלם איחי פסוק מני ארום למא יומיי:

7:16 "I waste away; I will not live forever. Leave me alone, for my days are but a breath.

- 7:17 מָה־אֻנוֹשׁ פִּי תְנַדְּלֶנִּוּ וְכִי־תְשִׁיִת אֵלְיוּ לִבְּדְּ: 7:17 מה בר־נשׁ ארום תרבניה וארום תשוי לותיה לבך:

7:17 "What is man that You magnify him, And that You are concerned about him

7:18 וַתִּפְּקְדֵנָוּ לִבְקָרֵים לִוֹנְעִים תִבְחָגֵנוּ:

1:18 ותסערניה לצפריא לשעתא תבחנניה:

7:18 That You examine him every morning And try him every moment?

ָבַּמָּה לֹא־תִשְׁעֶה מִנֶּמָנִי לְא־תַרְבָּנִי עַד־בִּלְעִי רָקִי:

כמה לא תפסוק מני לא תשבקנני עד דאבלע רוקאי:

יַלָּרָ דְאֶּהְיֶה עָלַר לְדְּ נִצֶּר הָאָָדָם לְמָה שַׂמְתַּנִי לְמִפְנָּע לֵּךְ נָאֶהְיֶה עָלַיִ 7:20

ים אויתני למארע לך הבית ומה אעביד איכפת לך נטיר בר־נשא למה שויתני למארע לך 7:20 והויתי עלי למטול:

7:20 "Have I sinned? What have I done to You, O watcher of men? Why have You set me as Your target, So that I am a burden to myself?

ימָקה לא־תִשָּׂא פִּשְׁעִי ְוְתַעֲבָיֶר אֶת־עֲוֹנִי כִּי־ֻעַהָה לֶעָבָּר אֶשְׁכָּב וְשִׁחֲרְתַּנִי 7:21 וְאֵינֵנִי: פ

ימה דין לא תשתבוק מרודי ותעבר ית עוייתי ארום כדון לעפרא 7:21 אשכוב ותתבענני ותבעינני ולית איתיתיי ולא איתיי:

7:21 "Why then do You not pardon my transgression And take away my iniquity? For now I will lie down in the dust; And You will seek me, but I will not be.'

ניאַבֶּור הַשׁוּחִי וַיאבָור: 8:1

ואתיב בלדד דמן שוח ואמר: 8:1

8:1 Then Bildad the Shuhite answered

עַד־אָן תְּמַלֶּל־אֵלֶה וְרְוּחַ בַּבִּיר אִמְרֵי־פִּידְ:

עד־אימת עד־אימתי תמלל באליין כאיליין וזעפא רבא מימרי פומך פמך: 8:2 "How long will you say these things, And the words of your mouth be a mighty wind?

8:3 הַאֵּל יְעַוֶּת מִשְׁפָּט וְאִם־שַׁהַּי יְעַוֵּת־צֶּדֶק: 8:3 האפשר דאלהא יעות יעקם דינא ואין שדי יקלקל צדקא:

8:3 "Does God pervert justice? Or does the Almighty pervert what is right?

8:4 אָם־בָּנֵיִךְ חָטְאוּ־לֻוֹ וַיָשַׁלְחֵם בְּיַר־פִּשְׁעָם:

8:4 אם אין בנייך חבו קדמוהי קומוי ושדרנון באתר מרדיהון:

8:4 "If your sons sinned against Him, Then He delivered them into the power of their transgressic

8:5 אִם־אַתָּה תְּשַׁחֵר אֶל־אֵל וְאֶל־שַׁדִּי תִּתְחַנָּן: 8:5 אין את אנת תקדם בצלו קדם אלהא ולות שדי תצלי:

8:5 "If you would seek God And implore the compassion of the Almighty

8:6 אָם־זַךְ וְיָשָּׁר אָתָה פִּי־עַתָּה יָעִיר עָלֶיִדְ וְשָׁלַם נְוַת צִּדְקֶדְּ: 8:6 אין אם בריר ותריץ אנת את ארום כדון יתגבר עלך ושׁלם יאיית יאות צדקך:

8:6 If you are pure and upright, Surely now He would rouse Himself for you And restore your righteous estate

יִּשְׂנֶה מְאָׁרִי וְאַחֲרִיתְדְּ יִשְׂנֶּה מְאְד: 18:7 והוה ויהי שירותך זעיר וסופך יסגא לחדא:

8:7 "Though your beginning was insignificant, Yet your end will increase greatly.

8:8 בִּי־שְׁאַל־גָא לְדֵּר רִישִׁוֹן יְׁכוֹנֵן לְחֵקֶר אֲבוֹתְם: 8:8 ארום שיול שייל כדון לדר קדמאי וביין וכוון לפישפיש לפשפוש אבהתהון:

8:8 "Please inquire of past generations, And consider the things searched out by their fathers.

8:9 בִּי־תְמִוֹל אֲנַחְנוּ וְלָא נַדְע בִּיְ צֵל יָמֵינוּ עֲלֵי־אָרֶץ: 8:9 ארום מאתמלי אנחנא ולא נדע ארום היך טולא יומנא עלוי ארעא:

8:9 "For we are only of yesterday and know nothing, Because our days on earth are as a shadow.

8:10 הֲלֹא־הֵם ֻיוֹרוּךְ וָאמְרוּ לֵךְ וֹמִלְבָּם יוֹצִאוּ מִלְים: 8:10 הלא אנון הינון ילפונך ויימרון לך ומרעיונהון יפַקוּן מלין:

8:10 "Will they not teach you and tell you, And bring forth words from their minds?

8:11 הַיָגאָה־וָּמָא בִּלְא בְצָה יִשְׁנֵה־אַחוּ בִלְי־מֵיִם:

8:11 האיפשר דאתגא דיתגאה גומיא בלא כסבא ביסנא יסגא עדקא ערקא בלא מיא:

8:11 "Can the papyrus grow up without a marsh? Can the rushes grow without water?

8:12 עֹרֶנָּוּ רְאָבּוֹ לְאׁ יִקְּטֵף וְלֹפְנֵי כָל־חָצִיר יִיבְשׁ: עד דהוא בפוותיה ולא אתליש וקדם כל עסבא ייבשׁ:

8:12 "While it is still green and not cut down, Yet it withers before any other plant.

8:13 בַּן אָרְחוֹת כָּל־שַּׁכְחֵי אֵל וְתִקְוֹת חָגֵף תֹאבֵד: 8:13 הכדין אסרטי כל דשׁלִיין אל וסבר מדילטור תהובד:

8:13 "So are the paths of all who forget God; And the hope of the godless will perish

אָשֶׁר־יָקוֹט כִּסְלֵוֹ וּבֵיִת עַכְּבִּישׁ מִבְטַחְוֹ: אַשֶּׁיֶר־יָקוֹט כִּסְלֵוֹ וּבֵיִת

8:14 די תזוח סבריה והיך בי מטוואתא רוחצניה:

8:14 Whose confidence is fragile, And whose trust a spider's web.

יִשָּׁעֵן עַל־ֻבֵּיתוֹ וְלָא יַעֲמֶד יַחֲזִיק בֹּוֹ וְלָא יָקוּם:

מסתמיך על בייתיה ולא יקום יתוקף ביה ולא יתקיים:

8:15 "He trusts in his house, but it does not stand; He holds fast to it, but it does not endure.

רַטִּב הָוּא לִפָּנִי־שָׁמֵשׁ וִעַל נַּנָּתוֹ וְנַקּתְּוֹ תַּצֵא:

פרוניה ינקותיה יפוק: מדנח שמשא ועל פריוניה ינקותיה יפוק: 8:16

8:16 "He thrives before the sun, And his shoots spread out over his garden.

8:17 עַל־גַּל שֶׁרָשָׁיו יְסָבָּכוּ בֵּיִת אֲבָנִים יֶחֲזֶה: 8:17 האיפשר דעל איגר שרשוהי חרשין בי אבניא רעיין יעיין:

8:17 "His roots wrap around a rock pile, He grasps a house of stones.

8:18 אָם־יְבַלְּעֶנִּוּ מִמְּוֹקוֹמֵוֹ וְכִחֶשׁ בֹּוֹ לְאַ רְאִיתִידְ: 8:18 אין יסלעמניה מן אתריה ומכדיב ביה ולא חמית יתיך:

8:18 "If he is removed from his place, Then it will deny him, saying, 'I never saw you.'

פּוּש הַן־הוא מְשֹׁוֹשׁ הַרִכֵּוֹ וֹמֵעֲפָּׂר אַחֵר יִצְמָחוּ:

8:19 הא הוא חדות אורחיה ומן עפרא חורן ילבלבון:

8:19 "Behold, this is the joy of His way; And out of the dust others will spring.

8:20 הַן־אֵל לָא יִמִאַס־תָם וִלְא־יַחַוֹיק בְּיַד־מָרֵעִים:

8:20 הא אלהא לא ירחק שלים ולא יתוקף ביד מבאשין:

8:20 "Lo, God will not reject a man of integrity, Nor will He support the evildoers.

עַר־יִמַלֵה שִׁחִוֹק פִּיָדְ ושִׁפַּתִידְ תִרוּעָה:

ער דימלא חוכא רפומך דפמך ושפוותך היך יבבא:

8:21 "He will yet fill your mouth with laughter And your lips with shouting

8:22 שֹנְאֶיִדְ יִלְבְּשׁוּ־בַּשֶׁת וְאָהֶל רְשָׁעִים אֵינֶנוּ: פ סנאך ילבשון בהתא ומשכנא דרשיעי ליתוהי ליתוי:

8:22 "Those who hate you will be clothed with shame, And the tent of the wicked will be no longer.

:9:1 וַיַּעַן אִיוֹב וַייֹאנֵר:

:9:1 ואתיב איוב ואמר:

9:1 Then Job answered,

9:2 אָמָנָם יָדַעִתִּי כִי־כֵן וּמַה־יִּצְדַק אֵנְוֹשׁ עִם־אֵל:

9:2 ברם בקושטא ידעית ארום היכנא הכדין ומה ידכי יזרכי בר־נש עם

9:2 "In truth I know that this is so; But how can a man be in the right before God?

9:3 אִם־יַחְפּּץ לָרֵיב עִמֵּוֹ לְא־יַעֲנֶגוּ אַחַת מִנִּי־אֱלֶף: 9:3 אין יצבי למנצי עמיה לא יתיבניה חדא מן אלף:

9:3 "If one wished to dispute with Him, He could not answer Him once in a thousand times

9:4 חֲכַם לֵבָב וְאַמִּנִץ כַּחַ מִי־הִקְשָׁה אֵלָיו וַיִּשְׁלֶם: 9:4 חכים ליבא ואלים חילא מן מאן אקשי לותיה ואשלים:

9:4 "Wise in heart and mighty in strength, Who has defied Him without harm?

9:5 הַפַּעְתִּיק הָרִים וְלְאׁ יָדָעִוּ אֲשֶׁר הֲפָּכֶם בְּאַפְּוֹ: 9:5 דמסליק מלכיא דתקיפין היך טווריא ולא ידעו די הפיכנון ברוגזיה:

9:5 "It is God who removes the mountains, they know not how, When He overturns them in His anger

9:6 הַמַּרְגִּיז אָרֵץ מִמְּקוֹמָה וְעַמוּרֵיהָ יִתְפַּלְּצִוּן:

9:6 דמרגיז ארעא מן אתרהא ועמודהא מתרפפין:

9:6 Who shakes the earth out of its place, And its pillars tremble;

9:7 הָאֹמֶר ֻלַחֶבֶס וְלִא יִזְרָח וּבְעַד פּוֹכְבִים יַחְתִּם: 9:7 דאמר לשמשא ולא ידנח ואמטול כוכבי יחתום בענני:

9:7 Who commands the sun not to shine, And sets a seal upon the stars:

נֹטֶה שָׁמַיִם לְבַדְּוֹ וְדוֹבֵּךְ עַל־בָּמתֵי יָם: דמתח שמיא בלחודיה לבלחודיה ומטייל על רום תקוף ימא:

9:8 Who alone stretches out the heavens And tramples down the waves of the sea;

9:9 עִשֵּה־עָשׁ כָּסִיל וִכִיטָּה וִחַדְבִי תַבֶּון:

9:9 דעבד עש נפלא וכחמא וכימתא ואדרוני שטרי מזליה בסטר דרומא:

9:9 Who makes the Bear, Orion and the Pleiades, And the chambers of the south

9:10 עשֵׂה גָדלוֹת עַד־אֵין חֵקֵר וִנִפְּלָאוֹת עַד־אֵין מִסְפֵּר:

:210 אית מניין: פרישן עד דלית סוף ופרישן עד דלית מניין: 9:10 Who does great things, unfathomable, And wondrous works without number.

9:11 הַן יַעֲבֹר ֻעָלַי וְלָא אֶרְאֶה וְיַחֲלֹף וְלֹא־אָבִין לְוֹ: 9:11 הן הא יעבר עלי עלאי בשמי מרומא ולא אחמי ויחלף ולא אתביין ליה: 9:11 "Were He to pass by me, I would not see Him; Were He to move past me, I would not perceive Him.

9:12 הַן יַחִתֹּף מִי יִשִׁיבֵנָוּ מִי־יֹאמֵר אֵלֵיו מַה־תַּעַשֵּה:

9:12 הא יחתף יחתוף אנש אינש מן עלמא ומן יתיבניה מן יאמר ליה מה

9:12 "Were He to snatch away, who could restrain Him? Who could say to Him, 'What are You doing?'

9:13 אֵלוֹהַ לֹא־יָשִׁיב אַפֶּוֹ (תַחַתוֹי) [תַחְתָּיו] שְׁחֲחֹוּ עַזְרֵי רָהַב:

9:13 אלהא לא יתיב רוגזיה מן רשיעיא תחותוהי תחותוי דיתין איותניא אוותניא דמסתייעין בסוגעא:

9:13 "God will not turn back His anger; Beneath Him crouch the helpers of Rahab.

9:14 אַף כִּי־אָנֹכִי אֱעֱנֶנִּי אֶבְחֲרָה דְבָרַיִ עִמְּוֹ:

9:14 כל־דכן ארום אנא אתיבניה אבחר פתגמי עמיה:

9:14 "How then can I answer Him, And choose my words before Him?

אַשֵּׁר אִם־עָדַקּתִּי לְא אָעֱנַה לְמְשֹׁפְּטִּי אֶתְחַנָּן:

9:15 דאין זכית לא אתיב למאן דדאין יתי אנא אצלי:

9:15 "For though I were right, I could not answer; I would have to implore the mercy of my judge.

9:16 אִם־קַרָאתִי וַיַּעֵנָנִי לְא־אַאֵמִין כִּי־יַאֵזִין קוֹלְי:

9:16 אין אם קרית ואתיב יתי לא אימין ארום יצית קלי:

9:16 "If I called and He answered me, I could not believe that He was listening to my voice.

9:17 אֲשֶׁר־בִּשְׂעָרָה יְשׁוּפֵּנִי וְהִרְבָּה פְּצָעַי חִנְּם: 9:17 דעד חוטי בינתא מדקדק עמי ואסגי הלפשושי הלכשושי מגן:

9:17 "For He bruises me with a tempest And multiplies my wounds without cause

9:18 לְאֹ־יֻתְּנֵנִי הָשֵׁב רוּחָיָ כִּי יַשְׁבְּעַנִי מַמְּרֹרִים:

9:18 לא ישבקנני לאתבא רוחי ארום ישבעינני מרורייא מריריא:

9:18 "He will not allow me to get my breath, But saturates me with bitterness.

9:19 אִם־לְכְּחַ אַמִּיץ הָגָה וְאִם־לְמִשְׁפָּט מִי יוֹעִיבֵינִי: 9:19 אין אם לחילא עלים הא הוא ואין לדינא מן מאן יסהיד עלי עלאי:

9:19 "If it is a matter of power, behold, He is the strong one! And if it is a matter of justice, who can summon Him?

אָם־אָצְדָּק פָּי יַרְשִׁיעֵנִי תָּם־אָׁנִי וַיַּעְקְשֵׁנִי:

9:20 אין זכאי אנא אזדכי פומי פמי יחיבנני שלים אנא ומקלקל יתי:

9:20 "Though I am righteous, my mouth will condemn me; Though I am guiltless, He will declare me guilty.

9:21 תַּם־,אָנִי לְא־אֵדַע נַפְשִּׁי אֶמְאַס חַיָּי:

9:21 שלים אנא לא אנדע נפשי ארחיק חיי:

9:21 "I am guiltless; I do not take notice of myself; I despise my life.

9:22 אַחַת הִיא עַל־כֵּן אָמַרִתִּי תַם וְׁרַשַּׁע הָוּא מְכֵלֵה:

9:22 חדא מכילתא היא ליה בגין כן אמרית שלים וחייב הוא משיצי: 9:22 "It is all one; therefore I say, 'He destroys the guiltless and the wicked.'

9:23 אָם־שׁוֹט יַמִית פַּתָאָם לְמַסַּת נִקּיָם יִלְעַג:

9:23 אין אם ברגוז דמית ימית בתכיף כד מתמסמסין זכאין ידחך ידהך: 9:23 "If the scourge kills suddenly, He mocks the despair of the innocent.

9:24 אָרֶץ נִתְּנָה בְיַד־רָשָּׁע פְּגִי־שֹׁפְטֶיהָ יְכַסֶּהָ אִם־לֹא אֵפְוֹא מִי־הְוֹא:

9:24 ארעא אתמסרת ביד חייבא מן־קדם דיינהא יחפי זכותי אין לא דיכי מן מאן הוא:

9:24 "The earth is given into the hand of the wicked; He covers the faces of its judges. If it is not He, then who is it?

9:25 וְיָמַי ֻקַלּוּ מִנִּי־רָץ בַּרְחֹוּ לֹא־רָאִוּ טוֹבָה: 9:25 יומיי קלילו קלילון יותר יתיר מן טול עופא דרהיט ערקו לא חמון 9:25 מבאתא:

9:25 "Now my days are swifter than a runner; They flee away, they see no good.

9:26 אָרְיִּפוּ עִם־ְאִנְיַּוֹת אֵבֶּרֶה יְבְּנָשֶׁר נְטִוּשׁ עֵלֵי־אָבֵל:

9:26 חלפון עם אלפייא דטעינין דיטענון מיגדיא היך נשרא דטאיס על מיכלא: חלפון היך ספינין ספינן קלילין קלילן דמרי בכו בבו דאזלין למיבז היך נשרא דטאיס על מיכלא:

9:26 "They slip by like reed boats, Like an eagle that swoops on its prey

9:27 אָם־אָמְוֹרִי אֶשְׁכְּחָה שִׂיחִי אָעֲזְבָה פְּנֵי וְאַבְלִּינָה: 9:27 אין אימר יתנשי אתנשי מליי אשבוק רוגזי ואתגבר ואנוח:

9:27 "Though I say, 'I will forget my complaint, I will leave off my sad countenance and be cheerful,

יָגְרְתִּי כָל־עַצְבַתְּי יְדַעְתִּי כִּי־לְא תְנַקְנִי:

כנישית כולהון צעריי ידעית ארום לא תזכי יתי:

9:28 I am afraid of all my pains, I know that You will not acquit me.

9:29 אָנֹכִי אֶרְשָׁע לָמָה־יֻּהׁ הֶבֶּל אִינֵע: 9:29 אנא אתחייב למא דין ללמא אלעי:

9:29 "I am accounted wicked, Why then should I toil in vain?

9:30 אָם־הָתְרָתַצְתִּי (בְמוֹ) [בְמֵי־]שָׁלֵג וֹהַזְכּוֹתִי בְּבֹר כַּפֵּי:

9:30 אין אשתזגית אסחיית במי תלגא ודכיית באהלא ידיי:

9:30 "If I should wash myself with snow And cleanse my hands with lye,

9:31 אָז בַּשַּׁחַת תִּסְבְּלֵנִי וְתְעֲבֹוּנִי שֵׁלְמוֹתֵי:

9:31 הידין הכדין בשחוותא תטמישנני ומרחקין יתי כסותיי:

9:31 Yet You would plunge me into the pit, And my own clothes would abhor me.

9:32 פִּי־לֹא־אִישׁ כָּמִנִי אֱעֻגַנִּוּ נָבְוֹא יַׁחְדָּוֹ בַּמִּשְׁפָּט:

9:32 ארום לא בר־נש דכמי יתיב יתיה ניעול כחדא בדינא:

9:32 "For He is not a man as I am that I may answer Him, That we may go to court together.

9:33 לֹא וַשֹּ־בֵּינֵינוּ מוֹכִיחַ יְשֵׁת יְדֵוֹ עַל־שְׁנֵינוּ: 9:33 לֹא אית ביננא מכסין ישוי ידיה על תרויננא:

9:33 "There is no umpire between us, Who may lay his hand upon us both.

- יָסֵר מֵעָלֵי שִׁבְאָוֹ וְאֵמָתוֹ אֵל־הְבַעֲתְנִי:
  יעדי מעלי מעליי מחתיה ודחלתיה לא תבעת יתי:

9:34 "Let Him remove His rod from me, And let not dread of Him terrify me

- אַדַבְּרָה וְלָא אִירָאֶנִּוּ כִּי לֹא־כֵן אָנֹכִי עִמָּדִי: אימלל ולא אדחל מניה ארום לא היכנא אנא בהדיי:

9:35 "Then I would speak and not fear Him; But I am not like that in myself

- נָקְטָה נַפְשִּׁי בְּחַׁיָּי אֶעֶזְבָה עָלַי שִׁיחִי אֲדַבְּרָה בְּנַיר נַפְשִׁי:
- אתכזרית אתבזיית נפשי בחיי אשבוק עלי מליי אמלל במרירות נפשי: 10:1 "I loathe my own life; I will give full vent to my complaint; I will speak in the bitterness of my soul.
  - אמר אַל־אַלוֹהַ אַל־תַּרְשִׁיעֵנִי הְוֹדִיעַנִי עַל מַה־תִּרִיבֵנִי:
  - אימר לאלהא לא תחייבנני אודע יתי מטול מה תנצי עמי בי:

10:2 "I will say to God, 'Do not condemn me; Let me know why You contend with me.

- 10:3 הַטְּוֹב לְדָּ וֹ בִּי־תַעֲשֵׂק בִּי־תִמְאַס יְגִיֵע בַּפָּּיֶדְ וְעַל־עֲצַתְ רְשָׁעִים הוֹפְּעְהָ: 10:3 התקין קדמך קומך ארום תטלום ארום תרחיק ליעות ידך ועל מלכת רשיעיא אופעתא:

10:3 Is it right for You indeed to oppress, To reject the labor of Your hands, And to look favorably on the schemes of the wicked?

- ַהַעִינֵי בָשָּׁר לֻךְּ אִם־כִּרְאָוֹת אֱנַוֹשׁ תִּרְאֶה:
- העינין היך בסרא לך אין כמחמי בר־נש תחמי:

10:4 'Have You eyes of flesh? Or do You see as a man sees?

- הַבִּימֵי אֲנָוֹשׁ יָמֶּיִךְ אִם־שְׁנוֹתֶּיךְ כִּימֵי גָבֶר:
- הכיומי בר־נשׁ יומייך אין שׁנייך היך יומי גברא:

10:5 'Are Your days as the days of a mortal, Or Your years as man's years

- 10:6 כִּי־תְבַקֵּשׁ לַעֲוֹנִי וְלְחַשְּׁאתִי תִּדְרְוֹשׁ: 10:6 ארום תבעי לעוייתי ולחובי תתבע תבעי:

10:6 That You should seek for my guilt And search after my sin?

- עַל־דַּעְתְּדְ כִּי־לָא אֶרְשָׁע וְאֵין מִיּיְדְךְּ מַצִּיל: על מנדעך ארום לא אתחייב ולית מן ידך פאצי:

10:7 'According to Your knowledge I am indeed not guilty, Yet there is no deliverance from Your hand

- יָדִיך עִצִּבוּנִי וַיַּעֲשְׂוּנִי יַחַד סַבִּיב וַתְּבַלְּעֵנִי:
- ידייך ציירו יתי ועבדו יתי כחדא חזור־חזור חיזור־וסלעמתא יתי: 10:8 'Your hands fashioned and made me altogether, And would You destroy me?
  - יְּבָר־,נָא פִּי־כַּחְמֶר עֲשִׂיתָנִי וְאֶל־עָבָּר תְּשִׁיבֵנִי:
  - יתיב יתי: אדכר אידכר כדון ארום היך טינא עבדתני ולעפרא תתיב יתי:

10:9 'Remember now, that You have made me as clay; And would You turn me into dust again?

- 10:10 הַלֹא כָחַלָב תַּתִּיכֵנִי וְכַנְבְנַה תַּקְפִּיאֵנִי:
- 10:10 הלא היך חלבא אתיכתא סנינתא יתי והיך גובנין קרישתא קפיתא יתי:

10:10 'Did You not pour me out like milk And curdle me like cheese;

```
יובעניים תסכבני: עוֹר וְבָשָּׁר תַּלְבִּישֵׁנִי וְבַעֵצָמְוֹת וְנִידִים תסכבני:
```

10:11 משכא ובסרא אלבישתא יתי ובגרמיא ובגידיא אשתייתאני:

10:11 Clothe me with skin and flesh, And knit me together with bones and sinews?

10:12 'You have granted me life and lovingkindness; And Your care has preserved my spirit.

10:13 'Yet these things You have concealed in Your heart; I know that this is within You:

10:14 If I sin, then You would take note of me, And would not acquit me of my guilt.

10:15 If I am wicked, woe to me! And if I am righteous, I dare not lift up my head. I am sated with disgrace and conscious of my misery.

10:16 'Should my head be lifted up, You would hunt me like a lion; And again You would show Your power against me.

10:17 'You renew Your witnesses against me And increase Your anger toward me; Hardship after hardship is with me.

10:18 Why then have You brought me out of the womb? Would that I had died and no eye had seen me!

10:19 'I should have been as though I had not been, Carried from womb to tomb.'

10:20 "Would He not let my few days alone? Withdraw from me that I may have a little cheer

10:21 Before I go-- and I shall not return-- To the land of darkness and deep shadow,

ומפעפעא בערי היך קביל:

10:22 The land of utter gloom as darkness itself, Of deep shadow without order, And which shines as the darkness."

יוַען צֹפַר הַנַּעֵטָתִי וַיֹּאמֵר: 11:1

:11:1 ואתיב צופר דמן נעמה ואמר:

11:1 Then Zophar the Naamathite answered.

יּצְּדָק: הֲבָרִים לָא יֵעָנֶת וְאִם־אִישׁ שְּׂפָתַיִם יִצְּדָק: 11:2

11:2 הא דמסגי מליא לא יתותב ואין ואם בר־נש מרי ספוון יזדכי:

11:2 "Shall a multitude of words go unanswered, And a talkative man be acquitted?

ים בַּדֶּיף מְתִים יַחֲרִישׁו וַתִּלְעַג וְאֵין מַכְּלִם: 11:3

11:3 כדבובייך כדכובייך גבריא משתקין ודחבתא ודהיכתא ולית דמכסיף: 11:3 "Shall your boasts silence men? And shall you scoff and none rebuke?

יוֹתאמֶר זַךְ לִקְתִי וֹבַר הָיִיִתִי בְעֵינֶיךְּ: 11:4

11:4 ואמרת ותימר דכי אולפני ובריר הויתי בעינך:

11:4 "For you have said, 'My teaching is pure, And I am innocent in your eyes.'

11:5 וְאוּלָם מִי־יִתֵּן אֱלַוֹהַ דַּבֵּר וְיִפְתַח שְׂפָתְיו עָמָך: 11:5 וברם מן יתן אלהא ממליל ויפתח ספוותוהי שיפתווי עמך:

11:5 "But would that God might speak, And open His lips against you,

11:6 וְיַנֶּר־לְדְּׁ תַּעֲלֻמְוֹת חָכְמָה בִּי־כִפְּלֵיִם לְתֹּוּשִׁיָּה וְדַע בִּי־יַשֶּׁה לְדְּ אֱלוֹהַ

יוווי לך כסויין דחכמתא ארום בכופלא לחכמתא ודע ארום אנשי לך יוחוי לך כסויין בחכמתא אלהא מעוייך מעיווייך:

11:6 And show you the secrets of wisdom! For sound wisdom has two sides. Know then that God forgets a part of your iniquity.

11:7 הַחֵקֶר אֱלְוֹהַ תִּמְצָאַ אָם עַר־תַּכְלִית שַׁדַּי תִּמְצָא:

-11:7 האיפשר האוושר דפישפוש אלהא תשכח אין עד סיפי שדי תשכח: 11:7 "Can you discover the depths of God? Can you discover the limits of the Almighty?

ינים מָה־תִּפְעָל עֲמָקָה מִשְׁאוֹל מַה־תַּדְע: 11:8

:וו בגבהי שמיא מא את עבד באוריתא דעמיקא מן שיול מא את ידיע: 11:8 "They are high as the heavens, what can you do? Deeper than Sheol, what can you know?

11:9 אֲרָכָּה מֵאָבֵץ מִדְּגָה וֹּרְחָבָה מִנִּי־יָם:

ימא: דנגידא יתיר מן ארעא משחתא ופתיא ופתייה יתיר מן ימא:

11:9 "Its measure is longer than the earth And broader than the sea.

11:10 אִם־יַחֲלֹךְ וְיַסְנְּיֵר וְיַקְתִּיל וּמִי וְשִׁיבֶּנּוּ:

11:10 אין יחליף ויחוד שמיא בענני ויכנוש ויכניש משיריין ומן יתיבניה: 11:10 "If He passes by or shuts up, Or calls an assembly, who can restrain Him?

11:11 כִּי־ֻהוּא יַדַע מְתֵי־שָׁוְא וַיַּרְא־אָׁנֶן וְלָא יִתְבּוֹנֶן: 11:11 ארום הוא חכים גברי שקר ואיפשר ואוושר דחמי שקרא ולא יתביין: 11:11 "For He knows false men, And He sees iniquity without investigating.

יוָלֵר: וְאָישׁ גָבוּב יִלְבֵבְ וְעַיִר שָּׁבֶא אָדְם יוָלֵר:

11:12 וגבר חכים חריף יתחכם לביה ועילא מרודא היך בר־נש יתיליד: ובר־נש מפלפל ידייק ודייק ועלם ועולים מסרבן דאיתכסן גברא רבא מתעבד:

11:12 "An idiot will become intelligent When the foal of a wild donkey is born a man.

11:13 אִם־אַתָּה הֲכִינְוֹתָ לָבֶּךְ וִפְּרַשְׁתָ אֵלְיו כַּפֶּף:

11:13 אין את אנת כוונתא לבך ותפרוש לותיה בצלו ידך:

11:13 "If you would direct your heart right And spread out your hand to Him,

יוווז אָם־אָנֶן רָבְיָדְדּ הַרְחִילֵחוּ וְאַל־תַּשְׁבֵּן בְּאֹהָלֶיִדּ עַוְלֶה:

11:14 אין שקר בידך רחיק יתיה ולא תשרי במשכניך עולאה עילתא:

11:14 If iniquity is in your hand, put it far away, And do not let wickedness dwell in your tent

11:15 כִּי־אָז תִּשָּׂא פָנֶיךְ מִמְּוּם וְהָיִיתְ מֻצִּיק וְלָא תִירָא: 11:15 ארום הידין בכין תזקוף אפייך דלא בלא מום ותהוי סנין מחבולא ולא

11:15 "Then, indeed, you could lift up your face without moral defect, And you would be steadfast and not fear.

11:16 פִּי־אַתָּה עָמָל תִּשְׁפָּח פְּמַיִם עָבְרַוּ תִזְפְּר: 11:16 ארום את ליעות תתנשי היך מוי דעברו תדכר תידכר:

11:16 "For you would forget your trouble, As waters that have passed by, you would remember it.

וּמִצָּהרַיִם יָקוּם חָלֵד הָעָׂפָה כַּבְּקֵר תִּהִיֵה: 11:17

11:17 ומטהר יומיך יקום גושמך דחליד גורגשתא בגרגושתא דפעפועא דהיכלא דקיבלא היך צפרא תהוי:

11:17 "Your life would be brighter than noonday; Darkness would be like the morning

11:18 וּבְמַחְתָּ פִּי־וֹשֵׁ תִּקְנָתִ וְחָפַּרְתָּ לָבֶמַח תִּשְׁכָּב:

11:18 ותתרחץ ארום אית סבר ותתקין בית בי קבורתא לרוחצן שכוב תשכוב ותחלל לאתר לבית משרויך:

11:18 "Then you would trust, because there is hope; And you would look around and rest securely.

11:19 וְרָבַצְתָּ וְאֵין מַחֲרֵיד וְחָלֹּוּ פָּנֵיְדְ רַבִּים: 11:19 ותרבע ולית דמניד וישחרון אפייך סגיעין:

11:19 "You would lie down and none would disturb you, And many would entreat your favor.

11:20 וְעֵינֵי רְשָׁעִים הִּבְלֶינָה וִמְנוֹס אָבַד מִנְהֶם וְתְקְנָהִם מַפַּח־נֶפֶשׁ: פ

11:20 ועיני רשיעיא תשתיצון ושיזבותא הובד מנהון וסובריהון וסיברהון מפחי נפש:

11:20 "But the eyes of the wicked will fail, And there will be no escape for them; And their hope is to breathe their last."

:12:1 וַיּעַן אִיּוֹב וַיּאבְוֹר:

:12:1 ואתיב איוב ואמר:

12:1 Then Job responded,

:12:2 אָמְנָם כִּי אַתֶּם־עָם וְעִפָּוֹכֶּם תְּמִוּת חְכְנָּוְה:

ועמכון תסוף חכמתא: בקושטא ידעית ארום אתון עמא חבריא ועמכון מסוף 12:2

12:2 "Truly then you are the people, And with you wisdom will die!

12:3 בַּם־לִי לֵבָב בְּמוֹכֶּם לֹא־נֹפֵל אָנֹכִי מִכֶּם וְאֶת־מִי־אֵין בְּמוֹ־אֵלֶה:

12:3 לחוד לי לבא דכותכון דיכמתכון לא פריש אנא מנכון ועם מן לית דכמת אילין:

12:3 "But I have intelligence as well as you; I am not inferior to you. And who does not know such things as these?

יביק תַּמִים: מַחָלָ לְרַעָהוּ אָהָיָה לַרָא לֵאֵלוֹהַ וַיַּעַנָהוּ שׁחוֹק צַדִּיק תַמִים:

12:4 חוכא לחבריה אהי איתי קרי לאלהא ועני יתיה וחייך לזכאה ושלימא: 12:4 "I am a joke to my friends, The one who called on God and He answered him; The just and blameless man is a joke.

12:5 לַפִּיד בּוּז לְעַשְׁתִּוּת שַׁאֲנֶן נָכוֹן לְמִוֹעֲדִי רָגֶל: 12:5 בעור בסיר לעשו דמן מחשבתא רחיץ שליו ברם הוא מעתד מעתר 12:5 לאזרעזעות רגלא: בערא אודא דבסיר לרשיעא דמן מחשבא שליו מכוון להרפתקי דימא זימנא

12:5 "He who is at ease holds calamity in contempt, As prepared for those whose feet slip.

12:6 יִשְׁלָיִוּ אָהָלִּים לִשְׂרָדִים וָבַשִּׁחוֹת לְמַרְגִּיזֵי אֵל לַאֲשֵׁר הַבִּיא אַלוֹהַ בּידוֹ: ובני ישמעאל דשליון דשליין במשכניהון יתמסרון לבזוזין ועמונאי 12:6 ומואבאי דשריין לרוחצן יתמסרון ביד רשיעיא ומרגיזין קדם אלהא היך פרעה דאייתי עלוהי עלוי אלהא מחתא בידיה: ובני עשו דשלוין במשכנהון יתמסרון לבזוזין ובני ישמעאל דרחיצין יתמסרון לשאר אומיא דמרגיזין אלהא דיכמתהון דזמן אל מולא בידיה:

12:6 "The tents of the destroyers prosper, And those who provoke God are secure, Whom God brings into their power.

12:7 וְאוּלֶם שְׁאַל־נָא בְהֵמְוֹת וְתֹּרֶךְ וְעִוֹף הַשְּׁמַיִם וְיַנֶּד־לֶּךְ: 12:7 וברם וכען שאל שייל כדון בעירי וילפונך ועופא דשמיא ויחוי לך: 12:7 "But now ask the beasts, and let them teach you; And the birds of the heavens, and let them tell you

12:8 אָּל שִׂיַח לָאָרֵץ וְתֹּרֶךְ וִיסַפְּרוּ לְךֹּ דְגֵי הַיָּם: 12:8 או מליל לארעא ותלפּנך וישתעון לך נוני ימא:

12:8 "Or speak to the earth, and let it teach you; And let the fish of the sea declare to you.

12:9 מִי לֹא־יָדַע בְּכָל־אֵלֶה כִּי יַד־יְהוָה עֲשְׂתָה וְּאת: 12:9 מן לא ידע בכל אילין ארום מחת ידא מימרא דאלהא עבדת דא: 12:9 "Who among all these does not know That the hand of the LORD has done this

12:10 אֲשֶׁר ֻבְּיָדוֹ נֶפֶשׁ כָּל־חָיִ וְרֹוּחַ כָּל־בִּשַׂר־אִישׁ:

12:10 די בידיה נפשא דכל חי ורוחא דכל בשר גבר:

12:10 In whose hand is the life of every living thing, And the breath of all mankind?

ווב הלא אזן מלין תבחן וחד אכל ישעם־לו:

וב:11 הלא אודנא מליין מילין תבחן ומוריגא מיכלא יטעם ליה:

12:11 "Does not the ear test words, As the palate tastes its food?

12:12 בִּישִׁישִׁים חָכְכָּזֶה וְאֹּרֶךְ יָכִּזְים תְּבוּנָה:

12:12 בקשישיא חכמתא ונוגדי יומין ביונתא:

12:12 "Wisdom is with aged men, With long life is understanding.

יעמו חָכִמָה וּגְבוּרָהְ לוֹ עֵצָה וּתְבוּנָה: 12:13

12:13 עמיה חכמתא וגבורתא דיליה מלכא מילכא וביונתא:

12:13 "With Him are wisdom and might; To Him belong counsel and understanding.

```
:בַּנֶת יִבְּנֶת יִבְּנֶת יִבְּנֶת יִבְּנֶת וַלֹּא יִבְּנֵת וַבּוֹב 12:14
```

12:14 הא יצדי ולא יתבני יסגר על גבר אנש בקבורתא ולא יתפתח:

12:14 "Behold, He tears down, and it cannot be rebuilt; He imprisons a man, and there can be no release.

12:15 הַן יַעָצר בַּמַּיִם וִיבָשׁוּ וִישַׁלְחֵם וִיַהַפְּכוּ אָרֵץ:

12:15 הא אחיד במיא ומתיבשין וכד ישלחנון ומתהפכין בארעא:

12:15 "Behold, He restrains the waters, and they dry up; And He sends them out, and they inundate the earth.

יבוֹר עַז וְתְוּשִׁיָּה לוֹ שֹׁגֵג וּכַזשְׁגֵּה: 12:16

12:16 גביה עושנא וחכמתא דיליה שלי ומשלי:

12:16 "With Him are strength and sound wisdom, The misled and the misleader belong to Him.

12:17 מוֹלִיךְ יוֹעֲצִים שׁוֹלֶלֻ וְשֹׁפְּמִים יְהוֹלֵל:

12:17 דמוביל מרי מלכיא כד משתלשלין ונגידיא ונגודיא יתלעב:

12:17 "He makes counselors walk barefoot And makes fools of judges.

12:18 מוּסַר מְלָכִים פָּתֵח וַיֶּאְסִר אֵזוֹר בְּמָחְנֵיהֶם:

יי משרי ואסר קמור בחרציהון: 12:18 שושׁלתא שולשילתא דמלכיא משרי ואסר קמור בחרציהון:

12:18 "He loosens the bond of kings And binds their loins with a girdle.

12:19 מוֹלִיךְ כֹּהֲנִים שׁוֹלֶלִ וְאֵתָנִים יְסַלֵּף: 12:19 דמוליך דמוביל רברבניא כד משתלשלין ותקיפיא מקלקל:

12:19 "He makes priests walk barefoot And overthrows the secure ones.

:בַּמָיִר יָשָּׁבָּה לְנֵאֱמָנִיִם וְטַאַם זְקַנִים יִקְח:

יסלק: מעדה קשוט ספוותא בי מהימנין וטעם סביא יסלק:

12:20 "He deprives the trusted ones of speech And takes away the discernment of the elders.

12:21 שוֹפֶּךְ בַּוֹז עַל־נְדִיבִים וּמְזִיָחַ אֲפִיקִים רִפְּה:

ישרי בסרנותא על סרכיא ותקוף מלכיא מחליש: 12:21

12:21 "He pours contempt on nobles And loosens the belt of the strong

12:22 מַנַּלֵה עַמָּקוֹת מִנִּי־חְשֶׁךְ וַיֹּצֵא לַאוֹר צַלְמֵוֶת:

12:22 מגלה עמיקתא מן חשוכא ומפיק לנהורא טולי מותא:

12:22 "He reveals mysteries from the darkness And brings the deep darkness into light.

12:23 מַשְׁנִיא לַגּוֹיִם וַיַאַבְּרֵם שֹׁטֵח 'לַגּוֹיִם וַיַּנְחָם:

מפיש לעממיא לעמיא ומאבד יתהון משטח מצדתא לאומיא ודברנון:

12:23 "He makes the nations great, then destroys them; He enlarges the nations, then leads them away.

12:24 מַסִּיר ֻלֵב רָאשֵׁי עַם־הָאָרֶץ וַיַּתְעַם בְּתְהוּ לֹא־דָרֶךְ: 12:24 מעדי חכמת לבא דרישי עמא דארעא ותשתענון ותעתענון בלמא דלית

אורחא:

12:24 "He deprives of intelligence the chiefs of the earth's people And makes them wander in a pathless waste.

יַמְשְׁשׁוּ־חָשֶׁךְ וְלֹא־אָוֹר וַיַּתְעֵם כַּשִּׁכּוֹר: 12:25

ממשמשין חשוכא דלא נהורא ותתעתנון ותעתעינון היך רוי:

12:25 "They grope in darkness with no light, And He makes them stagger like a drunken man

יוּבוֹ הֶן־כָּל רָאָתָה עֵינִי שֶׁמְעָה אָזָנִי וַתָּבֶן לָה:

ו:13 הא כולא חמת עיני שמעת אודני ואתביינת לה:

13:1 "Behold, my eye has seen all this, My ear has heard and understood it.

ַבְּדַעְהְכֶם יָדַעְתִּי נַם־אָנִי לֹא־נֹפֵּל אָנֹכִי מִכֶּם:

13:2 היך מנדעכון ידעית לחוד אוף אנא לא פריש אנא מנכון:

13:2 "What you know I also know; I am not inferior to you.

אוּלָם אָנִי אֶל־שַׁדֵּיִ אֲדַבֵּר וְהוֹכֵחַ אֶל־אֵל אֶחְפָּץ:

ברם אנא לות שדי אימליל ומכסנא עם שדי אצבי:

13:3 "But I would speak to the Almighty, And I desire to argue with God

13:4 וְאוּלָם אַתֶּם טִּפְּלֵי־שָׁקֵר רֹפְאֵי אֱלֵל כָּלְכֶם: 13:4 וברם אתון מחברי שקר במסי כמאסי אלל ומורדקא דמודרקא דפלטיה סכינא הכדין כולכון:

13:4 "But you smear with lies; You are all worthless physicians.

-13:5 מִי־וָתֵן הַחַרָשׁ תַּחַרִישִׁוּן וּתָהִי לָכֵם לְחָכִמָה:

13:5 מן יהב לווי משתוקי תשתקון ותהא לכון לחכמתא:

13:5 "O that you would be completely silent, And that it would become your wisdom!

שָׁמִעוּ־נָאַ תוֹכַחָתִּי וִרבְוֹת שִּׁפָּתֵי הַקְשִׁיבוּ:

שמעו כדון כען מכסנותי ומצותי ספוותי אציתו:

13:6 "Please hear my argument And listen to the contentions of my lips.

הַלְאֵל הְדַבְּרָוּ עַוְלָה וְלוֹ הְדַבְּרִוּ רְמִיָּה: איפשר דקדם אלהא אתון ממללין עילא ולותיה תמללון נכלותא:

13:7 "Will you speak what is unjust for God, And speak what is deceitful for Him?

הַפָּנָיו תִּשָּׁאָוּן אִם־לָאֵל תְּרִיבְוּן:

13:8 איפשר דאנפוהי האנפוי תסבון אין לאלהא תנצון:

13:8 "Will you show partiality for Him? Will you contend for God?

13:9 הַטוֹב פִּי־יַחְקָּר אֶתְכֶחַ אִם־פְּהָתֵל בָּאֱנוֹשׁ תְּהָתֵלוּ בְוֹ:

13:9 איפשר דתקין ארום יפשפש יתכון איך אין היך דמתלעבא בבר־נש תתלעבון במימריה:

13:9 "Will it be well when He examines you? Or will you deceive Him as one deceives a man?

13:10 הוכח יוכיח אתכם אם־בַּסַתר פַנים תשאון:

:13:10 מכסנא יכסון יכסין מנכון יתכון אין בטומרא אפוהי תסבון:

13:10 "He will surely reprove you If you secretly show partiality.

13:11 הַלָּא שָאָתוֹ תִבַעַת אָתְכֶם וֹפַחְדוֹ יִפָּל עַלֶיכֶם:

וו:13 הלא באזדקפותיה על כורסי דינא רתיתיה תבעת יתכון ודלוחיה יפול עליכון: לא הלא מספייה תבעת יתכון ודלוחיה יפול עליכון

13:11 "Will not His majesty terrify you, And the dread of Him fall on you?

13:12 זְכְרֹנֵיכֶם מִשְׁלֵי־אֵפֶּר לְנַבֵּי־חֹמֶר נַבִּיכֶם:

13:12 דוכרניכון מתיל לקטם אגב טינא גביכון:

13:12 "Your memorable sayings are proverbs of ashes, Your defenses are defenses of clay

```
13:13 הַחֲרֵישׁוּ מִמֶּנְיּ וַאֲדַבְּרָה־אָנִי וְיַעֲבֻר עָלַי מָה:
13:13 שתוקו מני ואימליל אנא ויעבר עלי מדעם:
```

13:13 "Be silent before me so that I may speak; Then let come on me what may.

13:14 עַל־מֶה אֶשֶׂא בְשָׂרֵי בְשָׁנֵי וְנַפְּשִׁׁי אָשִׂים בְּכַפִּי: 13:14 מטול מא אטול בסרי בככאי בשׁינִי ונפשׁי אשׁוי בך כד על־גב ידיי:

13:14 "Why should I take my flesh in my teeth And put my life in my hands?

הַן יִקְמְלֵנִי (לֹא) [לְוֹ] אֲיַחֵל אַרְ־דְּרָכַיִי אֶל־פָּנָיו אוֹכִיחַ:

13:15 הא אין יקטלנני קדמוהי קומוי אצלי ברם אורחתי קדמוהי קומוי אכסין: 13:15 "Though He slay me, I will hope in Him. Nevertheless I will argue my ways before Him

13:16 בַּם־הוּא־לִי לִישׁוּעָהַ כִּי־לְא לְפָנָיו חָנֵף יָבְוֹא:

13:16 לחוד הוא לי לפורקנא ארום לא קדמוהי קומוי דילטור יעול:

13:16 "This also will be my salvation, For a godless man may not come before His presence.

ים:13:17 שִׁמְעַוּ שָׁמִוֹעַ מִלְּתִי וְאַחֲוָתִי בְּאָזִנִיכֵם:

ווני מלתי ותונוי ותינויי באודניכון: מלתי ותונוי ותינויי באודניכון:

13:17 "Listen carefully to my speech, And let my declaration fill your ears.

13:18 הַנָּה־,נָא עָרַכְתִּי מִשְׁפָּטִ יְדַיְעְתִּי כִּי־אֲנִי אֶצְּדָּקִי

13:18 הא כדון סדרית דינא ידעית ארום לא אנא אדכי איזכי:

13:18 "Behold now, I have prepared my case; I know that I will be vindicated.

יוֹבָישׁ וְאֶּגְוָע: מִי־ֻהוּא יָרֵיב עִמָּדִי כִּי־עַתָּה אַחֲרֵישׁ וְאֶּגְוָע:

13:19 מן הוא דנצי דיינצי בהדיי ארום כדון אשׁתוק ואתנגיד:

13:19 "Who will contend with me? For then I would be silent and die.

יבּפָּנֶיךּ לְא אֶסָתְר: אַז 'מִפָּנֶיךּ לְא אֶסָתְר: אַז 'מִפָּנֶיךּ לְא אֶסָתְר: 13:20

:13:20 לחוד תרתין לא תעביד עמי הידין בכין מן־קדמך מן־קומך לא אטמר: 13:20 "Only two things do not do to me, Then I will not hide from Your face:

13:21 בַּפְּדָ מֵעָלֵי הַרְחַקְ וְאֵמֶחְדֹּ אֵל־הְבַעְתַנִּי: 13:21 ידך מעלוי ארחק ודחלתך לא תבעית יתי:

13:21 Remove Your hand from me, And let not the dread of You terrify me.

13:22 וְקְרָא וְאָנֹכִי אֶעֱנֶה אְרֹאֲדֵבֵּר וַהֲשִׁיבֵנִי:

13:22 ותקרא ואנא אתיב או אימליל ותתיבנני:

13:22 "Then call, and I will answer; Or let me speak, then reply to me.

13:23 כַּמָּה ֹלִי עֲוֹנָוֹת וְחַטָּאָוֹת פִּשְׁעִי וְחַטָּאתֹי הֹדִיעֵנִי: 13:23 כמה לי עויין וחובין מרודי וסורחני אודע אתיב יתי:

13:23 "How many are my iniquities and sins? Make known to me my rebellion and my sin.

13:24 לֶּמָּה־פָּנֶיִדְ תַסְתִּיִר וְתַחְשְׁבֵנִי לְאוֹיֵב לֶךְ: 13:24 למה שכינתך תסלק ותחשבנני לבעיל־דבבו לבעיל־דבבא לך:

13:24 "Why do You hide Your face And consider me Your enemy?

13:25 הֶעֶלֶה נָהָף תַעֲרֶוֹץ וְאֶת־קַשׁ יָבֵשׁ תִּרְדִּף:

יביש תרדף: איפשר אוושר דטרפא דשקיף תתבר וית גילא יביש תרדף: 13:25

13:25 "Will You cause a driven leaf to tremble? Or will You pursue the dry chaff?

13:26 בִּי־תְכָתָב עַלַי מָררוֹת וְתוֹרִישֵׁנִי עֵוֹנִוֹת נְעוּרֵי:

13:26 ארום תכתוב עלי מרירתא מרירייתא ותורתנני עויית טליותי:

13:26 "For You write bitter things against me And make me to inherit the iniquities of my youth.

13:27 וְתְּשֵׁם בַּפַּׁד רַגְלֵי וְתִשְׁמוֹר כָּל־אָרְחוֹתָי עַל־שָׁרְשֵׁי רַגְלַי תִּתְחַקֶּה: 13:27 ותשוי ניר כד בשיע רגליי ותנטור כולהון אסרטי על סמוני סימיוני רגליי תרשום:

13:27 "You put my feet in the stocks And watch all my paths; You set a limit for the soles of my feet,

13:28 והוא כַּרַקב יבלה כבור אַכלו עש:

13:28 ואיהו והוא היך רקבובית יתבלי היך לבוש דגמריה זחיל:

13:28 While I am decaying like a rotten thing, Like a garment that is moth-eaten

14:1 אָדָם יְלַוּד אָשָּׁה קְצֵּר יֻׁמִּים וְּשְׂבֵע־רְגָּז: 14:1 בר־נשׁ דאתיליד מן אתא איתא גזזו גוץ יומין ושׂבע רוגזא:

14:1 "Man, who is born of woman, Is short-lived and full of turmoil.

בּצִיץ וַצָא וַיִּמָל וַיִּבְרָח בַצֵּל וְלְא יַעְמִוֹד:

14:2 היך ניצא נפק ואתמולל וערק היך טולא ולא יקום:

14:2 "Like a flower he comes forth and withers. He also flees like a shadow and does not remain

:14:3 אַף־עַל־ זָה פָּקַחָתָּ עִינֶדְ וֹאֹתִי תָבִיא בִמְשִׁפַט עָמַךְ:

:14:3 לחוד על דין פקחת עינך ויתי תעיל בדינא עמך:

14:3 "You also open Your eyes on him And bring him into judgment with Yourself.

בּוֹר מִטְמֵא לְא אֶחָר: 14:4

14:4 מן יתן דכי מן גבר דאסתאב בחובין אלולפון אילולאפון אלהא דהוא

חד דישבוק ליה:

14:4 "Who can make the clean out of the unclean? No one!

:וּאָם חֵרוּצִים יָטָיו מִסְפַּר־חְדָשָׁיו אָתֶךְ (חֻקּוֹ) [חֻקָּיו] עָשִּׁיתָ וִלְא יַעֵבוֹר:

14:5 אין לא יתיב יתוב סריגין יומוהי יומוי מניין ירחוהי ירחוי גבך גזירתוהי גזירותוי עבדתא ולא יעבר ייעיבר:

14:5 "Since his days are determined, The number of his months is with You; And his limits You have set so that he cannot pass.

14:6 שְׁעֵה מֵעֶלָיו וְיֶחְדָּלֻ עַר־יִּרְצֶּה כְּשָׂכִיר יוֹמְוֹ:

יוי ביל ביל היים ביל ביל ביל ביל ביל ביל הייקבל מוטריה היך כאגירא 14:6 ביומיה ביומוי:

14:6 "Turn Your gaze from him that he may rest, Until he fulfills his day like a hired man.

:14:7 פִּי וֵשׁ לָעִיץ תִּקְוָה אִם־וִיפָּבת וְעוֹד יַחֲלֹיִף וְיְנַקְתֹּוֹ לְא תָחְדָּלֹי 14:7 ארום אית לאילנא סבר אין יתקץ ותוב ישבשב וינקותיה לא תפסוק: 14:7 "For there is hope for a tree, When it is cut down, that it will sprout again, And its shoots will not fail.

14:8 אִם־יַזִּקִין בָּאָרֵץ שָׁרִשִׁוֹ וֹבֶעָבָּר יָמְוּת וּזִעְוֹ:

:14:8 אם אין מתסיב בארעא שורשיה ובעפרא יסוף נצביה

14:8 "Though its roots grow old in the ground And its stump dies in the dry soil,

- 14:9 מֵגְרִיַח מַיִם יַפְּרָחַ וְעָשֶׂה קָצִיִר כְּמוֹ־נָטַע: 14:9 מן הניית מוי ילבלב ויעבד זאזא זאוא היך נציב:

14:9 At the scent of water it will flourish And put forth sprigs like a plant.

- וּוְבֶבר וָמוּת וַיְּחֵלָשׁ וַיִּגְוַע אָדָם וְאַיִּוֹ:
- 14:10 וגברא ימות ויתמקמק ויתנגיד בר־נש והן ואן הוא:

14:10 "But man dies and lies prostrate. Man expires, and where is he?

- 14:11 אַזְלוּ־ֻמַיִם מִנִּי־יָם וְנָהָּר יֶחֱרֵב וְיָבֵשׁ: 14:11 אזלו מיא מוי מן ימא דסוף והדרו לבית־כנישַׁתהון לבית־כנישׁותהון ויורדנא אתנגיב ויתיבש קדם ארונא דייי והדרו על בית פרצידיהון פצידיהון: 14:11 "As water evaporates from the sea, And a river becomes parched and dried up,
  - 14:12 וָאִישׁ שַבָּב וָלֹא־יַּקום עַד־בִּלְתִי שַמֵים לֹא יַקִיצוּ וְלָא־יָערוּ מִשְׁנַתַם: ובר־נש שכיב ולא יקום עד זמן דלית שמיא ולא יתערון רשיעיא ולא 14:12 מתערין מן בית דמכיהון:

14:12 So man lies down and does not rise. Until the heavens are no longer, He will not awake nor be aroused out of his

14:13 מַיַ יִמֵן בִּשְׁאוֹל תַּצְפָּגִנִי)תַסְתִּירֵנִי עַד־שַׁוּב אַפֶּּךְ תָּשִׁית לִי חַׂק וְתִּוְכְּרֵנִי: 14:13 מן יתן בבית־קבורתא תטמנני תטשינני תטמורנני עד דיתיב רוגזך תשוי לי גזירא ותדכרנני:

14:13 "Oh that You would hide me in Sheol, That You would conceal me until Your wrath returns to You, That You would set a limit for me and remember me!

- 14:14 אִם־נָמִוּת גָּבֶר הַיִּחְיֵה כָּל־יִמֵי צְבָאִי אַיַחֵל עַד־בוֹא חַלִּיפָּחִי:
- 14:14 אין ימות גברא רשיעא האיפשר האוושר דחיי דייחי מטול היכנא כל יומי חילי אוריך עד דייתי חלופי חיי:

14:14 "If a man dies, will he live again? All the days of my struggle I will wait Until my change comes.

- 14:15 תְקְרָא וְאָנֹכִי אֵשֶנֶךְ לְמַעֲשֵׂה יָדֵיְדְ תִכְסְף: 14:15 תהי קרי ואנא אתיב לך לעובדי אידיך תרגרג:

14:15 "You will call, and I will answer You; You will long for the work of Your hands.

- 14:16 כִּי־עַתַה צָעַדֵי תִּסְפַּוֹר לֹא־תִשְׁמוֹר עַל־חַטַאתִי:
- 14:16 ארום כדון פסיעתיי תמנה לא תנטור על סורחני:

14:16 "For now You number my steps, You do not observe my sin.

- יעָרָ בַּצְרָוֹר פִּשְׁעָרָ וַתִּשְׂפּׁל עַל־עֵוֹנִי: 14:17
- 14:17 חתים בספר דוכרניא מרודי ותחבר על עוייתי:

14:17 "My transgression is sealed up in a bag, And You wrap up my iniquity.

- 14:18 וְאוּלֶם הַר־נוֹפֵל יִבְּוֹל יְצוֹּר יֶעְתַּק מִמְּמְמְוֹ: 14:18 וברם טור נפיל יתר וטינר מסתלק מן אתריה: וברם לוט דאתפרש מאברהם דמתיל דדמי לטור רם נתר ותקיפא סליק איקר שכנתיה מסדום דהוא אתריה:

14:18 "But the falling mountain crumbles away, And the rock moves from its place;

- 14:19 אֲבָנִים שָׁחֱקוּ מַזִּים תִּשְׁטְרַ־סְפִּיחֵיהָ עֲפַר־אָרֶץ וְתִקְוֹת אֱנִוֹשׁ הָאֱבַדְהִּ:
- 14:19 אבניא שייפי שייפו מיא שטפא כתהא עפרא דארע וסבר בר־נש

הובדתא:

14:19 Water wears away stones, Its torrents wash away the dust of the earth; So You destroy man's hope.

14:20 תַּתְקָפֶהוּ לָנָצַח וַיַּהֶלְךְ מִשְׁנָה בְּנַיוּ וַתְשַׁלְחֵהוּ:

תשלימניה לעלמא וייזיל מתני קלסתיריה קלסתוריה ותשדרניה:

14:20 "You forever overpower him and he departs; You change his appearance and send him away

יַבְנִיו וְלָא יִדָע וְיִצְעֲרֹוּ וְלֹא־יָבִין לֶמוֹ: 14:21

14:21 שריין ביקר בנוהי ולא ידע ומצטערין ולא אתביין להון:

14:21 "His sons achieve honor, but he does not know it; Or they become insignificant, but he does not perceive it.

14:22 אַךְ־בְּשָׂרוֹ עָלָיו יִכְאָב וְנַפְּשׁוֹ עָלָיו תֶאֲבְל: פ 14:22 ברם בסריה עד־לא יסתתם גוללא עלוהי כאב ונפשיה שבעתי יומי אבלא עלוהי מתאבלא בבית־קבורתא: ברם לחוד בסריה מן ריחשא עלוהי כאיב ונפשיה בבית דינא עלוהי מתאבלא:

14:22 "But his body pains him, And he mourns only for himself."

15:1 וַיַּעַן אֱלִיפַז הַתִּימָנִי וַיּאמַר: 15:1 ואתיב אליף דמן תימן ואמר:

15:1 Then Eliphaz the Temanite responded,

15:2 הֶחָכָּם יַעֲגֶה דַעַת־רְּוּחַ וִימַלֵּא קָדִים בִּטְנְוֹ: 15:2 האיפשר האוושר דחכימיא יתיב דעתא דדמי לזעפא וימלי מן היך רוח קדומא כריסיה:

15:2 "Should a wise man answer with windy knowledge And fill himself with the east wind?

15:3 הוֹכֵחַ בְּדָבָר לָא יִסְכֵּוֹן וֹמִלִּים לֹא־יוֹעִיל בְּם: 15:3 דמכסין במלין דלא יילף ייליף ומליא דלית מששא ממשא בהון:

15:3 "Should he argue with useless talk, Or with words which are not profitable

15:4 אַף־אַתָּה תָּפֵּר יִרְאָה וְתִּגְרַע שִׁיחָה לִפְנִי־אֵל: 15:4 לחוד את אנת אין תפיש דחלתא תבצור תבציר מלתא מן־קדם קדם אלהא:

15:4 "Indeed, you do away with reverence And hinder meditation before God.

15:5 כִּיְ יָאַלֵּף עֲוֹנְךְ פִּיֶדְ וְתִבְחַׁר לְשַׁוֹן עֲרוּנִזִים:

15:5 ארום יאלף סורחנך פומך פמך ותהי בחיר ותתרעי לישנא דחכימיא: 15:5 "For your guilt teaches your mouth, And you choose the language of the crafty.

יַרְשִׁיעֲךְ פִּיִדְ וְלֹא־אָנִי וְשְׂפָּהֶיִדְ יַעֲנוּ־בֶּדְ:

יחייבנך פומך פמך ולא אנא וספוותך יסהדון בך:

15:6 "Your own mouth condemns you, and not I; And your own lips testify against you.

יַּבְעַוֹת חוֹלֶלְהָּי וְלִבְּעֵוֹת חוֹלֶלְהָי בְּבַעַוֹת חוֹלֶלְהָי בּוֹלִ

וקדם איתילידתא אתילידא איבא אבא אבא אבא ארם בלא ארם בלא אבא 15:7 גלמאתא אתבריתא:

15:7 "Were you the first man to be born, Or were you brought forth before the hills?

15:8 הַבְּסָוֹד אֱלָוֹהַ תִּשְׁמָע וְתִּגְרַע אֵלֶיִךְ חָכְמָה: 15:8 איפשר האוושר דברז אלהא תשמע ואטפי לותך חכמתא:

יוֹ בַּרִע הָּרָע הְלָא נָדָע הְנִין וְלֹא־עִמָּנוּ הְוּא: 15:9

יבנא עמנא הוא: מה ידעתא ולא נדע תחביין ולא גבנא עמנא הוא:

15:9 "What do you know that we do not know? What do you understand that we do not?

15:10 בַּם־שָׂב בַּם־יָשִׁישׁ בָּגָוּ כַּבִּיר מֵאָבִיךּ יָמִים:

15:10 לחוד אברהם דסיב ויצחק דקשיש סמכו בנא ויעקב דרב מאבוך מן איבך יומין: לחוד אליפז דסיב ובלדד דקשיש בהדנא וצופר דרב מאבוך מן איבך יומין:

15:10 "Both the gray-haired and the aged are among us, Older than your father.

יבָר לָאַט עָבֶּוּך הַלְּחָתוֹת אֵל וְדָבָר לָאַט עָבָּוּך 15:11

15:11 הזעיר מנך נחמתא ראלה ומללא בניח חוי חזי למיהוי גבך:

15:11 "Are the consolations of God too small for you, Even the word spoken gently with you?

15:12 מַה־יִּקְחֶךְּ לָבֶּךְ וְמַה־יִּרְוְמִוּן עֵינֶיךְ:

:15:12 מה ילפנך רעיונך ומה מרמזין עינך:

15:12 "Why does your heart carry you away? And why do your eyes flash,

15:13 בִּי־תָשִׁיב אֶל־אֵל רוּחֶדְ וְהֹצֵאתָ מִפִּיִדְ מִלְין:

15:13 ארום תתיב לאלה רוחך ותהנפק מפומך מפמך מלין:

15:13 That you should turn your spirit against God And allow such words to go out of your mouth?

בּי־יִזְכֶּת וְכִי־יִצְהַ יְלִוּד אִשְּׁה: מָה־אֱנִוֹשׁ כִּי־יִזְכֶּת וְכִי־יִצְהַלֹּק יְלַוּד אִשְׁה:

מה בר־אנש ארום יזרכה וארום יזכה יליד ילוד דאתא:

15:14 "What is man, that he should be pure, Or he who is born of a woman, that he should be righteous?

15:15 הַן (בִּקְדשׁוֹ) [בִּקְדשִׁיו] לָא יַאֲמֻיִן וְשְׁמַׂיִם לֹא־זַכְּוּ בְעֵינְיו: 15:15 הא בקדישׁי עלאי לא יהימין ואנגלי מרומא לא זכאן קדמוהי קומוי:

15:15 "Behold, He puts no trust in His holy ones, And the heavens are not pure in His sight;

יוּלָה: אַך כִּי־נִתְעָב וְנֵאֱלָח אִישׁ־שֹׁתֶה כַבַּמִים עַוְלָה: 15:16

15:16 כל־דכן מרחק ומסאב בר־נשׁ ושׁתי היך מוי עולתא עילתא:

15:16 How much less one who is detestable and corrupt, Man, who drinks iniquity like water!

15:17 אֲחַוְךְּ שְׁמַע־לִּי וְזֶה־חְוֹּיתִי וַאֲסַפֵּרָה: 15:17 אחוי לך קביל מני ודין דחמיתי דחמיית ואשתעי:

15:17 "I will tell you, listen to me; And what I have seen I will also declare;

15:18 אֲשֶׁר־חֲכָמִים יַנִּיִרוּ וְלֹא כֹחֲדֹוּ מֵאֲבוֹתְם:

15:18 די חכימי יחוון ולא מכדבין מן מסורתא דאבהתהון: דשבטוי דיעקב חכימיא יתנון ולא כסיאו מן מה דאליפתנון דאליפונון אבהתהון:

15:18 What wise men have told, And have not concealed from their fathers,

15:19 לָהֶם ֻלְבַדֶּם נִתְּנָה הָאָרֶץ וְלֹא־עָבֵר זָר בְּתוֹכֶם: 15:19 להון לבלחודיהון אתיהיבת ארעא ולא עבר חילונאי במציעהון: ולא עבר עשו דהו חילוניי ביניהון:

15:19 To whom alone the land was given, And no alien passed among them.

15:20 כָּל־יָמֵי רָשָׁע הְוּא מִתְחוֹלֵלֻ וּמִסְפַּר שָׁנִים נִצִּפְּנָוּ לֵעָרִיץ:

15:20 כל יומי רשיעא הוא מתפיס ומניין שניא אתטישו לתקיפא: כל יומי דעשו רשיעא מורכין ליה דיעבד תותבא תתובתא ולא תבי ומניין שניא אטמרו לישמעאל תקיפא:

15:20 "The wicked man writhes in pain all his days, And numbered are the years stored up for the ruthless

15:21 קוֹל־פְּחָדִים בְּאָזְנֶיו בַּשָּׁלוֹם שׁוֹבִדְ יְבוֹאֶנוּ: 15:21 קל דלוחיא בגיהנם באודנוהי כד שריין צדיקי בשלמא בחיי עלמא בזוזתא בזוזיתא ייתניה:

15:21 "Sounds of terror are in his ears; While at peace the destroyer comes upon him.

15:22 לֹא־יַאֲמָין שׁוּב מִנִּי־חְשֶׁךְ (וְצָפִוּי) [וְצָפִוּי] הַוּא אֱלֵי־חָרֶב: 15:22 לא יהימין בחיוהי למתוב למתב מן חשוכא ואטימוס הוא לקטילין לקטלין בחרבא:

15:22 "He does not believe that he will return from darkness, And he is destined for the sword.

יוֹם־חְשֶׁבְ: נֹבִיד הְוֹא לַלֶּחֶם אַיֵּה יָבַיע פִי־נָכְוֹן בְּיָדְוֹ יְוֹם־חְשֶׁבְ:

15:23 מנדד הוא למזונא האן אן הוא ידע ארום מעתד בידיה יום חשוכא: 15:23 "He wanders about for food, saying, "Where is it?" He knows that a day of darkness is at hand.

יבעתהו צר ומצוקה תתקפהו כמלך עתיד לכידור: 15:24

יבעתון יתיה עקא ומעוקא מחזרין יתה היך מליך ראטוימוס לגלוגדיק: 15:24 היך מליך דעאתד לאסתחרא בלגיונין:

15:24 "Distress and anguish terrify him, They overpower him like a king ready for the attack,

15:25 כִּי־נָטָה אֶל־אֵל יָדְוֹ וְאֶל־שַׁבִּי יִתְנַבֶּר:

15:25 ארום אושיט לאלהא ידיה לות שדי יתגבר:

15:25 Because he has stretched out his hand against God And conducts himself arrogantly against the Almighty

יַרְוּץ אֵלֶיו בְּצַוָּאָר בַּעַבִי נַבֵּי מַגְנַיו: 15:26

ירהוט לותיה בתוקפא באקושי רום תריסוהי: 15:26

15:26 "He rushes headlong at Him With his massive shield.

15:27 כִּי־כִסָּה פָנָיו בְּחֶלְבִּוֹ וַיַּעֲשׁ פִּימָה עֲלֵי־כְּסֶל: 15:27 ארום חפא זיויה בשומניה ועבד רוטבא עלוי כפלא: ארום אשתני דמותיה בשומניה:

15:27 "For he has covered his face with his fat And made his thighs heavy with flesh.

15:28 נַיִּשִׁכִּוֹן עַੰרִים נִכִּחָדוֹת בָּתִים לֹא־יֵשְׁבוּ לָגֵמוֹ אֲשֶׁר הִתְעַתְּדְוּ לְנַלִּים:

ועבד שכונאן בקרויא צדיין דלא יתיב בבתיא דלא איתיבו בהון 15:28 אתעתדו לדגורין ליגורין:

15:28 "He has lived in desolate cities, In houses no one would inhabit, Which are destined to become ruins

יַנְשַׁר וְלֹא־יָקָנִם חֵילֵוֹ וְלְא־יִטֶּה לָאָרֵץ מִנְלֶם: 15:29

י ביין היים עותריה בקרח ולא יתמתח לארעא מנהון 15:29 ולחלהון טבתא דדתן ואבירם:

15:29 "He will not become rich, nor will his wealth endure; And his grain will not bend down to the ground

15:30 לֹא־יָטוּר מִנִּי־חֹשֶׁךְ יְנַקְתוֹ תְיַבֵּשׁ שֵׁלְהָבֶת וְיָטוּר בְּרְוּחַ פִּיוּ:

15:30 לא יעדי מן חשוכא שבשיה תיביש שלהוביתא ויעדי בזעפא דפומיה דפמיה דאלהא במימר פומיה:

15:30 "He will not escape from darkness; The flame will wither his shoots, And by the breath of His mouth he will go away.

וֹבּשָׁיוֹ (בַּשׁוֹ) [בַּשָּׁיוֹ] נִתְעָה כִּי־שָׁוֹא תִּהְיֵה תְמוּרָתְוֹ:

יהימן בר־נש דבשקרא תעי ארום שקרא תהי פירוגיה: לא יהימן בר־נש

15:31 "Let him not trust in emptiness, deceiving himself; For emptiness will be his reward

15:32 בַּלֹא־יִוֹמוֹ תִּמָּלֵא וְׁכְפַּתוֹוֹ לְא רַעֲנֵנָה:

יומיה תתמלי קבורתיה ועוביה לא תהי עבופיא: עד־לא יומיה 15:32 תתמלי סיבתיה וכילתיה לא תהי גנונא גנינא

15:32 "It will be accomplished before his time, And his palm branch will not be green

12:33 נַחְמָּס כַּנֶּפֶּן בִּסְרָוֹ וְיַשְׁלֵךְ כַּזַּיִת נִצְּתְוֹ:

15:33 יתר היך גופנא בותריה בוסריה ויטלוק היך זיתא לבלוביה:

15:33 "He will drop off his unripe grape like the vine, And will cast off his flower like the olive tree

15:34 בִּי־עֲדַת חָגַף גַּלְמִוּד וְאֵשׁ אָכְלָה אָהבִי־שְׁחַד:

15:34 ארום סיעת דילטור לצערא ואשתא גמרת משכני שוחדא: 15:34

15:34 "For the company of the godless is barren, And fire consumes the tents of the corrupt

15:35 הַרָה עָמָל וְיָלִד אָוֶן וֹבִשְנָם תָּכִין מִרְמָה: ס

15:35 דחשלין ליעות וממללין שקר ורעיוני כורסיהון כוריסיהון מתכין נכלא: 15:35 "They conceive mischief and bring forth iniquity, And their mind prepares deception."

:16:1 וַיַּעַן אִיּוֹב וַיּאמֵר:

:16:1 ואתיב איוב ואמר:

16:1 Then Job answered,

שַׁמַעְתִּי כְאֵלֶה רַבִּוֹת מְנַחֲמֵי עָמָל כָּלְכֶם: שמעית כאיליין סגיעתא מנחמין דליעות כולכון:

16:2 "I have heard many such things; Sorry comforters are you all

הַקֵץ לְדִבְרֵי־רִּוּחַ אָוֹ מַה־יַּמְרִיצְךָּ כִּי תַעֲנֶה: האית סוף למלי זיקא או מה יבסמנך ארום תתיב:

16:3 "Is there *no* limit to windy words? Or what plagues you that you answer?

16:4 גַם אָנֹכִי בָּכֶם אֱרַבֶּרָה לִוּ־יֵשׁ נַפְשׁבֶּם תַּחַת נַפְשׁי אַחְבִּירָה עֵלֵיכֶם בְּמִלֹיִם וְאָנִיעָה עֵלֵיכֵם במו ראשי:

י די זואי אית נפשכון חלופי נפשי אחבר 16:4 עליכון במליא ואטלטל אניד לכון במו רישי:

16:4 "I too could speak like you, If I were in your place. I could compose words against you And shake my head at you.

16:5 אַאַמִּצְכֶּם בְּמוֹ־פִּי, וְנִיִד שְׂפָתַי יַחְשְׂדְּ:

16:5 אחזיק אחיילכון במו פומי פמי וטלטול ספוותיי יתמנע:

16:5 "I could strengthen you with my mouth, And the solace of my lips could lessen your pain.

אָם־אָדַבְּרָה לֹא־יֵחָשֵׂךְ כְּאָבִי וְאַחְדְלָה מַה־מִנִּי יַהְלְדְּ:

יי אין אמלל לא יתמנע כיבי ואפסוק מה מני ייזיל: 16:6

- 16:7 אַד־עַתָּה הֶלְאָנִי הֲשִׁמֹּוֹתְ כָּל־עֲדָתִי: 16:7 לחוד כרון שלהייני צריתא כל סיעתי:

16:7 "But now He has exhausted me; You have laid waste all my company

16:8 וַתִּקְמְטֵנִי לְעֵד הָיָה וַיָּקֶם בִּי כַחֲשִׁׁי בְּפַנֵי יַעֲנֶה: 16:8 ונקפתני לסהיד הוה ואקים לאסהדא עלי כדבובי כדכוביי על אפוי:

16:8 "You have shriveled me up, It has become a witness; And my leanness rises up against me, It testifies to my face.

16:9 אַפּּוֹ טָרַף וַיִּשְׂטְמֵׁנִי חָרַק עָלַי בְּשִׁנְיו צָרִי יִלְטִוֹשׁ עֵינָיו לִי: 16:9 רוגזיה בתבר ונטר לי דבבו בבו עמס עאס עלי בככוהי היך אזמל איזמל חריף עיניה לי:

16:9 "His anger has torn me and hunted me down, He has gnashed at me with His teeth; My adversary glares at me.

16:10 פַּעֲרוּ עָלֵי בְּפִיהֶם ֻבְּחֶרְפָּה הִכּוּ לְחָיֶי יַחַד עָלַי יִתְמַלְאִוּן: 16:10 פתחון עלי פומהון פמהון בחסודא מחו ליסתאי כחדא עלי כנסא בנסא מתמלאין:

16:10 "They have gaped at me with their mouth, They have slapped me on the cheek with contempt; They have massed themselves against me.

16:11 יַסְגִּירֵנִי אֵל אֶל עֲוִיל וְעַל־יְדֵי רְשָׁעִים יְרְמֻנִי: 16:11 ימסרנני אלהי לות מרי זידנא ועל ידיהון דרשיעי ממרטט ממרט יתי: 16:11 "God hands me over to ruffians And tosses me into the hands of the wicked

16:12 שַּׁלֵן הָיִיתִי וַוְפַּרְפְּרֵנִי וְאָחַז ֻבְּעָרְפִּי וַיְפַּצְפְּצֵנִי וַיְקִימֵנִי לוֹ לְמַטָּרָה: 16:12 שליוא הויתי ודצדקנני ודעדקינני אחד בקודלי ותברנני ואוקמנני ושויני ליה לפלגיסא:

16:12 "I was at ease, but He shattered me, And He has grasped me by the neck and shaken me to pieces; He has also set me up as His target.

16:13 יָּסְבּוּ עָלֵי רַבָּיו יְפַלַּח כִּלְיוֹתֵי וְלָא יַחְמִוֹל יִשְׁפִּךְ לְאָּרֶץ מְרֵרְתִי: יקטע כליותי כולייתי ולא יחוס ישרי לארעא 16:13 מררתי מרירתי:

16:13 "His arrows surround me. Without mercy He splits my kidneys open; He pours out my gall on the ground.

יִפְרָצֵנִי ֻפֶּרֶץ עַל־פְּנִי־פָּרֶץ יָרֶץ עָלַי כְּנְבְּוֹר:

16:14 יתקפנני תקוף על־אפי תקוף ירהוט עלי היך גברא גיברא:

16:14 "He breaks through me with breach after breach; He runs at me like a warrior

16:15 שַׂק תָפַרְתִּי עֲלֵי גִלְדִּי וְעֹלַלְתִּי בֶעָבֶּר קַרְנִי: 16:15 סקא חייטית עלוי משכי ופלפלית בעפרא איקרי:

16:15 "I have sewed sackcloth over my skin And thrust my horn in the dust

16:16 פָּנַיָ (חְמַרְמְרָה) [חְמַרְמְרָה) מָנְי־בָּגִר וְעֵּל עַפִּעַפַּי צַּלְמֵוֹת:

16:16 אפיי מטשטשין מטשטחין מן בכיתא ועל תמוריי טולי מותא:

16:16 "My face is flushed from weeping, And deep darkness is on my eyelids."

16:17 עַל לֹא־חָמָס בְּכַפָּי וְתְפִּלָּתִי זַכְּה: 16:17 על דלית חטופין בידיי וצלותי דכיא:

16:17 Although there is no violence in my hands, And my prayer is pure

16:18 אֶרֶץ אַל־תְּכַפִּי דָנִי, וְאַל־יְהִי 'מָקֹּוֹם לְזַעֲקָתִי:

16:18 ארעא לא תחפון תחפין אדמי ולא יהא אתר לקבילותי:

16:18 "O earth, do not cover my blood, And let there be no resting place for my cry.

16:19 בַּקְרוֹמִים: עַדְיִ וְשָׁהֲדִי בַּמְּרוֹמִים:

16:19 לחוד כדון האית בשמיא מסהדי ומסהיד עלי במרומיא:

16:19 "Even now, behold, my witness is in heaven, And my advocate is on high.

16:20 מְלִיצֵי רֵעָי אֶל־אֱלוֹהַ דְּלְפָּה עֵינִי: 16:20 פלקטריי פרקליטיי חבריי קדם אלהא זלגת עיני:

16:20 "My friends are my scoffers; My eye weeps to God.

וווכַח לְגָבֶר עִם־אֱלְוֹהַ וְבֶּן־אָדָם לְרַעְהוּ:

:האיפשר איוושר דמכסן בבר־נש עם אלהא היך אנש אינש עם חבריה: 16:21 "O that a man might plead with God As a man with his neighbor!

16:22 בִּי־שְׁנָוֹת מִסְבָּר יֶאֱתְיִוּ וְאֻׁרַח לֹא־אָשׁוּב אֶהֱלְדְּ: 16:22 ארום מטול דשני מניין אתיין ואסרטיא דלא איתוב איזיל:

16:22 "For when a few years are past, I shall go the way of no return

17:1 רוּחַי חֻבָּלָה יָמַי וּזְעָׁכוּ קְבָּרִים לִי: 17:1 נפשי מתחבילא חבילא יומיי דעכו קוברין קבורן מתקנן לי:

17:1 "My spirit is broken, my days are extinguished, The grave is *ready* for me.

17:2 אָם־לָא הָתָלִים עִפָּוּדְיָ וֹבְהַפְּוֹרוֹתָם תָּלַן עֵינִי:

יני: אין לא מתלעבין עמי בהדי ובפירוגיהון תבית עיני:

17:2 "Surely mockers are with me, And my eye gazes on their provocation.

:יַםְּקֵעַי יִתְּקֵעַי מִי הוֹא לְיָדִי יִתְּקֵעַי 17:3

יקום יקום מן הוא לידי יקום יקרב: ערוב ערוב יתי עמך מן הוא לידי

17:3 "Lay down, now, a pledge for me with Yourself; Who is there that will be my guarantor?

17:4 בִּי־לִבָּם צָבַּנִתָּ מִשָּׂכֶל עַל־בֹּן לָא תְרֹמֵם:

17:4 ארום לבהון אטשתא מן סוכלתנו מטול היכנא לא תתרורם להון יתהון: 17:4 "For You have kept their heart from understanding, Therefore You will not exalt them.

17:5 לְחֵלֶק יַנִּיִד רֵעֻיִם וְעֵינֵי בָנָיו תִּכְלֶנָה: 17:5 למפליג על אחוית חברייא עיני בנייהי בנוי תשתיציין תשתיצון:

17:5 "He who informs against friends for a share of the spoil, The eyes of his children also will languish.

:17:6 וַהִּצְּנַנִי לִמְשַׁל עַמָּיִם וְתֹפֶּת לְפָנִים אֱהְיֶה:

17:6 ועתדני למותלין בעמיא וגיהנם מן לגיו אהי: ועדתני למישלט בעממין סגיעין רשיעין ובגיהנם מלגיוא מלגוא אהי:

17:6 "But He has made me a byword of the people, And I am one at whom men spit.

17:7 וַתֵּכַה מִבַּעַשׂ עִינִי וִיצָרַי בַּצֵּלְ כָּלְם: 17:7 וכהיית מן רגוז עיני וקלסתיריי וקלסתוריי היך טולא כולהון:

17:7 "My eye has also grown dim because of grief, And all my members are as a shadow.

יָשַׂמוּ יְשָׁרָים עַל־זָאת וְנָקֹי עַל־חָגָף יִתְעֹרֶר:

ישתקון תריצי על דא וזכאי על דילטור יתגבר:

17:8 "The upright will be appalled at this, And the innocent will stir up himself against the godless.

יוֹאחֶז צַּהִיק הַרַכֶּוֹ וְטַהָּר־יָבִים יֹסִיף אָמֶץ: 17:9

17:9 ויוחד צדיקא תריץ אורחיה ודכי אידיא יוסיף לאיתחיילא:

17:9 "Nevertheless the righteous will hold to his way, And he who has clean hands will grow stronger and stronger.

17:10 וְאוּלֶם כֻּלְּם תְּשָׁבוּ וּבִאוּ נָא וְלְא־אֶמְצָא בָכֶם חָכֶם: 17:10 וברם כולהון תובו ואיתו כדון ולא אשכח בכון חכים:

17:10 "But come again all of you now, For I do not find a wise man among you.

17:11 יָמַי עָבְרוּ זִּמֹתֵי נִתְּקוּ מִוֹרָשֵׁי לְבָבִי: 17:11 יומיי עברו רעיוניי אתבטילו לוחי לבי:

17:11 "My days are past, my plans are torn apart, Even the wishes of my heart

17:12 לַיְלָה לְיָוֹם יָשִׁיְמוּ אוֹר קָרְוֹב מִפְּגֵי־חְשֶׁךְּ: 17:12 ליליא היך יומא יממא ישוון נהור קריב מסלקין מן־קדם חשוכא: 17:12 "They make night into day, saying, 'The light is near,' in the presence of darkness.

17:13 אִם־אָצַקּוָה שְׁאַוֹל בֵיתִי בַּחְשֶּׁךְ רִפַּרְתִּי יְצוּעֶי:

17:13 אם אין אנא סביר דבית־קבורתא ביתי בחשוכא מאבית מאכית שווי: 17:13 "If I look for Sheol as my home, I make my bed in the darkness;

17:14 לַשַּׁחַת ֻקָּרָאתִי אָבִי אָתָה אִפִּי וַאֲחֹתִי לֵרְכָּוְה:

17:14 לשחווא קריתי אבא אנת אמי ואחוי ואחוותא לריחשא:

17:14 If I call to the pit, 'You are my father'; To the worm, 'my mother and my sister';

17:15 וַאַיֵּה אָפִּוֹ תִקְנָתִי וְתִקְנָתִי מִי וְשׁוֹרֵנָה:

17:15 והאן ואן דיכי סבארי ומתינתי מן ייסכנה:

17:15 Where now is my hope? And who regards my hope?

17:16 בַּדִי שְאָל תִרַדְנָה אִם־יַחַד עַל־עָבֶּר נֶחַת: ס

17:16 טנרי טנדו לבית־קבורתא תחתן אין כחדא על עפר שרן שכן:

17:16 "Will it go down with me to Sheol? Shall we together go down into the dust?"

יַנַעַן בִּלְרַד הַשָּׁחִי וַיּאבָור: 18:1

ואתיב בלדד דמן שוח ואמר:

18:1 Then Bildad the Shuhite responded,

עַד־אָנָה תְשִּׁימָוּן קּנְצֵי לְמִלֹּיִן תְּבִּינוּ וְאַחַר נְדַבֵּר: עד אימתי תשוון הרפתקי למליא תתביינון ומבתר כדין כן נמלל: 18:2 "How long will you hunt for words? Show understanding and then we can talk

ַמַרוּעַ נֶּחְשַּבְנוּ כַבְּהֵמָּת וֹמְמִינוּ בְּעֵינִיכֶם:

:18:3 מדין מא־דין אתחשבנא היך בעיר טמענא אטנפינא במחמיכון:

18:3 "Why are we regarded as beasts, As stupid in your eyes?

18:4 סְּבֶף נַפְשׁׁוֹ בְּאַפִּוֹ הַלְמַעַנְךּ תַּעָזַב אָבִץ וְיֶעְתַּק־צׁוּר מִמְּלְמִוֹ:

וטינר במצער נפשיה ברוגזיה איפשר אוושר דאמטולתך תשתביק ארעא וטינר 18:4

יסתלק מן אתריה: דטריד נפשיה לגרמיה איפשר אוושר דאמטולותך תתנשי ארעא מן למתב ותקיפא יסתלק מן אתריה:

18:4 "O you who tear yourself in your anger-- For your sake is the earth to be abandoned, Or the rock to be moved from its place?

נֵם אַוֹר רְשָׁעִים יִדְעָדְ וְלְאֹ־יִנֵּה שְׁבִיב אִשְׁוֹ: לחוד נהור רשיעי יטפי ולא ינהר גיץ נהוריה נוריה:

18:5 "Indeed, the light of the wicked goes out, And the flame of his fire gives no light.

18:6 אָוֹר חָשַׁךְ בְּאָהֹלוֹ וְנֵרוֹ עָלָיו יִדְעֶךְ: 18:6 נהור חשׁך במשכניה ושרגיה אמטולתיה יטפי:

18:6 "The light in his tent is darkened, And his lamp goes out above him.

ָיִצְרוּ צַעֲרֵי אוֹגֵוֹ וְתַשְׁלִיבֵּהוּ עֲצָּתְוֹ:

יתעיקון יתעייקן פסיעת תוקפיה ותטלוקניה מלכתיה:

18:7 "His vigorous stride is shortened, And his own scheme brings him down.

פִּי־שָׁלַּח בְּרָשֶׁת בְּרַגְּלָיִו וְעַל־שְׁבָכָּה יִתְהַלֵּךְ:

מטול דאשתדר במצדתא ברגלוהי ועלוי סריגתא יטייל:

18:8 "For he is thrown into the net by his own feet, And he steps on the webbing.

יֹאחֵז בְּעָקֵב פָּח יַחֲזֵק עָלָיו צַמִּים: יתיחד בתקלא דפוחא יתקוף עלוהי ככריא ביבריא לסטיסיי:

18:9 "A snare seizes him by the heel, And a trap snaps shut on him

18:10 שָׁמָוּן בָּאָרֵץ חַבְלֵוֹ וֹמַלְכַּדְתֹּוֹ עֲלֵנִ נָתִיב:

18:10 טמיע בארעא אשליה איטוניה ואוחדתיה ומצודתיה עלוי שבילא:

18:10 "A noose for him is hidden in the ground, And a trap for him on the path.

ַסָבִיב בָּעַתָהוּ בַלָּתָוֹת וַהֵפִּיצָהוּ לְרַגִּלָיו:

18:11 חזור־חזור יבעתוניה אתרגושין דמתבדרין לרגלוי:

18:11 "All around terrors frighten him, And harry him at every step.

יָהִי־רָעֵב אֹנָוֹ וְאֵיד נָכְוֹן לְצַּלְעוֹ: 18:12

וואר יהי כפין בדבוכריה וצערא מכוין לאנתתיה: יהי כפין באנינותיה 18:12 וצערא מזמן לסטריה: יהי כפין תוקפיה ותברא איטמוס לדופניה: יהוי כפין

ותביר מעתד לגביה:

18:12 "His strength is famished, And calamity is ready at his side.

18:13 יאכל בַדִי עורו יאכל בַדִיו בכור מות:

18:13 ייכול בוצנין בוצין דחפיין למושכיה יגמור בנוהי מלאך מותא: יגמור

כחדא תקוף משכיה יגמר בנוהי שירוי מותא:

18:13 "His skin is devoured by disease, The firstborn of death devours his limbs.

18:14 יַּנָתֵק מֵאָהלוֹ מִבְטַחוֹ וְתַצְעִרֵהוּ לְמֵלֶךְ בַּלְּהְוֹת: 18:14 יתנזר ממשכניה רוחצניה ותובילניה למליך רגושאתא:

18:14 "He is torn from the security of his tent, And they march him before the king of terrors.

18:15 תִּשְׂכֵּוֹן בְּאָהלוֹ מִבְּלִי־לֵוֹ יְזֹרֶה עַל־נָוֶהוּ נְפְרִית: 18:15 תשרי אנתתיה במשכניה מדליתה ליה ויבדר על מדוריה גופריתא:

18:16 מָתַחַת שַרַשִּיו יָבַשוּ וֹמְמַעַל יָמַל קצִירוֹ:

18:16 מן ארעא בנוהי ישתיצון ומן שמיא יתגזר אובדניה: מלרע שרשוהי יתיבשון דמן־לעיל יתמולל זאזיה:

18:16 "His roots are dried below, And his branch is cut off above

:3:17 זְכְרוֹ־ אָבַד מִנִּי־אָרֶץ וְלֹא־שֵׁם לֹוֹ עַל־פָּנִי־חָוּץ:

18:17 מלרע שרשוי יתייבשן ומן שמיא תיגזר אובדניה: דוכרניה הובד מן ארעא דישראל ולא שמא ליה על-אנפי אשקקי:

18:17 "Memory of him perishes from the earth, And he has no name abroad.

ַיָהְדָּפָּהוּ מַאַוֹר אֶל־תְשֶׁךְ וְּמִתֵבֵל וְנְדָּהוּ:

יהדפוניה ידחפוניה מנהורא לחשוכא ומן תבל יגלניה יגלוניה:

18:18 "He is driven from light into darkness, And chased from the inhabited world.

18:19 לא נין לו ולא־נכד בעמו ואין שריד במגוריו:

18:19 לא ביר ליה ולא ביר בריה בעמיה ולית משיזיב בייתוביה:

18:19 "He has no offspring or posterity among his people, Nor any survivor where he sojourned.

ין מוֹ נְשַׁמוֹ שָׁעַר: אַחֲרֹנִים וְקַרְבֹּנִים אָחֲזוֹ שְׁעַר: 18:20

18:20 מטול יומיה אצטריאו בתראי וקדמאי אחזון אחדון עלעולא רתיתא: 18:20 "Those in the west are appalled at his fate, And those in the east are seized with horror

18:21 אַדְ־אֵבֶּה מִשְּׁכְּנָוֹת עַנָּל וְזֶה מְקוֹם לֹא־יָדְע־אֵל: ס 18:21 ויימרון לחוד אליין משרית עולה עוילא ודין אתר דמן דלא יידע

18:21 "Surely such are the dwellings of the wicked, And this is the place of him who does not know God."

:19:1 וַיַּעַן אִיּוֹב וַיּאמֵר:

:19:1 ואתיב איוב ואמר:

19:1 Then Job responded,

19:2 עַד־,אָנָה תּוֹנְיוֹן נַפְּשִׁי וְהְדַבְּאוּנַנֵי בְּמִלְים:

19:2 עד אימתי תנקטון נפשי ותשפפונני במליא:

19:2 "How long will you torment me And crush me with words?

וָה עֶשֶׂר ֻפְּעָמִים תַּכְלִימֻוּנִי לְא־ֹתֵבֹשׁוּ תַּהְכְּרוּ־לְי:

19:3 דנן עשר זמנין תכספונני לא תבהתון תשתמודעון לי:

19:3 "These ten times you have insulted me; You are not ashamed to wrong me

19:4 וְאַף־אָבְוֹנָם שָׁגִיְתִי אִׁתִּׁי תְּלִין כְּוֹשׁוּנָתִי:

וברם בקושטא שליתי שגיתי גבי תבית שלותי:

19:4 "Even if I have truly erred, My error lodges with me.

19:5 אָם־אָמָנָם עָלַי תַּגִּדְיָלוּ וְתוֹכִיחוּ עָלַי חֵרְפָּתִי:

19:5 אין בקושטא בקשוט עלי תרברבון תתרברבון ותכסנון עלי חסודיי: 19:5 "If indeed you vaunt yourselves against me And prove my disgrace to me,

יף הַעוּ־,אָפּוֹ כִּי־אֱלְוֹהַ עְוָחָנִי וֹמְצוּדֹוֹ עַלַי הְקֵיף.

:19:6 ידעו השתא ארום אלהא תקפני וכריכיה וכריגיה עלי אחזור:

19:6 Know then that God has wronged me And has closed His net around me.

ָהָן אֶצְעַק חָמָס וְלָא אַעָנֶה אֲשַׁנִּע וְאֵין מִשְׁפְּט:

19:7 הא אקבול איבעי מן־קדם חטוף ולא אתותב אצלי ולית דינא:

19:7 "Behold, I cry, 'Violence!' but I get no answer; I shout for help, but there is no justice

אָרְתִי גָדֵר וְלָא אֶעֶבְוֹר וִעֵל גִׁתִיבוֹתִי חִשֵּׁךְ יַשִּׂים:

אסרטי חטר ולא אעבר ועל שביליי חשוכא ישוי:

19:8 "He has walled up my way so that I cannot pass, And He has put darkness on my paths.

ינּפּן בְּבוֹדִי מֵעֶלֵי הִפְּשִׁיט וַנְּסֵר עֲטֶרֵת רֹאשִׁי: ינּפּוֹ איקרי מעלוי אשׁלֹח ואעדי כלילא דרישׁי:

19:9 "He has stripped my honor from me And removed the crown from my head

19:10 יַּהְצֵנִי סָבִיב וָאֵלֵךְ וַיַּפַּע בְּעֵּץ הְקְנְתִי: 19:10 יצדינני חזור־חזור ואיזיל ואטל היך קיסא סברי:

19:10 "He breaks me down on every side, and I am gone; And He has uprooted my hope like a tree.

19:11 וַיַּחַר עָלַי אַפּוֹ וַיַּחְשְׁבֵנִי לְוֹ כְצָרִיו: 19:11 ותקף עלי רוגזיה וחשבנני ליה היך מעיקוהי:

19:11 "He has also kindled His anger against me And considered me as His enemy

19:12 יַחַד יָּבְאוּ גְדוּדָיו וַיָּסֵלוּ עָלֵי דַּרְכָּח וַיַּחֲנִוּ סָבִיב לְאָהלִי: 19:12 כחדא ייתון אוכלוסוהי וכבשו עלי אורחתהון דשרון חזור־חזור למשכני: 19:12 "His troops come together, And build up their way against me And camp around my tent.

19:13 אַחַי מֵעָלַי הַרְחָיָק וְיִרְעַׂי אַדְ־זָרוּ מִמֶּנִי:

19:13 אחיי מעלוי ארחק ויודעי וידעיי ברם היך עברו איתעבידו חלונאי מני: 19:13 "He has removed my brothers far from me, And my acquaintances are completely estranged from me

19:14 חָדְלִּוּ קְרוֹבָיָ וְמְיֻדְּעֵיִ שְׁכֵחְוּנִי:

19:14 פסקו קריביי ומיודעיי ואשתמודעי אנשיוני:

19:14 "My relatives have failed, And my intimate friends have forgotten me.

19:15 בַּתִי הַאַמְהֹתֵי לְזָרְ תַּחְשְׁבֵנִי נְכְרִי הָיִתִי בְעֵינֵיהֶם: 19:15 דיירי ביתי ולחינתיי לחלוניי יחשבוני היך בר־עממין הויתי במחמיהון: 19:15 "Those who live in my house and my maids consider me a stranger. I am a foreigner in their sight.

19:16 לְעַבְדִּי ֻקָּרָאתִי וְלִא יַעֲנֶהָ בְּמוֹ־בִּי אֶתְחַגֵּן־לְוֹ:

19:16 לעבדי קריתי ולא יתיב בפומי בפמי אבעי מניה:

19:16 "I call to my servant, but he does not answer; I have to implore him with my mouth.

19:17 ֻרוּחִי זָרָה לְאִשְׁתִּי וְחַנֹּתִי לִבְנֵי בִטְנִי:

19:17 רוחי נוכריתא לאתתי לאינתתי ואתחננית לבר מעי:

19:17 "My breath is offensive to my wife, And I am loathsome to my own brothers.

19:18 גַּם־עָוִילִים מָאֲסוּ בִּוְ אָלוּמָה וַיְדַבְּרוּ־בִי:

19:18 לחוד ינקיא רחקו דחקו מימרי אקום וממללין מני:

19:18 "Even young children despise me; I rise up and they speak against me

- 19:19 תַּעֲבוּנִי כָּל־מָתֵי סוֹדְיָ וְזֵה־אָבֹבִתִּי גַהָּפְּכוּ־בִי:
- 19:19 רחקו יתי מני כל אנשי רזי ודין דרחימית אתהפיכו בי:

19:19 "All my associates abhor me, And those I love have turned against me.

- 19:20 בְּעוֹרְי וִבְבְשָׂרִי דָבְקָה עַצְמִיְ וְאֶתְמֵלְטָה בְּעוֹר שִׁנָּי:
- 19:20 במשכי ובבסרי אדבקת גרמי ואשתיירית ואשתתרית במשך ככוי בשרי: 19:20 "My bone clings to my skin and my flesh, And I have escaped only by the skin of my teeth.
- 19:21 חָנָּנִי חָנָנֵי אַתֶּם רֵעָי כִּי יַד־שֻׁלּוֹהַ נָגַעָה בִּי: 19:21 חוסו עלי חוסו עלי אתון חבריי ארום מחתא מן־קדם אלהא קריבא בי: 19:21 "Pity me, pity me, O you my friends, For the hand of God has struck me.

  - 19:22 לְמָה תִּרְדְפָנִי כְמוֹ־אֵל וֹמִבְּשָׂרִי לְא תִשְׂבֶּעוֹ: 19:22 למה תרדפוני דכמת אלהא ומבשרי לא תסבעון:

19:22 "Why do you persecute me as God does, And are not satisfied with my flesh?

- 19:23 מִי־יָתֵן אֲפוֹ וִיכָּתְבוּן מִלָּיָ מִי־יַתֵּן בַּסֵפֵר וִיָחַקוּ:
- 19:23 מן יהיב יתן דיכי ויכתבון מליי מן יהיב ייהב בפתקא ויתרשמון: 19:23 "Oh that my words were written! Oh that they were inscribed in a book!
  - -19:24 בְּעֵט־בַּרְזֶל וְעֹפָּרֶת לֻעַׂד בַּצְּוּר וֵחְצְבְוּוְ:
- 19:24 בקלמן בקולמן בקולמוז פרזלא ובכרכמישא לעלמא בטנרא יתפסלון: 19:24 "That with an iron stylus and lead They were engraved in the rock forever
  - 19:25 וַאָּנִי יָדַעְתִּי נָּאֲלִי חָי, יְאַחֲרוֹן עַל־עָפָר יָקוּם:
- :19:25 ואנא ידעית דפריקי קיים ומן־בתר כדין כן פורקניה על עפרא יקום 19:25 "As for me, I know that my Redeemer lives, And at the last He will take His stand on the earth.
  - 19:26 ואַחַר עוֹרִי נִקְפוּ־זָאת וֹמִבְּשָׂרִי אֲחֲזֵה אֱלְוֹהַ:
- 19:26 ומן־בתר דאתפח משכי תהי דא ומבסרי אחמיתה אחמי תוב אלהא: 19:26 "Even after my skin is destroyed, Yet from my flesh I shall see God;

  - 19:27 אֲשֵׁר אֲנֵי אֲחֵזֶה־לִּי וְעֵינֵי רָאַוּ וְלֹא־זֶרְ כָּלְוּ כִלְיֹתֵי בְּחֵקִי: 19:27 דאנא אחמי לי ועיניי חמון ולא חלוניי שלימו כליותי כולייתי בעובי בחובי:

19:27 Whom I myself shall behold, And whom my eyes will see and not another. My heart faints within me!

- 19:28 בִּי תֹאמְרוּ מַה־נִּרְדָף־לֻוֹּ וְשְׁרֶשׁ דָבָר נִמְצָא־בִי:
- 19:28 ארום תימרון מה נרדף ליה ועיקר מלתא נשכח ביה:

19:28 "If you say, 'How shall we persecute him?' And 'What pretext for a case against him can we find?'

- 19:29 בְּוּרוּ לָבֶּם מִפְּנִי־חֶּבֶּב בִּי־חֲמָה עֲוֹנְוֹת חָרֵב לְמַאֲן תֵּדְעַוּן (שַׁדִּין) [שַׁדְּוּן]: ס 19:29 דחולו לכון מן־קדם חרבא ארום כד רגיז גזיר אלהא על סורחנותא
- מגרי קטילין קטלין דחרבא מן־בגלל דתנדעון דדיין קושטא הוא מרי דינא:

19:29 "Then be afraid of the sword for yourselves, For wrath brings the punishment of the sword, So that you may know there is judgment."

- :יַעַן צֹפַר הַנַּעֲטָהִי וַיֹּאמָר: 20:1
- :20:1 ואתיב צופר דמן נעמה ואמר:

ֻלָבֵן שְׂעַפַּי יְשִׁיבִוּנִי וֹבַעֲבֹוּר חַוּשִׁי בִי: מטול דרעיוניי מתיבין לי ומטול דחשותי בי:

20:2 "Therefore my disquieting thoughts make me respond, Even because of my inward agitation.

מוסר כּלמתי אשמע ורוח מבינתי יענני:

מרדותא דכסופי אשמע והיך פרחא ונפוחא מן ביונתי יתיבנני:

20:3 "I listened to the reproof which insults me, And the spirit of my understanding makes me answer

הַזָּאת יָדַעְתָּ מִנִּי־עַד מִנִּי שִׁים אָדָם עֲלֵי־אָרֶץ: הרא ידעתא מן אוולא מן עדן דישתווי בר־נש עלוי ארעא:

20:4 "Do you know this from of old, From the establishment of man on earth

פָּי רִנְנַת רְשָׁעִים מִקּרִוֹב וְשִּׁמְחַתֻּת חָנֵף עֲדִי־רְנַעִי:

20:5 ארום בועת רשיעי שיצייא בעגל וחדוות דילטור עד שעתא:

20:5 That the triumphing of the wicked is short, And the joy of the godless momentary?

אָם־יַעֲלֶה לַשָּׁמַיִם שִּׂיאָוֹ וְרֹאשׁוֹ לָעָב יַגִּיעֵ: אין אם יסוק לצית שמיא זוקפיה ורישיה לענגא ימטי:

20:6 "Though his loftiness reaches the heavens, And his head touches the clouds

ַּבֶּגֶלֲלוֹ לָנֶצַח יִאבֶּדִ רֹאָיו יֹאמְרִוּ אַיְּוֹ:

היך ריעייא לעלמא יהובד חמוהי יימרון האן הוא:

20:7 He perishes forever like his refuse; Those who have seen him will say, 'Where is he?

20:8 כַּחֲלָוֹם יָעוּף וְלָא יִמְצָאִוּהוּ וְיָהַּד כְּחֶזְיוֹן לֵיְלָה: 20:8 היך כחולמא כחילמא יטוס ולא ישכחוניה ויגלי היך חזיונא חזונא

20:8 "He flies away like a dream, and they cannot find him; Even like a vision of the night he is chased away.

עַיִן שָׁזָפַתוּ וִלְא תוֹסִיְף וִלֹא־עוֹד תְשׁוּרֵנִוּ מְקוֹמְוֹי:

עינא דסקרתאיה ולא תוסיף ולא תוב תסכניה אתריה:

20:9 "The eye which saw him sees him no longer, And his place no longer beholds him.

בָּנָיו יְרַצִּוּ דַלִּיִם יְיִדָּיו תְּשֵׁבְנָה אוֹנְוֹ:

בנוהי ירעעון כד הוינון מסכינין וידוהי משלמין תקוף צעריה:

20:10 "His sons favor the poor, And his hands give back his wealth

ַעַצְמוֹתָיו מָלִאָוּ (עֵלוּמוֹ) [עֵלוּמָיִוּ] וְעִמּוֹ עַל־עָפָר חִשְּׁכֶּב:

20:11 גרמוהי אתמליין חייוליה ובהדיה על עפרא תשכב:

20:11 "His bones are full of his youthful vigor, But it lies down with him in the dust

20:12 אָם־תַּמְתִּיק בְּפִיוֹ רָעָה ׳ַׁכְחִידֵּנָה תַחַת לְשׁוֹנְוֹ:

20:12 אם אין מתבסמא תבסים בפומיה בפמיה בישתא יכדבנה ימנעיניה תחות לישניה:

20:12 "Though evil is sweet in his mouth And he hides it under his tongue,

בּוֹבְּ חְמְלּ עֻלֶּיהָ וְלָא יִעַזְבֶנָה וְיִמְנָעֶנָה בְּתוֹךְ חִכּוֹ: 20:13 יחוֹם עלה ולא ישבקנה ויכסנה במצע מוריגיה: 20:13

20:13 Though he desires it and will not let it go, But holds it in his mouth,

20:14 לַחְמוֹ בְּמֵעָיו נֶהְפֶּּךְ מְרוֹרַת פְּתָנִים בְּקּרְבְּוֹ: 20:14 מיכליה במעיינוהי במעוי מתהפיך אירסא דחורמניא בגויה:

20:14 Yet his food in his stomach is changed To the venom of cobras within him.

בול בַלע ווקאנו מבטנו וורשנו אל: 20:15

20:15 "He swallows riches, But will vomit them up; God will expel them from his belly

20:16 רֹאשׁ־פְּתָנִים יִינָק תַּהַרְגִּהוּ לְשֵׁוֹן אֶפְעֶה: 20:16 רישי חורמניא ייניק תקטלניה לישן חיויא תניניא:

20:16 "He sucks the poison of cobras; The viper's tongue slays him.

20:17 אַל־יֵרֶא בִפְּלַגִּוֹת נַהֲרִי נַחֲלֵי דְבַשׁ וְחֶמְאָה: 20:17 לא יזכי למחמי בטוופי נהרוות נחליא דמן דובשא זלואי ולואי דשמנין וגובנין:

20:17 "He does not look at the streams, The rivers flowing with honey and curds.

20:18 מַשִּׁיב יָנֶע וְלָא יִבְלֶע כְּחֵיל ׳תְמוּרָתוֹ וְלָא יַעֲלְס: מתיב ליעות חורנא ולא יגמר היך מזלא מולא פירוגיה ולא יעאכיל: מתיב ליעות חורנא לא יגמר כד תוקפיה מתפרג מיניה לא יבוע: מתיב ליעות חורנא לא יגמר כד עותריה מתיהב פירוגיה שלחופיה לא ידוץ:

20:18 "He returns what he has attained And cannot swallow it; As to the riches of his trading, He cannot even enjoy

20:19 כִּי־רָצַץ עַזַב דַּלִּים בֵּיָת גַוֹל וָלֹא יבֵנָהוּ:

:20:19 ארום רעע פסקא עיסקא מסכינא ביתא אנס ולא בנא יתיה

20:19 "For he has oppressed and forsaken the poor; He has seized a house which he has not built.

20:20 כִּי לֹא־יָדַע שָׁלֵו בְּבִטְנָוֹ בַּחֵמוּדוֹ לְא יִמַלֵט:

20:20 ארום לא יידע דיהי שלוו שליו בכריסיה בגושמיה לא ישתיזיב:

20:20 "Because he knew no quiet within him, He does not retain anything he desires.

20:21 אַין־שָׂרִיד לְאָּכְלֵוֹ עֵל־בֵּן לֹא־יָחִיל טוּבְוֹ: 20:21 לית משיזיב למיכליה מטול היכנא לא יוריך טוביה:

20:21 "Nothing remains for him to devour, Therefore his prosperity does not endure

בּמְלֹאות שִּׁפְּקוֹ וֵצֶר לְוֹ כָּל־יַדְ עָמֵל חְבוֹאֵנוּ:

כד תתמלי סאתיה יתפרע מניה כל אידא דלעי תיתניה:

20:22 "In the fullness of his plenty he will be cramped; The hand of everyone who suffers will come against him.

יָהָי לְמַצֹּא בִסְנוֹ וְשַׁלַח־בִּוֹ חֲרָוֹן אַבִּוֹ וְיַמְמֵער עַבִּימוֹ בִּלְחוּמוֹי:

20:23 יהי לממלי כריסיה יגרי ביה תקוף רוגזיה ויחות ויחית עלוהי מטרין דפורענותא בשלדיה: בקרביה:

20:23 "When he fills his belly, God will send His fierce anger on him And will rain it on him while he is eating

20:24 יִבְרַח מִנֵּשֶׁק בַּרְזֶל תַּחְלְפַּהוּ בֶּשֶׁת נְחוּשָׁה: 20:24 יעירוק מן זיני פרזלא תשלחפניה קשתא דכרכומא:

20:24 "He may flee from the iron weapon, But the bronze bow will pierce him.

20:25 שָׁלַף וַיָּצֵאָ מִגַּוָה וִבָּרָק מִפְּרֹרָתוֹ יַהַלֹדְ עָלָיו אַמִים:

:20:25 שלף ונפק מן תיקא וברקא ממרירתיה ויהלך עלוהי בחיליא: 20:25 "It is drawn forth and comes out of his back, Even the glittering point from his gall. Terrors come upon him,

20:26 כָּל־חֹשֶׁךְ טָמֶוּן לִצְפֿוּנָיִו הְאָכְלֵהוּ אֲשׁ לְא־נֻפָּח יֻרַע שָׂרִיד בְּאָהְלוֹ: 20:26 כל חשוכא טמיע לטשייויתיה תגמרניה נור גיהנם דלא נפיח ישרי יתבאש משיזיב במשכניה:

20:26 Complete darkness is held in reserve for his treasures, And unfanned fire will devour him; It will consume the survivor in his tent.

יְגַלָּוּ שָׁמַיִם עֲוֹגֵוֹ וְאָָבֶץ מִתְקוֹמָּמָה לְוֹ: יפרסמון אנגלי מרומא סורחניה ודיירי ארעא יקימון למבאשא לאבאשא

20:27 "The heavens will reveal his iniquity, And the earth will rise up against him.

20:28 ֻיְגֶל יְבְוּל בֵּיתֻוֹ /ְנָנָרוֹת בְּיָוֹם אַפְּוֹ: 20:28 יטלטל עיבור ביתיה משחיה וחמריה מן דלפן מזדלפן ביום רוגזיה: 20:28 "The increase of his house will depart; His possessions will flow away in the day of His anger

20:29 זֶה חֵלֶק־אָדָם רָשָׁע מֵאֱלֹהִים וְנַחֲלַת אִמְרוֹ מֵאֵל: פ 20:29 דין חולק אדם בר־נשׁ רשיעא מן־קדם ייי ואחסנת מימרין מן־קדם 20:29

20:29 "This is the wicked man's portion from God, Even the heritage decreed to him by God."

:21:1 וַיַּעַן אִיּוֹב וַיּאמֵר:

:1:1 ואתיב איוב ואמר:

21:1 Then Job answered.

שׁמְעַרּ שָׁמוֹעַ מִלָּתִי וּתְהִי־וֹאת תַּנְתְוּמְוֹמֵכֵם: שׁמעיו שמועו וקבילו מלתי ותהוי דא תנחומותיכון:

21:2 "Listen carefully to my speech, And let this be your way of consolation.

21:3 שָּׁאוּנִי וְאָנֹכִי אֲדַבֵּר וְאַחֻר דַּבְּרֵי תַלְעִיג: 21:3 סבולן סבולו יתי ואנא אמלל ומן־בתר דמלילית תדחך תדהך:

21:3 "Bear with me that I may speak; Then after I have spoken, you may mock.

הָאָנֹכִי לְאָדָם שִׁיחִי וְאִם־ֹמֵדֹוּעַ לֹא־תִקְצֵּר רוּחִי:

הברם אנא לבר־נש מלתי ואין מדין לא תתיעק תתעייק רוחי:

21:4 "As for me, is my complaint to man? And why should I not be impatient?

ּבְּנוּ־אֵלַי וְהָשַׁמוּ וְשִׁימוּ יָדְ עַל־פֶּה:

21:5 פנו אתפניאו לותי ושתוקו ושוון אידא על פומא פמא:

21:5 "Look at me, and be astonished, And put your hand over your mouth.

21:6 וְאָם־זָכַרְתִּי וְנִבְהָלְתִי וְאָחַז ֹבְּשֶׂרִי פַּלָּצְוּת: 21:6 ואם ואין דכרית ואתבהלית ואחד בסרי רתיתא:

21:6 "Even when I remember, I am disturbed, And horror takes hold of my flesh

יל: מַדּרָּיִע רְשָׁעִים יִחְיָרּ עַתְּלֹּוּ נַּם־נָּבְרּיָּ חֲיִל:

:21:7 מה דין רשיעיא ייחון אתקיפו לחוד קנו נכסין:

21:7 "Why do the wicked still live, Continue on, also become very powerful?

```
יבאַ זַרעַם נַכוֹן לפַנִיהַם עמַם וְצֵאָצַאִיהַם לְעִינִיהם: 21:8
```

21:8 בניהון מכוון קדמיהון קומיהון עמהון ובני בניהון למחמיהון:

21:8 "Their descendants are established with them in their sight, And their offspring before their eyes,

בַּתִיהֶם שַׁלִוֹם מִפַּחַד וַלָּא שַבֵט אַלְוֹהַ עַלֵיהָם:

21:9 בתיהון שלמא מהלית דלוחא ולא מחת אלהא עלויהון:

21:9 Their houses are safe from fear, And the rod of God is not on them.

21:10 שוֹרְוֹ עָבֵּר וְלָאׁ יַנְעָלֻ הְפַּלֵט בְּּבָרְוֹ וְלָאׁ תְשַׁבֵּל: מוריה נבטין ולא יפקטן תשיזיב תורתיה ולא תתכל: 21:10

21:10 "His ox mates without fail; His cow calves and does not abort

יַבְּקּרְוּן: יְשַׁלְּחָוּ בָצֹאוֹ עֲוִילֵיהֶתְ וְיַלְבִיהֶׁם יְרַקּרְוּן:

:11:11 "They send forth their little ones like the flock, And their children skip about.

ישאוּ כְּתִּף וְכִנָּוֹר וְיִשְׂמְחוֹּ לְקוֹל עוּגַב: 21:12

יטלון תופין וכנרין ויחדון לקל אבובא: 21:12

21:12 "They sing to the timbrel and harp And rejoice at the sound of the flut

21:13 (יְבַלּוּ) [יְכַלְּוּ] בַמְּוֹב יְמֵיהֶם וֹבְהָנֵע שְׁאָוֹל יֵחֶתוּ: 21:13 גמרין בטבא יומיהון ובמרגועא ובשעא שיול לבי־קבורתא נחתין:

21:13 "They spend their days in prosperity, And suddenly they go down to Sheol

21:14 וַיּאמְרָוּ לָאֵל סְוּר מִמֶּגוּ וְדַעַת דְּרָכֶּיךְ לָא חָפְצְנוּ: 21:14 ואמרו לאלהא זור מננא ולמחכם אורחתך לא צבינא:

21:14 "They say to God, 'Depart from us! We do not even desire the knowledge of Your ways.

21:15 בַזה־שַׁרִי בִּי־נַעַבְעָבְדֶּוּ וּבַזה־עוֹעִיל בִּי נִפְּנֵּע־בְּוֹ:

21:15 מה שדי ארום נפלחניה ומה צורך צרוך אית ארום נצלי במימריה: 21:15 'Who is the Almighty, that we should serve Him, And what would we gain if we entreat Him?'

21:16 הָן לָא בְיָדָם טוּבָם עֲצַת רְשָׁעִים רָחֲקָה מֶנְּי: 21:16 הא לא אשתתר טוביהון בידיהון מלכת רשיעי תתרחק מני:

21:16 "Behold, their prosperity is not in their hand; The counsel of the wicked is far from me.

בַּפָּוָה גַר־רְשָּׁעִיִם יִדְעָדְ וְיָבְא עָלֵימוֹ אֵידָתַ חֲבָלִּים יִחַלֵּק בְּאַפִּוֹ:

כמה שרגא דרשיעי יטפי וייתי עליהון תברהון עדבין יפלג ברוגזיה:

21:17 "How often is the lamp of the wicked put out, Or does their calamity fall on them? Does God apportion destruction in His anger?

21:18 יְהִיוֹ כָּתֶבֶן לְפָנִי־רְוֹחַ וֹכְמֹץ וְנַבַחוּ סופה:

יהוון היך תבנא קרם זעפא וכמוזא דיטלטלניה עלעולא: 21:18

21:18 "Are they as straw before the wind, And like chaff which the storm carries away?

21:19 אֱלוֹהַ יִצְפּּן־לְבָנָיו אוֹנִוֹ יְשַׁלֵּם אֵלְיוֹ וְוַדְע: 21:19 אלוה יטשי לבנוהי צעריה יפרע לותיה ויצליף וידע:

21:19 "You say, 'God stores away a man's iniquity for his sons.' Let God repay him so that he may know it

יראו (עינוֹ) [עינֵיוֹ] פִירְוֹ וּמֵחֲמַתְ שַׁרַי יִשְׁתְּה: 21:20

ישתה: ישתה רוגזיה דשדי ישתה: 21:20

```
21:21 כִּי מַה־חֶבְּצִוֹ בְּבֵיתוֹ אַחֲרָגוֹ וּמִסְבֵּר חְדָשְׁיוּו חָצְצִּוּ:
```

21:21 ארום מה רעותיה בביתיה בתרוהי ומניין ירחוהי אתפליגו:

21:21 "For what does he care for his household after him, When the number of his months is cut off?

21:22 הַלְאֵל יַלַמֵּד־דַעַת וְהוֹא רַמִים יִשְׁפּוֹט:

ביין: במר האוושר די לאלהא ייליף מנדעא והוא שמי מרומא דיין: 21:22

21:22 "Can anyone teach God knowledge, In that He judges those on high?

21:23 זָה יָמוּת בְּעֶצֶם תַּמִּוֹ שֻׁלְאָנֵן וְשָׁלֵיו: 21:23 דין ימות בתקוף שלימותיה כוליה שליו ושאנן:

21:23 "One dies in his full strength, Being wholly at ease and satisfied

21:24 אֲטִינָיו מָלְאָּוּ חָלָב וּמִחַ עַצְּמוֹתְיו וְשֶׁקֶה: 21:24 ניזוהי ביזוהי אתמליאו חלבא ומורקא ומוקרא דגרמוהי פטים:

21:24 His sides are filled out with fat, And the marrow of his bones is moist,

21:25 וְזֶה יָמוּת בְּנֶפֶשׁ מָרָה וְלְא־ׁאָכֵׁל בַּטוֹבֶה: 21:25 ודין ימות בנפשא מרירא ולא אכל בטבתא:

21:25 While another dies with a bitter soul, Never even tasting anything good

יַחַד עַל־עָפָּר יִשְׁכָּבוּ וְרִפָּּה תְּכַּמֶּה עֲלֵיהֶם: 21:26 כחדא על עפרא שׁכבין וריחשא תחפי עליהון: 21:26

21:26 "Together they lie down in the dust, And worms cover them.

יַבְעְתִּי מַקְשְׁבְוֹתֵיכֶם וֹמְזִפׁזּוֹת עָלַיִּ תַּקְמָסוּ: 21:27

21:27 הא גליין קדמיי קומוי מחשבתכון וזמיונין דעלי תחשלון:

21:27 "Behold, I know your thoughts, And the plans by which you would wrong me

21:28 כַּי תאמרו אַיָּה בִית־נָדִיב וְאַיָּה אהַל מַשְׁכְּנוֹת רְשַׁעִים:

21:28 ארום תימרון האן בית ארכונא והאן ואן פריסא דמשכני דרשיעיא:

21:28 "For you say, 'Where is the house of the nobleman, And where is the tent, the dwelling places of the wicked?'

21:29 הַלָּא שְׁאֶלְהֶם עִוֹבְרֵי דָרֶךְ וְאֹתֹּם לָא תְנַבְּרוּ:

21:29 הלא שאלתון עדי אורחא וסמיונהון לא תשתמודעון:

21:29 "Have you not asked wayfaring men, And do you not recognize their witness?

21:30 בִּי לִיוֹם אֵיד יַחֲשֵׂךְ רָע לִיוֹם עַבָרוֹת יובַלוּ:

21:30 ארום ליום תברא יתמנע ביש ליום יחזייתא רוגזאתא יתעלון:

21:30 "For the wicked is reserved for the day of calamity; They will be led forth at the day of fury

21:31 מִי־יַנּיִד עַל־פָּנָיו דַּרְבָּוֹ וְהְוּא־עַשָּׁה מִי יְשַׁלֶּם־לְוֹי

21:31 מן יחוי קדמוהי קומוי אורחיה והוא עבד ומן ישלם ליה:

21:31 "Who will confront him with his actions, And who will repay him for what he has done?

יִשְקְוֹר: יוּבָלֶ וְעֵל־נָּדְיִשׁ יִשְׁקְוֹר: 21:32

21:32 ואיהו לקבורתא יתעל ועל גדישין נעיר: יוחי:

21:32 "While he is carried to the grave, Men will keep watch over his tomb

21:33 מַתְקוּ־לוֹ רָגָבִי נַחַל וַאַחָרִיו כַּל־אַדֶם יִמְשׁוֹךְ וֹּלְפַנִיו אֵין מְסַבּּר:

ינגוד ינגוד כל בר־נש ינגיד ינגוד בחקלא דנחלא ובתרוהי כל בר־נש ינגיד ינגוד וקדמוהי לית מניין:

21:33 "The clods of the valley will gently cover him; Moreover, all men will follow after him, While countless ones go before him.

ַן אַיך תְּנַחֲמָוּנִי הָבֶל וֹתְשִׁוּבֹתִיכֶּם נִשְאַר־מָעַל: ס

21:34 והיך ואיכדין תנחמונני למא ותיובתיכון אשתתר בהון שקר:

21:34 "How then will you vainly comfort me, For your answers remain full of falsehood?"

:22:1 וַיַּעַן אַלִּיפַז הַתְּמַנִי וַיֹּאמָר:

:22:1 ואתיב אליפז דמן תימן ואמר:

22:1 Then Eliphaz the Temanite responded.

22:2 הַלְאֵל יִסְכָּן־נָּבֶר כִּי־יִסְכֹּן עָלֵימוֹ מַשְׂכִּיל: 22:2 האיפשר האושר דאלהא יאלף בר־נש וכד יאליף איפשר אוושר 22:2 רעלוהון רעליהון משגח:

22:2 "Can a vigorous man be of use to God, Or a wise man be useful to himself?

בַּעַפֶּץ ֻלְשַׁבִּי כָּוֹ תִּצְּבָּל וְאִם בָּצַע כִּירַתַּתִם דְּרָכֵיף:

:תטקא אית לשדי ארום תזכי ואין ממון ארום תשלים אורחתך: 22:3 "Is there any pleasure to the Almighty if you are righteous, Or profit if you make your ways perfect?

בַּמִּשְׂפְּט: יְבְוֹא יִבְוֹא יִבְוֹא יִבְוֹא יִבְנִאיְבְּבְּמִיּ בַּמִּשְׂפְט: ברינא: 22:4 המרחל המידרחל מנך יכסנך יכסנינך ייתי עמך ברינא:

22:4 "Is it because of your reverence that He reproves you, That He enters into judgment against you?

22:5 הֲלָא רָעֶתְךְּ רַבָּגְה וְאֵין־בֹּא לַעֲוֹנֹתֵיך: 22:5 הלא על בישתך דסגיעא ולית סוף לעווייתך:

22:5 "Is not your wickedness great, And your iniquities without end?

22:6 פִּי־תַחְבָּל אַחֶיִךְ חָנָּח וּבְּגְדִי עֲרוּפִּוִים תַּפְשִׁיט: 22:6 ארום תמשכן מגן ולבושין דערטילאין דערטולאין תשלח:

22:6 "For you have taken pledges of your brothers without cause, And stripped men naked

22:7 לא מִים עָיֵף תַּשְׁקֶה וֹמֶרְעֵּב תִּמְנַע־לְחֶם: 22:7 לא מיא למשלהי תשקי ומן כפין תמנע לחמא:

22:7 "To the weary you have given no water to drink, And from the hungry you have withheld bread.

יוֹעַ לְוֹ הָאָרֶץ וּנְשְׂוּא ׁפָנִים יֵשֶׁב בְּה: 22:8 וגבר נצחן ליה דיליה ארעא וסביר אפין ייתיב בה: 22:8

22:8 "But the earth belongs to the mighty man, And the honorable man dwells in it.

22:9 אַלמָנוֹת שָׁלַחָתָּ רִיבֶקם ווִרעוֹת יְתֹמִים יְדָבֶא:

ארמלתא שדרתא שלחת סריקתאתא ואדרעת יתומי יתימי תשפף:

22:9 "You have sent widows away empty, And the strength of the orphans has been crushed.

22:10 עַל־ֻבֶּן סְבִיבוֹתֶיִדְ פַּחָיִם וֹיְבַהֶּלְדְּ פַּחַד

22:10 מטול היכנא חזרנותך פוחין ויבהלונך דלוחא בתכיף:

22:10 "Therefore snares surround you, And sudden dread terrifies you,

:בַּסְבָּים תְכַסְּבָּי אוֹ־תְשֶׁךְ לְא־תִראָה וְשִׁפְעַת־מֵיִם תְּכַסְּבָּי

:22:11 או בחשוכא תשרי ולא תחמי וסוגעת מיא תחפנך

22:11 Or darkness, so that you cannot see, And an abundance of water covers you.

22:12 הַלֹא־אֱלוֹהַ גָּבָה שַמֵים וּרָאָה רָאשׁ כּוֹכָבִים כִּי־רָמוּ:

22:12 הלא אלהא בגובהי שמיא וחמי ריש כוכביא ארום זקופו:

22:12 "Is not God in the height of heaven? Look also at the distant stars, how high they are!

:22:13 אָלַ הַבְעַר עַרָפֵּל יִשְׁפִּוֹט: אָל הַבְעַר עָרָפֵּל

ידין: ביידע אמיטתא ידין: ביידע אלהא האיפשר האוושר די להאל אמיטתא ידין: 22:13

22:13 "You say, 'What does God know? Can He judge through the thick darkness?

22:14 עָבִים מֵתֶר־לּוֹ וְלָא יִרְאָה וְחְוּג שָׁמַׂיִם יִתְהַלֶּךְ: 22:14 ענניא טמור סתיר ליה ולא יחמי ותקוף רומא דשמיא יטייל:

22:14 'Clouds are a hiding place for Him, so that He cannot see; And He walks on the vault of heaven

22:15 הַאַּרֵח עוֹלָם תִּשְׁמֵּר אֲשֶׁר דְּרְכָּוּ מְתֵי־אָוֶן: 22:15 האורחא דהוה מן עלמא תנטור דטיילו אנשי שקרא:

22:15 "Will you keep to the ancient path Which wicked men have trod

יוּצַק יְסוֹרָם: בַּקְמְשִׁרּ יְלֹא־עֵת נָׁדָּר יוּצַק יְסוֹרָם: 22:16

22:16 הנון תשע מאה ושבעין וארבעא דריא דאתבעו לאתבראה בלא עדנהון וכד אתגלו עובדיהון בישיא היך נהרא אשטיפו ואתכסי בתהומא שתאסיהון: דרא טובענא דאיתבשילו מן עלמא בלא עידנהון בארעית נהרא אתיך גופיהון:

22:16 Who were snatched away before their time, Whose foundations were washed away by a river?

יבין לָמוֹ: בָּאֹבְוֹרִים לָאָל סְוּר מִפֶּוֹנָוּ וּמַזְה־יִּפְעַ,ל שַׁדַּיִ לְמוֹ:

יור מננא ומה יעבד שדי להון: 22:17 ודרא דטובענא דאמרי לאלהא זור מננא ומה יעבד שדי להון:

22:17 "They said to God, 'Depart from us!' And 'What can the Almighty do to them?

יַהָּוֹא מִלֵּא בָתֵיהֶם טִוֹב וַעֲצַת רְשָׁעִים רָחֲקָה מֵנִי: 22:18

22:18 והוא מלי בתיהון טובא ומלכת רשיעיא רשיעי רחקת מני:

22:18 "Yet He filled their houses with good things; But the counsel of the wicked is far from me.

יִרְאַוּ צַּדִּיקִים וְיִשְׂמָחוּ וֹנָקִי יִלְעַג־לָמוֹי: 22:19

22:19 יחמון בנוהי דנח צדיקיא ויחדון ונח זכאי ידחיך ידהוך להון:

22:19 "The righteous see and are glad, And the innocent mock them,

22:20 אִם־לָא נְכְחַד קִימָנוּ וְיִתְרָם אָכְלָה אֵשׁ: 22:20 אין אם לא יתמנעו מנעו מלמקום ומותרהון גמרת אשתא: 22:20

22:20 Saying, 'Truly our adversaries are cut off, And their abundance the fire has consumed.

22:21 הַסְבֶּן־נָאַ עִמָּוֹ וּשְׁלֹם בְּהֶׁם תְּבוֹאַתְךְ טוֹבָה:

22:21 אליף כדון עמיה ותשתלים ותשלים בהון עללתך טבא:

22:21 "Yield now and be at peace with Him; Thereby good will come to you.

22:22 קַח־נָא מִפְּיו תּוֹרָהָ וִשִּׂיִם אֲמָרָיו בִּלְבָבֵך:

22:22 גמר כדון מפומיה מפמיה אוריתא ושוי מימרוהי בלבבך:

22:22 "Please receive instruction from His mouth And establish His words in your heart.

```
:בַּנֶת תַּרְתִיק עַוְלָה מֵאָהֹלֶף: אַם־חָשַׁרָב עַד־שַׁבִּי תִּבְּנֶת תַּרְתִיק עַוְלָה מֵאָהֹלֶף
```

22:23 אין תתוב עד שדי תתבני תרחיק עליתא ממשכנך:

22:23 "If you return to the Almighty, you will be restored; If you remove unrighteousness far from your tent,

יוֹשִׁית־עַל־עָפָר בָּצֵר וּבְצוּר וָחָלִים אוֹפִיר: 22:24

:22:24 ושוי על עפרא כרך תקיף והיך טינר דנחליא דהבא דאופיר:

22:24 And place your gold in the dust, And the gold of Ophir among the stones of the brooks,

22:25 וְהָיָה שַׁדַּי בְּצָרֶיִדְ וְכֶסֶך תּוֹעְפִּוֹת לֶךְ: 22:25 ויהי שדי כרך תקיפך תוקפך ומן כסף תקוף רומא דילך:

22:25 Then the Almighty will be your gold And choice silver to you.

:בּנ־אָז עַל־שַׁדַּי תִּתְעַנָּג וְתִשָּׂא אֶל־אֱלְוֹהַ פָּנֶיף: 22:26

22:26 ארום הידין היכדין על שדי תתפרנק ותזקוף קדם אלהא אפיך:

22:26 "For then you will delight in the Almighty And lift up your face to God.

22:27 תַּעְתִּיר ֻאֵלָיו וְיִשְׁמָעֻךְ וּנְדְרֶיִךְ תְשַׁבֵּׁם: 22:27 תצלי קדם ייי קומוי ויקבל מנך ונדריך תשלם:

22:27 "You will pray to Him, and He will hear you; And you will pay your vows

:12:28 וְתִנְזַר־אָוֹמֶר וְיָקֶם לֶּךְ וְעַל־יְרָבֶּיךְ נְגָה אָוֹר:

יוהר יזהר נהורא: 22:28 ותגזר מימרא ויקם לך ועל אורחתך יוהר יזהר נהורא:

22:28 "You will also decree a thing, and it will be established for you; And light will shine on your ways.

22:29 בִּי־הָשָׁפִּילוּ וַתְּאֹמֵר גַּוָה וְשַׁח עִינַיִם יוֹשְעַ:

1 במימרך האתמכיך דאתמאיך במימרך יתעביד גיוותן גיובתן ודשווח 22:29

בסורחנא תפרוק: ודשווח במסכינותא תפרוק: ודשווח בעיני ברייתא יפרוק:

22:29 "When you are cast down, you will speak with confidence, And the humble person He will save.

פּ :דְנַקֵל אָ־נָקִי וְנִמְלֵט בְּבַר כַּפֵּיף: פּ

22:30 ישיזיב גבר דליתוהי זכאי בזכותך וישתיזיב בברירות ידייך:

22:30 "He will deliver one who is not innocent, And he will be delivered through the cleanness of your hands."

:23:1 וַיַּעַן אִיּוֹב וַיּאנֵתר:

:23:1 ואתיב איוב ואמר:

23:1 Then Job replied,

23:2 בַּב־רָה עַל־אַנְחָתִי יָרִי פָּבְדָּה עַל־אַנְחָתִי:

23:2 לחוד יומא יומנא מריר מימרי מחתי תקפת על תונחתי:

23:2 "Even today my complaint is rebellion; His hand is heavy despite my groaning.

מִי־יִתֵּן יָדַעְתִּי וְאֶמְצָאֵתֵוּ אָבֹוֹא עַד־תְּכוּנְתְוֹ:

:23:3 מן יגזור אנדע ואשכחניה ואישכחיניה איתי עד מדור בית־מוקדשיה: 23:3 "Oh that I knew where I might find Him, That I might come to His seat!

23:4 אֶעֶרְכֶה לְפָנָיו מִשְׁפָּט וֹפִּי אֲמַלֵּא תוֹכָחְוֹת:

23:4 אסדר קדמוהי קומוי דין ופומי ופמי אמלי יתמלי מכסנותא מכסנייותא: 23:4 "I would present my case before Him And fill my mouth with arguments

23:5 אַרְעָה מִלְּיִם יַעֲנָנֶי וְאָבִינָה מַה־יָּאמֵר לְי:

:ימר לי: אנדע מליא יתבינני ואתביין מה יימר לי:

23:5 "I would learn the words which He would answer, And perceive what He would say to me.

הַבְּרָב־פָּח יָרִיב עִפָּוּדְיִ לְא אַדְ־הוֹא יָשִׁם בִּי:

23:6 הא בסוגעי חילא ינצי עמי לא ברם הוא ישוי תגרא בי:

23:6 "Would He contend with me by the greatness of His power? No, surely He would pay attention to me.

שָּׁם יָשָׁר נוֹכֶח עִמָּוֹ וַאֲפַלְּטָה לְנָצַח מִשֹּפִּטִי:

תמן תריצתא ותקין עמיה ואשתיזיב לעלמא ממרי דיני:

23:7 "There the upright would reason with Him; And I would be delivered forever from my Judge.

23:8 הַן קֶדֶם אֶהֶלֶדְ וְאֵינֶגָּוּ וְאָחוֹר וְלֹא־אָבִין לְוֹ: 23:8 הא למדינחא אהלך אטייל וליתוהי ולמערבא ולא אתביין ליה:

23:8 "Behold, I go forward but He is not there, And backward, but I cannot perceive His

שִּׁמְאוֹל בַּעַשֹּׁתוֹ וִלֹא־אָחַז יַעְטַׁךְ יָׁמִין וִלְא אֵרְאֵה:

צפונא במעבדיה ולא אחמי כד מככין מכבין דרומא ולא אחזי אחמי: 23:9 When He acts on the left, I cannot behold *Him*; He turns on the right, I cannot see Him.

:אַצָא בַּיָּדָע הַיָּדָע הָבָּר עפָּוּדִי בַּיָּדָע בַּיָּדָע בַּיָּדָע בַּיִּדָע בַּיִּדָע בַּיִּדָע בַּיִּד

23:10 ארום גלי ידע קדמוהי אורחא דעמי בחן בחון יתי היך דהבא אפוק: 23:10 "But He knows the way I take; When He has tried me, I shall come forth as gold.

בּאַשָּׁרוֹ אָחַזָה רַגִּלִי דַּרְכָּוֹ שַׁמַרְתִּי וִלֹא־אַט: 23:11

באסתווריה אחדת רגלי אורחתיה נטרית ולא עדית: ולא צליית: 23:11 "My foot has held fast to His path; I have kept His way and not turned aside.

23:12 מִצְוַתְ שְׁפָּתָיו וְלָא אָמִיִשׁ מֵחֻקִּי צָפַוּמִי אָמִרִי־פִּיו:

23:12 פקדנא שפוותוהי ולא אעדי מגזירתי אטישית מימרי פומיה פמי:

23:12 "I have not departed from the command of His lips; I have treasured the words of His mouth more than my necessary food.

:23:13 וְהָוּא בָאָחָד וּכִיְי יִשִׁיבֵנָוּ וְנַפְשִׁוֹ אִוּתֶה וַיַּעֲשֹׂ:

:23:13 והוא יחידאי ומן יתיבניה ונפשיה רגגת ועבדת:

23:13 "But He is unique and who can turn Him? And what His soul desires, that He does

:בּי יַשְׁלִים חָקֵי וְכָהֻנָּה רַבְּוֹת עִמוֹ: 23:14

23:14 ארום ישלים כדבקמייתא כיד בקדמיתא גזירתי ודיכמתהון סגיעין עמיה: 23:14 "For He performs what is appointed for me, And many such decrees are with Him.

23:15 עַל־כֵּן מִפָּנֵיו אֵבָהֵל אֵתבּוֹנֵן וְאֵפְחַד מִמֵּנוּ:

23:15 מטול היכנא מן־קדמוהי אתבהיל אתביין ואדחל ואידלח מניה:

23:15 "Therefore, I would be dismayed at His presence; When I consider, I am terrified of Him.

יִּאָל הַרָּךְ לִבָּיִ וְשַׁבִּי הִבְהִילֵנִי: 23:16

יוו בהלינני: 23:16 ואל רכיך לבבי ושדי בהלינני:

23:16 "It is God who has made my heart faint, And the Almighty who has dismayed me,

23:17 כִּי־לָאׁ נָצְמַתִּי מִפְּנֵי־חְשֶׁךְ וֹמִפָּנֵי כִּסָה־אָפֵּל:

23:17 ארום לא איתמגרית מן־קדם חשוכא ומן־קדם אפי טמר טמיר קבלא:

23:17 But I am not silenced by the darkness, Nor deep gloom which covers me.

- יַמְיוּ: לֹא־תְזוּ יָמְיוּ: לֹא־הָזְיּ רָמְיוּן (וְיִדְעוֹי) בְּיִבְיוּן לֹא־הָזוּ יָמְיוּ: 24:1
- מדין מא־דין משדי לא אתטישו עדניא ודחכימין יתיה לא חמון יומוהי:

24:1 "Why are times not stored up by the Almighty, And why do those who know Him not see His days?

- ּוְבַלְוֹת יַשִּׁיִגוּ עֲדֶר בַּוֹלוּ וַיִּרְעִוּ:
- דרא דטובענא דתחומיא ישנון עדרא אנסו ורעון:

24:2 "Some remove the landmarks; They seize and devour flocks.

- הַמוֹר יִתוֹמִים יִנָהָגוּ יַחְבְּלוּ שׁוֹר אַלְטָנָה:
- חמרא דיתמי ידברון ימשכנון תור ארמלא:

24:3 "They drive away the donkeys of the orphans; They take the widow's ox for a pledge.

- יַטָּר אָבִיונִים מַדַּרֶךְ יַחַד חַבָּאוֹ עַנְיֵּי־אַרִץ:
- יצלון חשוכי חשיכי מן אורחא כחדא אטמרו מסכיני ארעא:

24:4 "They push the needy aside from the road; The poor of the land are made to hide themselves altogether.

- 24:5 הַן פְּרָאִים בַּמִּדְבָּר יָצְאָוּ בְּפָעלָם מְשַׁחֲרֵי לַטְּרֶף עֲרָבָה לוֹ לֻׁחֶם לַנְּעָרִים: 24:5 הכדין במרודיא במדברא הכדין נפקו בעובדיהון בישיא מקדמין
  - לביזתא כמטרא אנים ליה מזונא לטליי:

24:5 "Behold, as wild donkeys in the wilderness They go forth seeking food in their activity, As bread for their children in the desert.

- בַּשַּׂרָה בִּלִילְוֹ (יַקִּצִירוּ) [יִקְצוֹרוּ] וְכֵרָם רַשַׁע יִלַקְשׁוּ:
- בחקלא דלא בלא דלהון חצדין וכרמא רשיעיא יכסחון:

24:6 "They harvest their fodder in the field And glean the vineyard of the wicked.

- עָרָוֹם יָלִינוּ מִבְּלִי לְבִוֹשׁ וְאֵין בְּסֹוּת בַּקָּרָה:
- ערטיליי ערטולאי יביתון מדלית כסותא ולית להון חופאה בקורא: 24:7 "They spend the night naked, without clothing, And have no covering against the cold
  - מַזֶּכֶם הָרָים יִרְטָבוּ וְּמִבְּלִי בַּחְטָה חִבְּקוּ־צְּוּר:
  - מקלוחא דטוריא מטמשין מדלית משרוי גפפו טנרא:

24:8 "They are wet with the mountain rains And hug the rock for want of a shelter.

- ַיִגוּלוּ מִשִּׁר יַתִּוֹם וְעַל־עַנִי יַחְבְּלוּ:
- יותם ועל עניא ימשכנון: מביזת ייתם ועל עניא ימשכנון: 24:9

24:9 "Others snatch the orphan from the breast, And against the poor they take a pledge.

- עָרַוֹם הַלְּכוּ בְּלִי לְבִוּשׁ וּרְעַבִּים נָשְׂאוּ עְמֶר: ערטילאי אוליכו מדלית בלא כסות וכפינין נטלו מנהון עומרא:

24:10 "They cause the poor to go about naked without clothing, And they take away the sheaves from the hungry

- 24:11 בין־שורתם יַצְהָירוּ יַקְבִים דָרכוּ וַיִּצְמָאוּ:
- :יני אושוותהון יעצרון משח מעצרתא עצרו ומריהון אצהירו אצהיו: 24:11 24:11 "Within the walls they produce oil; They tread wine presses but thirst.
  - 24:12 מַּעִיר מִתִּים יִנִאָּקוּ וְנֵפֵש־חֲלֶלְים תִּשַׁוָע וְאֵלוֹהַ לֹא־יָשִים תִפְּלָה:
- 24:12 מן קרתא בני־נשא נהקין ונפשת קטילין בחרבא תצלי תבעי ואלהא לא

24:12 "From the city men groan, And the souls of the wounded cry out; Yet God does not pay attention to folly.

24:13 הַמָּה הָיוּ בְּמֹרְבִּי־אָוֹר לְא־הִכִּירוּ דְרָכָיוּ וְלְא יְשְׁבֹוּ בִּנְתִיבֹתְיוּ: 24:13 הָנון הוון במרודין באוריתא לא אשתמודעו אורחתיה ולא אתיתבו

24:13 "Others have been with those who rebel against the light; They do not want to know its ways Nor abide in its

24:14 לָאוֹר יָּקוּם רוֹצֵׁחַ יִקְטָל־עָנִי וְאֶבְיִוֹן וֹבַלַּיִּלָה יְהִי כַנַּנָב:

24:14 לאורתא יקום קטולא יקטול עניא וחשוכא ובליליא יהי היך כגנבא: 24:14 "The murderer arises at dawn; He kills the poor and the needy, And at night he is as a thief.

ים: מַּלֶּרְ שָׁמֶּרָה נָשֶׁף לֵאמֹר לֹא־תְשׁוּרֵנִי עֵין וְסֵתֶר פָּנִים יְשִׂים: 24:15 ועיינא דגיורא דגיופא נטרת נשף ליליא למימר לא תסכנני עיינא 24:15

24:15 "The eye of the adulterer waits for the twilight, Saying, 'No eye will see me.' And he disguises his face.

24:16 חַתַר בַּחֹשֶׁךְ בָּתִים יוֹמָם חִתְּמוּ־לָמוֹ לֹא־יָדְעוּ אָוֹר:

וטמור אפיא ישוי כלפי לעיל:

24:16 חאיק חאים בחשוכא בתיא ביממא מתחתמין להון בגנזיא לא ידעו נהורא:

24:16 "In the dark they dig into houses, They shut themselves up by day; They do not know the light.

24:17 כֵּי יַחָבוֹ בַּקָר לַמוֹ צַלְמֵוֶת כֵּי־יַבָּיר בַּלְהָוֹת צַלְמֵוֶת:

24:17 ארום כחדא צפרא דמי להון היך טולא דמותא ארום אשתמודע פורענות דטולא דמותא:

24:17 "For the morning is the same to him as thick darkness, For he is familiar with the terrors of thick darkness.

24:18 קַל־הָוֹא עַל־פְּנִי־מַֹּיִם הְקַלַּל חֶלְקָתָם בָּאָרֶץ לְאֹ־יִפְנֶה הֶרֶךְ כְּרָמִים: 24:18 קליל הוא למשוט על־אפי מיא תוחי אורחא שעיעתהון בארעא ולא יתפני אורח כרמיא: קלילא ושעיעא אורחתהון בארעא ולא יסכי שבילי

24:18 "They are insignificant on the surface of the water; Their portion is cursed on the earth. They do not turn toward the vineyards.

24:19 ציה גם־חם יגולו מימי־שלג שאול חטאו:

24:19 צהיא ולחוד חומתא אנסין מימי תלגא: היך צחותא צהוונא וחומא דאנסין מימי תלגא וליתיהון הכדין לשיול אתנשיו שאול אתחייבו: מטול דבטילו אפרשותא ומעשרא דאתפקדו בעדן חומא דקייטא אתמנעו איתכליין מנהון מימי מטרא בעדן סיתוא ותלגא לבית־קבורתא אתחייבו:

24:19 "Drought and heat consume the snow waters, So does Sheol those who have sinned

24:20 יִשְׁבָּתֻקוּ בֶּתֶם מְתָּקוֹ רִפָּה עִוֹד לְא־יִזָּבֵר וַתִּשָּׁבֵר בָּעֵץ עַוְלָה: 24:20 אכזראין דנשיאו לרחמא מסכינין אתבסימו לריחשא תוב לא ידכר ותתבר היך קיסא עיליתא:

24:20 "A mother will forget him; The worm feeds sweetly till he is no longer remembered. And wickedness will be broken like a tree.

24:21 רֹעֶה עֶקְרָה לְא חֵלֵדְ וְאַלְמָנָה לְא יִיִטִיב: 24:21 רמיירע עקרא דלא תליד וארמלא לא יוטיב:

24:21 "He wrongs the barren woman And does no good for the widow.

יִן: מַשַּׁדְ אַבִּירִים בְּכֹחוֹ יָלִוּם וְלֹא־יַאֲמִין בַּחַיִּין: 24:22

24:22 ונגד גבריא גיברא בחייליה יקום נח ולא יהימין בחיי:

24:22 "But He drags off the valiant by His power; He rises, but no one has assurance of life.

יַתוֹ־לְוֹ לָבַטַח וִישָּעֵן וְעִינִיהוּ עַל־דַרְכֵיתֵם: 24:23

יהב ליה תיבותא תיובתא לרחיץ ויסתמיך ועינוהי על אורחיהון: 24:23

24:23 "He provides them with security, and they are supported; And His eyes are on their ways.

24:24 רְוֹמוּ מְעַמוּ וְאֵינְּנּוּ וְהָמְּכֹוּ כַּכִּל יִקְפְּצִוּן וּכְרְאשׁ שִׁבְּּלֶת יִמְּלוּ: 24:24 זקופו כזעיר וליתוהי חייבא ואתמכינו ואיתמאיכו והיך כל דעבדו 24:24 אתפרעו במיא רתיחין קלקילו במיא רתיחין טפיין טפזין דמדיינין והיך ריש שובלא יתמוללון:

24:24 "They are exalted a little while, then they are gone; Moreover, they are brought low and like everything gathered up; Even like the heads of grain they are cut off.

24:25 וִאָם־לְא אֵפּוֹ מִי יַכְזִיבֵנִי וִיְשֵׁם לְאַׁל מִלְּחִי: ס

24:25 ואין לא קשוט דיכי האן הוא מן דיכדבנני וישוי בלא הות עיקר מלתי: 24:25 "Now if it is not so, who can prove me a liar, And make my speech worthless?"

יַנַעַן בּלְדַרָ הַשְּׁחִי וַיֹּאבֵוֹר: 25:1

25:1 ואתיב בלדד דמן שוח ואמר:

25:1 Then Bildad the Shuhite answered

25:2 הַמְשֵׁל וָפַחַד עִמְּוֹ עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמְיו: 25:2 שולטנא ודלוחא גביה עימיה עביד שלם בשמי מרומוהי: מיכאל מן ימיניה והוא דאשא וגבריאל משמאליה והוא דמיא וברייתא קדישתא פתיכין אשתא ומיא ובשולטנותיה ובשולטניה ודחלתיה עביד שלמא בשמי שמיא

25:2 "Dominion and awe belong to Him Who establishes peace in His heights.

יַּבְּקְּהַם אוֹבְהָה: בְּיַלְ לְּגְרוּדְרָיוֹ וְעַל־בִּיֹנִ לֹא־יָקְוּם אוֹבְהוּ: בּיִבְּ לֹא יקום נהוריה: בּיִבּ מאית סכום לאוכלוסוהי ועל מן לא יקום נהוריה: בּיִבּ

25:3 "Is there any number to His troops? And upon whom does His light not rise?

ילור אשה: 25:4 ומַה־יִצְרַק אֵנוש עם־אֵל ומַה־יִזְכָה יִלוּר אִשַה:

יליד אתתא: ברנש עם אלהא ומה יוכי ילוד יליד אתתא: 25:4

25:4 "How then can a man be just with God? Or how can he be clean who is born of woman?

:בְּעִינֵיו: קֹלְא יַאֲהָיִל וְׁכוֹכָבִים לֹא־זַכְּוּ בְעֵינֵיו: 25:5

בינה שמשא בסטר מדינחא לא ינהר שמשא 25:5 וכוכביא לא אתברירו קדמוהי קומוי:

25:5 "If even the moon has no brightness And the stars are not pure in His sight,

25:6 אַף כִּי־אֱנִוֹשׁ רָפָּוֶה וּבֶן־אָדָּם תּוֹלֵעָה: פּ

25:6 כל־דכן אנש דבחיוהי ריחשא ובר־נש דבמותוהי מורני מורט:

25:6 How much less man, that maggot, And the son of man, that worm!"

:26:1 וַיִּען אִיוֹב וַיֹּאמֵר:

:26:1 ואתיב איוב ואמר:

26:1 Then Job responded,

- ַ מֶה־עָזַרֶתָּ לְלֹא־לָחַ הוֹשַּׁעְתָּ זְרָוֹעַ לֹא־עִז:
- מה סייעתא דלית מדלית חילא פרקתא באדרע דלא עשין:

26:2 "What a help you are to the weak! How you have saved the arm without strength!

26:3 מַה־יָּעַצְתָּ לְלֹא חָכְמָה וְתוּשִׁיָּה לָרְב הוֹדְעְתָּ: 26:3 מה מליכתא מילכתא בדלית מדלית חוכמתא ודמי לך בחכמתא 26:3 לסוגעא אודעתא:

26:3 "What counsel you have given to one without wisdom! What helpful insight you have abundantly provided!

אָת־מִי הַנָּדַתַ מַלִּין וְנָשְׁמַת־מִי יַצְאָה מַמַּדֵ:

ית מה חויתא מליא ונשמתא דמן נפקת מנך:

26:4 "To whom have you uttered words? And whose spirit was expressed through you?

הָרְפָּאִים יְחוֹלֶלֵוֹ מִתַּחַת בֹּיִם וְשׁכְנֵיהֶם:

איפשר דגבריא דמתמזמזנין יתבריין והנון מלרע למיא ומשירייתהון: 26:5 "The departed spirits tremble Under the waters and their inhabitants.

עָרַוֹם שְׁאַוֹּל נֶנְדֶּוֹ וְאֵין כְּסוֹּת לֶאֲבַדְּוֹן: מפרסם שיול לקובליה ולית חופאה לבית־אובדנא לבית־אבדנא:

26:6 "Naked is Sheol before Him, And Abaddon has no covering

נטה צפון על־תָהוּ תָּלֶה אַבץ על־בִּלִי־מָה:

דמתח צפונא על למה זקיף ארעא עלוי מיא מדלית מדעם סמיך לה: 26:7 "He stretches out the north over empty space And hangs the earth on nothing

צֹרֶר־מֵים בִּעָבָיו ולא־וִבְקע עָנָן תַחִתֶם:

26:8 דצריר דצייר מי מטרא בעננוהי ולא אתבזע עננא תחותיה:

26:8 "He wraps up the waters in His clouds, And the cloud does not burst under them.

מַאַחֵז פָּנִי־כְסֵה פַּרְשֵׁז עַלַיו עַנַנוֹ:

26:9 מאחד באמיטתא דמן כורסיא מן־בגלל דלא יחמוניה מלאכיא פריס היך פרגודא עלוהי ענני יקריה:

26:9 "He obscures the face of the full moon And spreads His cloud over it.

יִם עַל־פָּגִי־מָיִם עַד־תַּכְלִית אַוֹר עִם־חְשֶׁדְ: בַּנִי־מָיִם עַד־תַּכְלִית אַוֹר עִם־חְשֶׁדְ:

בזר ואמר למשרי רקיע על-אפי מיא עד סוף נהורא עם חשוכא: 26:10

26:10 "He has inscribed a circle on the surface of the waters At the boundary of light and darkness

עמודי שמים ירופפו ויתמהו מגערתו:

:מופיתיה מזרעזעין ירתתון ורתתין מזופיתיה: 26:11

26:11 "The pillars of heaven tremble And are amazed at His rebuke.

בּבווֹ בָּנֻע הַיָּם (וּבִתוּבְנָתוֹ) [וֹבִתְבוּנָתוֹן מָחֵץ רָהַב: 26:12

26:12 בחיליה גזר ימא ובסוכלתנותיה מחא גברא גיברא:

26:12 "He quieted the sea with His power, And by His understanding He shattered Rahab.

:בְּרִיחוֹ שָׁמַיִּם שִׁפְּרָה חְלְלֶה יְדֹּוֹ נָחָשׁ בָּרִיחוּ שָׁמַיִּם שִׁפְּרָה חְלֵלֶה יְדֹּוֹ נָחָשׁ בָּרִיחוּ

ברוח פומיה פמיה אפי שמיא אשתבהרו ברת ידיה לויתן ומתיל 26:13

דמתיל לחיויא טריק:

ַנְבוּרָתוֹ) בְּרָבּוֹן וְמַה־שֵׁמֶץ דְּבָר וִשְׁמַע־בִּוֹ וְרַעַם (גְּבוּרָתוֹ) בּרָבוֹן מַה־שֵׁמֶץ בָּר וִשְׁמַע־בִּוֹ וְרַעַם (גְּבוּרָתוֹ) 26:14 [גָבורוֹתַיו] מִי יִתְבּוֹנֵן: ס

26:14 מילון סייפי אורחתוהי ומה דאתמצי מן קצת כולתיה מילתיה נשמענא שמענא מניה וריכפת גבורתיה מי מן יתביין:

26:14 "Behold, these are the fringes of His ways; And how faint a word we hear of Him! But His mighty thunder, who

27:1 ויסף איוב שאת משלו ויאמר:

בנשו היוב למטל מתליה מותליה ואמר: 27:1

27:1 Then Job continued his discourse and said,

27:2 חַי־אָל הַסְיָר מִשְׁפָּטִי וְשַׁבִּי הַמַור נַפְשִׁי:

27:2 קיים אלהא אעדי הלכת דיני ושדי אמרר נפשי:

27:2 "As God lives, who has taken away my right, And the Almighty, who has embittered my soul,

27:3 פִּי־כָל־עַוֹד נִשְּׁמָתְי בִי וְרְוּחַ אֱלַוֹהַ בְּאַפִּי: 27:3 ארום פסק תוב נשמתי במימרי ורוחא דאלהא בנחירי: ארום עד־כדון כולא נשמתי בי ורוחא דאלה בנחיריי:

27:3 For as long as life is in me, And the breath of God is in my nostrils,

27:4 אִם־תְּדַבֵּרְנָה שְׂפָתֵי עַוְלָּה וֹלְשׁוֹנִי אִם־תְּדַבּּרְנָה שְׂפָתֵי עַוְלָה וֹלִשׁנִי אין מרנן נכלא: 27:4

27:4 My lips certainly will not speak unjustly, Nor will my tongue mutter deceit

י מָלֶילָה לִּי אִם־אַצִּדְיָק אַֿחְכֵם עַד־אָנְוָע לֹא־אָסִיְר הַפָּתְי מִנֶּוּנִי: 27:5

חס לי אין אזכה יתכון עד דאתנגיד לא אעדי שלימותי מני:

27:5 "Far be it from me that I should declare you right; Till I die I will not put away my integrity from me.

בְּצִרְקָתִי הֶחֲזַקְתִּי וְלָא אַרְפָּהָ לְאֹ־יֶחֲרֵף לְבָבִי מִיְמִי: בזכותי תקיפית לא אשבקנה לא יחסד יהרהר לבביי מן יומיי:

27:6 "I hold fast my righteousness and will not let it go. My heart does not reproach any of my days.

יְהָי ֻכְרָשָׁע אִּיְבִּי וּמִתְקוֹמְי כְעַנָּל:
יהוי יהי היך חייבא בעיל־דבבי ודקאים עלי היך רשיעא:

27:7 "May my enemy be as the wicked And my opponent as the unjust

27:8 כִּי מַה־תִּקְוַת חָגַף כִּי יִבְצָע כִּי יִשֶּׁל אֱלְוֹהַ נַפְּשׁוֹ: 27:8 ארום מה יסבר דילטור ארום יכנושׁ ממון דשקר ארום ינתר אלהא

נפשיה:

27:8 "For what is the hope of the godless when he is cut off, When God requires his life?

27:9 הַצַּעֲקָתוֹ יִשְׁמַע אֵל כִּי־תָבוֹא עָלָיו צָרָה: 27:9 האיפשר האוושר דקבילתיה ישמע אלהא ארום כד תיתי עלוהי עקא: 27:9 "Will God hear his cry When distress comes upon him?

27:10 אָם־עַל־שַׁדֵּי יִתְעַנָּג יִקְרָא אֱלְוֹהַ בְּכָל־עֵת: 27:10 אין על שדי תתפרנק יתפרנק יהי קרי אלהא בכל עדן:

27:10 "Will he take delight in the Almighty? Will he call on God at all times?

27:11 אוּרֶה אֶתְכֶם בְּיַד־אֵל אֲשֶׁר עִם־שַׁדִּי לְא אֲכַחֵד:

27:11 אליף יתכון בנבואת אלהא די עם שדי לא אכסה:

27:11 "I will instruct you in the power of God; What is with the Almighty I will not conceal.

27:12 בּן־אַתֶּם כָּלְכֶם חַזִּיתָם וּלָמָה־זֵּה הֵבֵל תַּהְבַּלוּ:

27:12 הא אתון כולכון אתנביתון חמיתון ולמא דין הבלא תהבלון:

27:12 "Behold, all of you have seen it; Why then do you act foolishly?

27:13 זֶהְ חֵלֶק־אָדָם רָשָׁע עִם־אֵל וְנַחֲלַת עָרִיצִּים מִשַּׁדִּי יִקְּחוּ: 27:13 דין חולק בר־נשׁ חייבא מלות אלהא ועדב תקיפין מעם שדי יקבלון פורענותהון:

27:13 "This is the portion of a wicked man from God, And the inheritance which tyrants receive from the Almighty.

27:14 אָם־יִרְבַּוּ בָנָיו לְמוֹ־חָרֶב וְצֶאֱצָאָיו לָא יִשְׂבְעוּ־לֶחֶם: 27:14 אין יסגעון יסגון בניהון מטול קטילין דחרבא ובני בנוהי לא יסבעון

27:14 "Though his sons are many, they are destined for the sword; And his descendants will not be satisfied with bread.

27:15 (שְׂרִידוֹ) [שְׂרִידְיוּ] בַּפָּוֶנֶת יִקְבֵּרוּ וְאַלְמְנֹתְיוּ לְא תִבְכֵּינָה: 27:15 משיזבוהי במותנא יהון קבירין וארמלתוהי לא תבכיין תבכין:

27:15 "His survivors will be buried because of the plague, And their widows will not be able to weep

27:16 אָם־יִצְבַּר בַּעָבָּר כָּטֵף וְכַחֹמֵר יָכִין מַלְבִּוֹשׁ:

27:16 אין יכנוש היך עפרא סימא והיך טינא יתכין יתקן לבושין:

27:16 "Though he piles up silver like dust And prepares garments as plentiful as the clay,

27:17 יָכִין וְצַדִּיִק יִלְבָּשׁ וְבֶּטֶּך נָקִי יַחֲלְק: 27:17 יתקין וצדיקא יהי לביש וסימא זכאי יפליג:

27:17 He may prepare it, but the just will wear it And the innocent will divide the silver.

27:18 בָּנָה כָעָשׁ בֵּיתֻוֹ וֹרְסֻכָּה עָשָׂה וֹצֵר:

27:18 בנא היך רקבובותא רקבוביתא ביתיה והיך מטללתא דיעבד נטיר פירי: 27:18 "He has built his house like the spider's web, Or as a hut which the watchman has made."

27:19 עָשִׁיר וִשְּׁכֵּב וְלְא וַאָסֵף עֵינָיו פָּקַח וְאֵינֶגוּ: 27:19 עתיר ידמוך ולא יתכנש עינוהי פקח וליתוהי:

27:19 "He lies down rich, but never again; He opens his eyes, and it is no longer.

27:20 תַּשִּׂיגָהוּ ֻכַמַּיִם בַּלָּהְוֹת לַיְלָה וְּנָבַתוּ סוּפְה: 27:20 תדבקניה היך מיא אתרגישתא ליליא תטלטלניה זיקא:

27:20 "Terrors overtake him like a flood; A tempest steals him away in the night.

27:21 יִשְּׁאֲהוּ קָּרִיִם וְיֵלֵךְ וִישָּׁעֲרֵהוּ מִפְּזִּלְמוֹנ: 27:21 יטלניה רוח קדומא וייזיל ויעלעלניה מן אתריה: 27:21 "The east wind carries him away, and he is gone, For it whirls him away from his place.

יבְרָח: יְבֶלֶיו וְלָאׁ יַחְמָּל בֹּיְיָהׁ בָּרְוֹחַ יִבְרָח: 27:22 ויטלוק עלוהי ולא יחוס מן ידיה מעירק יערוק: 27:22

27:22 "For it will hurl at him without sparing; He will surely try to flee from its power.

27:23 יִשְׂקֶּק עָלֵימוֹ כַפֵּיִמוֹ וְיִשְׁרְק עָלָיו מִמְּקֹמְוֹ: 27:23 ישׁקף עלויהון ידיהון ויכלי ויסלי עלוהי מן אתריה: 27:23

27:23 "Men will clap their hands at him And will hiss him from his place.

28:1 בִּיְ וַשֵּׁ לַבֶּסֶף מוּצָא וֹמָלוֹם לַזָּהָב יָוְקוּ:

ייד, די די בייד, אור לדהבא מסננין: 28:1 ארום אית לסימא מפקנא ואתר לדהבא מסננין:

28:1 "Surely there is a mine for silver And a place where they refine gold

28:2 בַּרְזֶל מֵעָפָּר יָקָח וְשָׁבֶן יָצִוּק נְחוּשָׁה: 28:2 פרזלא מן עפרא יתנסב ואבנא יתיך כרכומא נחשא:

28:2 "Iron is taken from the dust, And copper is smelted from rock

28:3 קֵץ שָׂם לַחֹשֶׁךְ וְּלְכָל־חַכְלִית הַוֹּא חוֹקֵר אֶבֶן אְפֶּל וְצַלְמֵוֶת: 28:3 סוף שוי לחשוכא ולכל סופא הוא מפשפש אבנין מפולמן דמן תמן נפק חשוך וטולי מותא:

28:3 "Man puts an end to darkness, And to the farthest limit he searches out The rock in gloom and deep shadow.

28:4 פַּרֶץ נַחַל מֵעִם־נָּר הַנִּשְׁכָּחִים מִנִּי־רָגֵל הַלּוּ מֵאֱנַוֹשׁ נָעוּ: 28:4 תקף נחלא מן אתר דמזלח דמיזדלח מרזיבא דמתנשיין מן למעבד ברגלא אזדקפו מן בני־נשא אטלטלו:

28:4 "He sinks a shaft far from habitation, Forgotten by the foot; They hang and swing to and fro far from men.

28:5 אַרץ ממנה יצא־לחם ותחתיה נהפך כמו־אַש:

28:5 ארעא דמנה נפיק מזונה ולרע מנה גיהנם דצינת תלגיה מתהפיך דכמת אשתא: ארעא דסדום דמינה הוה נפיק לחמא ועל דחבת איתהפיך דכמת

28:5 "The earth, from it comes food, And underneath it is turned up as fire.

28:6 מְקוֹם־סַפִּיִר אֲבָנֶיהָ וְעַפְרֹת זָהָב לְוֹ:

בונתא דעדן אתר דשבזיזא אבניהא אבנהא ועפרותין ועפרוריין דדהבן 28:6

28:6 "Its rocks are the source of sapphires, And its dust contains gold.

28:7 נָתִיב לְא־יְדָעוֹ עֻיִט וְלְא שְׁזָפַּתוּ עֵין אַיָּה: שביל אילן חיי דלא חכמיה סמאל דפרח היך עופא ולא סקרתיה עינא 28:7 דחוה: אורח אילן חייא לא חכמתיה עופא ולא סקרתיתיה עין טרפיתא:

28:7 "The path no bird of prey knows, Nor has the falcon's eye caught sight of it.

28:8 לְא־הִדְרִיכֵּהוּ בְנֵי־שָׁחֵץ לְא־עָדָה עָלָיו שֶׁחַל: 28:8 לא הליכו בה בני דאדם ולא סטא עלוהי חיויא: לא טיילו בה בנייא דאריוון ולא זאר עילוי ליונא ליתא

28:8 "The proud beasts have not trodden it, Nor has the fierce lion passed over it.

28:9 בַּחַלָּמִישׁ שָׁלַח יָדִוֹ הָפַּךְ מִשַּׂרֶשׁ הָרִים:

28:9 בשמיר אושיט ידיה הפך מן עיקריהון טוריא

28:9 "He puts his hand on the flint; He overturns the mountains at the base

28:10 בַּצוּרוֹת יְאֹרֵים בִּקֶעַ וְכָל־יְּקֶׂר רָאֲתָה עִינְוֹ: 28:10 בטינרין נהרין בזע וכל איקרא חמת עיניה:

פ : מַבְּכִי נְהָרָוֹת חַבֵּשׁ וְתַעֲלֻלָּהְ נִצא אור: פ 28:11

28:11 מן זלחי קלילי נהריא זריז מן חרכא ותעלומאה מפיק נהורא:

28:11 "He dams up the streams from flowing, And what is hidden he brings out to the light

ַוְהַחְכְמָה מֵאַיִן תִּפָּצֵאַ וִאֵי זִה מִקוֹם בִּינַה:

28:12 וחכמתא מן האן תשכח תשתכח והאן דין אתר ביונתא:

28:12 "But where can wisdom be found? And where is the place of understanding?

28:13 לא־יַדַע אֱנוֹשׁ עֶרְכָּה וְלֹא תִּמְצֵא בְּאֶרֵץ הְחַיִּים: 28:13 לא ידע בר־נשׁ עלויה ולא תשתכח בארעא זידנין דמחטיין בחייהון: 28:13 "Man does not know its value, Nor is it found in the land of the living

28:14 תְּהָוֹם אָמַר לְא בִי־הָיִא וִיָם אָמַר אֵין עִמָּדְי:

בהדי: מהומא אמר לא גבי היא וימא אמר לית עמי בהדי: 28:14

28:14 "The deep says, 'It is not in me'; And the sea says, 'It is not with me.

28:15 לא־יָתַן סְנִוֹר תַּחְתֶּיהָ וְלֹא יִשָּׁלֵל כֶּסֶף מְחִירָה: 28:15 לא יתיהב דהב סנין חלופהא ולא ייתקל סימא פירוגה:

28:15 "Pure gold cannot be given in exchange for it, Nor can silver be weighed as its price.

28:16 לְא־ֹתְסֶלֶּה בְּכֶתֶם אוֹפִיר בְשְׁהַם יָקָר וְסַפִּיר: 28:16 לא תשתלחוף בפיטלון דמן אופיר בבירולין יקיר ושבזיזא:

28:16 "It cannot be valued in the gold of Ophir, In precious onyx, or sapphire

28:17 לֹא־יַעַרְכֶנָה זֶהָב וּזְכוֹכִיִת וּתְמִוּרָתָה כְּלִי־פֶּז: 28:17 לא יעלינה דהבא ואספלידא ואיספקלירא ופירוגא מאני אובריזון אובריזין לא יסדרנה גבר עתיר בדהב וזכוכיתא וזגוגיתא אין לא יהיב חלופה מאני דהבא סנינא: לית איפשר דתשתכח בקילותא בזילותא אלהן ביוקרא היך דהבא ומאן דלא ינטורנה אזלא אכלא ומתברא היך זגוגיתא ופירוג אגרא לעלמא דאתי מאני פזוזייא:

28:17 "Gold or glass cannot equal it, Nor can it be exchanged for articles of fine gold.

28:18 רַאמות וַנָבִישׁ לֹא יַזַכֵר וּמֵשֶׁךְ חַכְמַה מִפְּנִינֵים:

28:18 סנדלנין סנדלכין ופירוצין ובירוצין ובירורין לא ידכר ונגדא דחכמתא מן מרגליין:

28:18 "Coral and crystal are not to be mentioned; And the acquisition of wisdom is above that of pearls.

ב לארֹיַעַרְכֶנָּה פִּטְרַת־כַּוֹשׁ בְּכֶתֶם שְׁהוֹר לֵא תְסֻלֶּה: פּ בּטְרַת־כַּוֹשׁ בְּכֶתֶם שְׁהוֹר לֵא תְסֻלֶּה: פּ בּיטלון דכי לא תשתלחיף: 28:19 "The topaz of Ethiopia cannot equal it, Nor can it be valued in pure gold.

28:20 וַהַחָכִמָה מֵאַין תָּבִוֹא וָאֵי זְוֹה מִקְוֹם בִּינָה:

28:20 וחכמתא מן האן תיתי והאן דין אתר ביונתא:

28:20 "Where then does wisdom come from? And where is the place of understanding?

:בַּעֶּלְכָּוָה מֵעִינֵי כָל־חָיִ וּמֵעֻוֹרָ הַשָּׁבַיִּים נִסְתְּרָה: 28:21

28:21 וכסייא מן מחמיהון דכל דחי ומן כנופא עופא דשמיא אטמרא:

28:21 "Thus it is hidden from the eyes of all living And concealed from the birds of the sky.

בּבַרוֹן וָמָוֶת אָמְרִוּ בְּאָזְוֹינוּ שָׁמַעְנוּ שִׁמְעָנוּ שִׁמְעָנוּ שִׁמְעָנוּ שִׁמְעָנוּ בּאָזְיִבינוּ

בית־אובדנא ומלאך מותא אמרו במיתיהבא לישראל במשמענא שמענא 28:22

28:22 "Abaddon and Death say, 'With our ears we have heard a report of it.'

28:23 אֱלֹהִים הַבְּיָן בַּרְכָּאָה וְהֹוּא יָבַע אֶת־מְקוֹמָה:

28:23 אלהא אתביין אורחה והוא חכים ידע ית אתרה:

28:23 "God understands its way, And He knows its place.

28:24 פִּי־הָוֹּא לִקְצוֹת־הָאָרֵץ יַבִּיִט תַחַת כָּל־הַשְּׁמַיִם יִרְאָה:

יחמי: ארום הוא לסייפי ארעא יסתכל תחות כל שמיא יחמי:

28:24 "For He looks to the ends of the earth And sees everything under the heavens.

28:25 לַעֲשִׂוֹת לָרְוֹחַ מִשְׁקָל וֹמַיִם תִּבֶּן בְּמִדְה:

28:25 למעבד לרוחא מתקלא ומיא סכים אתקן במשחתא:

28:25 "When He imparted weight to the wind And meted out the waters by measure

בַּעֲשֹׁתְוֹ לַמְּטֶר תֹֻק וְדֶּרֶךְ לַחֲזִיז קֹלְוֹת: במעבדיה למטרא קיימא גזירתא ומהלך לחזיזי דרהטין בקליא: 28:26 When He set a limit for the rain And a course for the thunderbolt,

28:27 אַז רָאָה וַיָּסַפְּרָה הֵכִינָה וְגַם־חַקַרָה:

באים בכין חמייה ואשתעיה עם מלאכי שירותא אתקנה ולחוד פשפיש 28:27 יתה:

28:27 Then He saw it and declared it; He established it and also searched it out.

28:28 וַיִּאמֶר לָאָדָם הָן יִרְאַת אֲדֹנָי הִיא חָכְמָה וְסִוּר מֵרְע בִּינָה: ס 28:28 ואמר לבר־נשא הא דחלתא דייי היא חכמתא ולמעדי מן ביש ביונתא: 28:28 "And to man He said, 'Behold, the fear of the Lord, that is wisdom; And to depart from evil is understanding."

בּיִּסֶף אִיּוֹב שָּׁאֵת כִּישָׁלוֹ וַיּאבַור: 29:1

יו ביין איוב למטל מתליה מותליה ואמר: 29:1

29:1 And Job again took up his discourse and said.

מִי־יִתְגָנִי כְיַרְחֵי־קֶּרֶם בִּימִׁי אֱלְוֹהַ יִשְׁמְרֵנִי

מן יסדרנני היך ירחין קדמאין היך יומיא דאלהא יטרנני ינטרינני:

29:2 "Oh that I were as in months gone by, As in the days when God watched over me

בְּהַלֵּוֹ גַרוֹ עֲלֵי רֹאשָׁי לְאוֹרוֹ אֵלֶךְ חְשֶׁבְּ:

כד אנהרותיה שרגיה עלוי רישי לנהוריה אזיל חשוכא:

29:3 When His lamp shone over my head, And by His light I walked through darkness;

29:4 בַּאֲשֶׁר ֻהָּיִתִּי בִּימֵי חָרְפָּיֻ בְּסְוֹד אֱלוֹהַ עֲלֵי אָהלִי: 29:4 היכמא דהויתי ביומי חריפותי בזמן דרז אלהא עלוי משכני:

29:4 As I was in the prime of my days, When the friendship of God was over my tent;

בִּעוֹר שַׁרֵי עִפָּוָרִי סִבִיבוֹתַי וִעָרַיִי

29:5 בעוד בעד כדון הוה מימר שדי בסעדי חזור־חזור דילי עולימוי:

29:5 When the Almighty was yet with me, And my children were around me;

בּרְחָץ הֲלִיכֵי בְּחֵמָה וְצִוּר יָצִוּק עִׁמָּהִי פַּלְגִי־שָׁמֶן:

במשזוג אמרטיי בשומנא בלוואי דגובנין וטינר יזלח עמי טוופי משח:

29:6 When my steps were bathed in butter, And the rock poured out for me streams of oil!

בְּצֵאתִי שַׁעַר עֲלֵי־קֶרֶת בַּרְחוֹב אָכִין מוֹשָׁבִי: במפקי תרעא עלוי קרתא בפלטיא בפתאה אתקין מותבי:

29:7 "When I went out to the gate of the city, When I took my seat in the square

רָאַוּנִי נְעָרָים וְנֶחְבָּאַוּ וֹיְשִׁישִׁים קָמוּ עָכָּוְרוּ:

חמון יתי עולימיא ואטמרו וקשישיא קמו וזקפו:

29:8 The young men saw me and hid themselves, And the old men arose and stood.

ַשָּׂרִים עָצְרָוּ בְמִלֹּיִם וְכַֹּךְ יָשִׂימוּ לְפִּיהֶם:

רברבניא כלו במליא ואיידא ישוון לפומהון לפמהון:

29:9 "The princes stopped talking And put their hands on their mouths;

29:10 קוֹל־נְגִידִים נֶחְבָּאוּ וֹּלְשׁוֹנָם לְחִבֶּם דָבֵקְה: 29:10 קל ארכונין אטמרו ולישנהון למוריגיהון אדבקת:

29:10 The voice of the nobles was hushed, And their tongue stuck to their palate

בּיְ אָׁזֶן שָׁבְזעָה וַחְאַשְׁרֵנִי וְעַיִן רָאֲתָה וַחְעִידֵנִי: 29:11

29:11 ארום אודנא שמעת אמרת טב לי ועינא דחמת אסהדת עלי:

29:11 "For when the ear heard, it called me blessed, And when the eye saw, it gave witness of me,

29:12 כֵּי־אָמַלֶּט עָנִי מִשַּׁוֹעַ וְיַתוֹם וְלֹא־עֹזֶר לִוֹי:

29:12 ארום אשתזיב עניא דבעי ויתם ולא סעיד ליה:

29:12 Because I delivered the poor who cried for help, And the orphan who had no helper.

29:13 בַּרַבַּת אָבֶד עָלַיִ תָּבָא וְלֵיב אַלְמָנָה אַרְנְן:

29:13 ברכתא דאבידתא עלי תיתי ולבא דארמלתא אמלי תושבחתא:

29:13 "The blessing of the one ready to perish came upon me, And I made the widow's heart sing for joy.

29:14 בַּבְשָׁתִּי וַיִּלְבָשֶׁתִי בִּיִּלְבָשֶׁתִי בְּיִלְבָשֶׁתִי בִיִּלְבָשֶׁתִי בִיִּלְבָשֶׁתִי

29:14 לבשית ואלבשנני היך מעילא ומצנפתא דיני:

29:14 "I put on righteousness, and it clothed me; My justice was like a robe and a turban.

ניים בְּנִים בְּנִים בַּעְנֵים בְעָנֵים בַּנְפָּסֵח אָנִי: 29:15

29:15 נהור עינין הויתי לסמיא וטיול רגליא לחגירא אנא: טייר הויתי למסכינא דדמי לסמיא וטייל לקצור ערסא דמתיל לחגירא אנא: נהור עיני

הויתי לסמיא וטייל לקצר ערסא דמתיל לחגרא אנא:

29:15 "I was eyes to the blind And feet to the lame.

29:16 אָב אָנֹכִי לָאֶבְיוֹנִיִם וְרָב לֹא־יָדַנְעְתִּי אֶחְקְרֵהוּ:

29:16 אבא אנא הויתי לחשוכיא לחשיכיא ותגרא דלא ידעית אפשפשניה:

29:16 "I was a father to the needy, And I investigated the case which I did not know.

:קַבְשְׁלִיךְ טָרֵק עָנָל וֹּכִוּשִׁנְּיו אַשְׁלִיךְ טָרָק יַבְּרָה לָתַלְעְוֹת עַנָּל וֹּכִוּשִׁנְּיו אַשְׁלִיךְ

29:17 ותברית ניבי שקרא ומככוהי טלקית תבירא:

29:17 "I broke the jaws of the wicked And snatched the prey from his teeth.

```
יִמְים: עָם־קּנְיָ אֶנְוָעֻ וְכַחוֹל אַרְבֶּּה יָמִים: 29:18
```

29:18 ואמרית עם תוקפי בשרכפי אתנגיד והיך חלא אסגי יומיא:

29:18 "Then I thought, 'I shall die in my nest, And I shall multiply my days as the sand.

29:19 'My root is spread out to the waters, And dew lies all night on my branch.

29:20 'My glory is ever new with me, And my bow is renewed in my hand.'

29:21 "To me they listened and waited, And kept silent for my counsel.

29:22 "After my words they did not speak again, And my speech dropped on them

29:23 וְיְחֲלֵוּ כַמָּטֶר לֹּגִ וֹפִּיהֶם פָּעֲרִוּ לְמַלְקוֹשׁ: 29:23 ואורכין היך מטרא לותי והיך אריסיא דפומהון דפמהון פתיחו 29:23 למלקשא:

29:23 "They waited for me as for the rain, And opened their mouth as for the spring rain.

29:24 אדחך אמטולהון ולא יהימנון וקלסתור אפיי לא יסתכלון:

29:24 "I smiled on them when they did not believe, And the light of my face they did not cast down.

הי כמאן דאבילין מנחם:

29:25 "I chose a way for them and sat as chief, And dwelt as a king among the troops, As one who comforted the mourners.

יוּסָ וְעַהָּהְ שָּׂחֲקָרּ עָלַי בְּעִירִים מִפָּוֹנִי לְנָמִים אֲשֶׁר־מָאַסְתִּי אֲבוֹתָם לְשִׁית 30:1

130:1 מני ליומין דהכון מגחכין עלי זעירין דדרדקין מני ליומין די רחקית אבהתהון לשואה עם כלבי נטרי עאני:

30:1 "But now those younger than I mock me, Whose fathers I disdained to put with the dogs of my flock.

30:2 בַּם־פַּחַ יְרֵיהֶם לָפָּיה לִּי עָלֵימוֹ אָבַר כָּלַח: 30:2 לחוד חילא דידיהון למה לי עלויהון הובד כוך: לחוד חיל ידיהון למה לי לקבלותיה בשוחדא אין אתגזר להון להובדא בכוך קבורתא:

30:2 "Indeed, what good was the strength of their hands to me? Vigor had perished from them.

30:3 בְּחֶסֶר וּבְכָפָּן גַּלְמְוּד הַעִרְקִים צִיָּה אָׁמֶשׁ שׁוֹאָה וּמְשֹׁאָה: 30:3 בחוסרנא ובאולצנא דלא ולד הוון ערקין רשיעיא בארע צחיא צהייא חשיכא היך רמשא אתר שיוחא שווחא ורגושתא:

30:4 הַקּּטְפִּים מַלְּוּחַ עֲלֵי־שִׁיחַ וְשֶׁרֶשׁ רְתָּמִים לַחְמָם: 30:4 דשבקין פתגמי אוריתא מן לוח לבהון מטול מלי דעלמא עיקרי רותמיא מתוקדין ומתעבדין גומרין למזוניהון: דתלשין הובאי חולף עשבי מיכלא עקרי ריתמין מזוניהון:

30:4 Who pluck mallow by the bushes, And whose food is the root of the broom shrub

30:5 מִן־גִּוֹ יְגֹרָשֻׁוּ יָרִיעוּ עֲלֵימוֹ כַּגַּנְב: 30:5 מון שׁלהיא מתרכין מיבבין עלויהון היך גנבא:

30:5 "They are driven from the community; They shout against them as against a third

בַּעֲרָוּץ נְחָלִים לִשְׁכֵּן חֹרֵי עָפָּר וְכֵפִּים: בתקוף פצידי נחליא למשרי בנקירתא דעפרא ואבנא:

30:6 So that they dwell in dreadful valleys, In holes of the earth and of the rocks.

בֵּין־שִּׂיתִים יִנְהָקוּ תַּחַת חָרְוּל יְסָבְּחוּ: ביני אילניא נהקין תחות היגי מתחברין: כתתין:

30:7 "Among the bushes they cry out; Under the nettles they are gathered together.

בְּנִי־,נָבָל נַּם־בְּנֵי בְלִי־שֵׁסְ וִׁבְּאֹוּ מִן־הָאָבֶץ:

בניא דנבל עם בני הדיוטין אשתפפון מן ארעא: אזדעדון מן ארעא: 30:8 "Fools, even those without a name, They were scourged from the land

וְעַתָּה נְגִינָתָם הָיִיִתִי וָאֱהִי לָהֶם לְמִלְּה: וכדון זמריהון הויתי והוית להון לשותא למותלא:

30:9 "And now I have become their taunt, I have even become a byword to them.

ַתְעֲבוּנִי רָחֲקוּ מֶנִּי וֹּמִפְּנֵי לֹא־חָשְׁכוּ רְק:

30:10 רחקונני אתרחקו מני ומן־קדמוי לא מנעו רוקא:

30:10 "They abhor me and stand aloof from me, And they do not refrain from spitting at my face

:30:11 בִּי־(יִתְרוֹ) [יִתְרָיִן בְּתַח וַיְעַנָּנֻי וְׁרָכֶן מִפְּנַי שִׁלֵּחוּ:

30:11 ארום שירי שושילתי נימי איטוני שרא ואתיב יתי וסגפני וזממא

מן־קדמי שלחו: פטרו: ארום שירי שירא ואתיב יתי ודוממה מן־קדמי פטרו: 30:11 "Because He has loosed His bowstring and afflicted me, They have cast off the bridle before me.

30:12 עַל־יָמִין פִּרְחַחָ יָּקוּמוּ רַגְלֵי שָׁלֵחוּ וַיָּסִלּוּ עָלַי אָרְחִוֹת אֵידְם: על ימינא בחוצפא בניהון יקומון רגליי שדרו וכבשו עלי אסרטי 30:12 תברהון:

30:12 "On the right hand their brood arises; They thrust aside my feet and build up against me their ways of destruction.

נָתְסֹּוּ נְתִיבְּתִי לְהַנְּתִי יֹעִילוּ לְא עֹזֵר לְמוֹ: צדיאו שבילי לפורענותי מהניין ולית דסעיד להון:

30:13 "They break up my path, They profit from my destruction; No one restrains them.

בְּפֶבֶרץ רָחָב יֶאֱתָיוּ תַחַת שׁאָה הִתְנַּלְנֵלוּ:

30:14 בתקוף פלטית גללי ימא אתיין תחות רגושא מתגלגלין:

30:14 "As through a wide breach they come, Amid the tempest they roll on.

30:15 הָהְפַּךְ עָלַי בַּלָּהְוֹת תִּרְדִּף ֻכָּרוּחַ נְדִבָתִי וֹכְעָב עַבְרָה יְשֻׁעָתִי: 30:15 אתהפיך עלי אתרגשית רגושתא תרדף זעפא רבנותי והיך עיבא עברת

30:15 "Terrors are turned against me; They pursue my honor as the wind, And my prosperity has passed away like a

30:16 וְעַהָּה ֻעָלֵי תִּשְׁתַּפֶּך נַפְשִׁי יִאחֲזוּנִי יְמֵי־עְנִי: 30:16 וכדון עלי מצטערא נפשי יחדונני יומי עניותי:

30:16 "And now my soul is poured out within me; Days of affliction have seized me

30:17 לַיְלָה עֲצָמֵי נִקַּר מֵעָלֶי וְעִרְקַי לָא יִשְׁכָּבְוּן: 30:17 בליליא משכי משתלח מעלואי ודמעסן יתי לא דמכין שכבין:

30:17 "At night it pierces my bones within me, And my gnawing pains take no rest.

30:18 בַּרָב־כָּחַ יִתְחַפֵּשׁ לְבוּשִׁי כְּפִּי כֻתְּנְתִּי יַאַזְרֵנִי:

30:18 בסוגעי חילא אתבליש כסותי אגב כתוני יזרזנני:

30:18 "By a great force my garment is distorted; It binds me about as the collar of my coat.

30:19 הֹרָנִי לַחְמֵר נָאֵתְמַשֵּׁל כִּעָפָר נָאֵפַר:

30:19 אקשו יתי לאדם דאתברי מן טינא ואמתיל בעפר וקטם: אשוון יתי לאדם דאתברי מן טינא ואמתיל כאברהם דאדמי לעפר וקטם:

30:19 "He has cast me into the mire, And I have become like dust and ashes.

אָשַׁנַע אֵלֶידּ וְלָא תַעֲנֵנֵי עַמַּדְתִּי וַתִּתְבֹּגָן בִּי:

אבעא מנך ולא תענה יתי קמית ותתביין במימרי:

30:20 "I cry out to You for help, but You do not answer me; I stand up, and You turn Your attention against me.

30:21 תַּהָפֵּךְ לְאַכְזָרַ לִּיֻ בְּעָצֶם יָדְךָּ תִשְּׂטְמֵנִי: 30:21 תתהפיך לאכזראה לי באלימות ידך תתזמנני תגזמינני:

30:21 "You have become cruel to me; With the might of Your hand You persecute me.

30:22 תַּשָּׁאֵנִי אֵל־רָוּחַ תַּרְכִּיבֵנִי 'וֹתְמֹנְגֹנִי (תִּשְׁוָה) [תּוּשְׁיָה]

30:22 תטלנני לרוחא תרכבנני תתמסנני בתשיותא:

30:22 "You lift me up to the wind and cause me to ride; And You dissolve me in a storm

30:23 בִּי־יָדַעְתִּי מָוֶת הְשִׁיבֵנִי וּבֵית מוֹעֵד לְכָל־חָי:

30:23 ארום גלי קדמי ידעית דמותא תתוב לי ובית־קבורתא מזמן לכל דחי: 30:23 "For I know that You will bring me to death And to the house of meeting for all living

:30:24 אַך לא־ַבְעִי יִשְׁלַח־יָדִ אִם־בְּפִידֹוֹ לָהֵן שְׁוּעַ:

30:24 לחוד לא בריתחא ישדר מחתיה אין בעדן צעריה יקבל מנהון צלותא: ברם לא לגרמיה יגרג מחתיה אין בחטטי ישוי להון אספלניתא: אין

למרעיה יסיק להון אכבא ארכא אככא אסכא ארסא

30:24 "Yet does not one in a heap of ruins stretch out his hand, Or in his disaster therefore cry out for help?

30:25 אָם־לָאָ בָּכִיתִי לְקְשֵׁה־יֻוֹם עֶנְמָת וַפְשִּׁי לָאֶבְיְוֹן:

30:25 אין לא בכיית לקשה יומא עגמת נפשי לחשיכא:

30:25 "Have I not wept for the one whose life is hard? Was not my soul grieved for the needy?

30:26 כִּיְ טְוֹב ֻקְּוִיתִי וַיָּבֹא רָעַ וַאֲיַחֵלֶה לְאוֹר וַיָּבֹא אָפֵּל:

30:26 ארום טב סברית ואתא ביש ואוריכית לנהורא ואתא קבלא קובלא: 30:26 "When I expected good, then evil came; When I waited for light, then darkness came

בועי רַתְּתִּוּ וְלֹא־דָּפוּוּ קְדְבָונִי יְבִוּי־עְנִי:

מעייני חמרו איתרתחו ולית בהון חיזו דמא אקדימו יתי יומי עניותא: 30:27 "I am seething within and cannot relax; Days of affliction confront me.

לְּבֶר הַלַּכְתִּי בְּלָא חַפָּגָה קַמְתִי בַקּהָל אַשַׁוַעַ:

30:28 אוכם אזלית מדלית שמשא קמית בקהלא אבעה:

30:28 "I go about mourning without comfort; I stand up in the assembly and cry out for help

30:29 אָח הָיִיתִי לְתַנְּיֶם וְוֹרֵע לִבְנָוֹת יַעֲנֶה: אחא הויתי לירורין לילולין וחברא לברת־נעמיתא:

30:29 "I have become a brother to jackals And a companion of ostriches

עוֹרִי שָׁחַר מִעָלָי וְעַצְמִי־חְׁרֶה מִנִּי־חְׂרֶב: משכי שחם מעלוי וגרמי חרך מן נוגבא:

30:30 "My skin turns black on me, And my bones burn with fever

30:31 וַיְהָי ֻלְאֵבֶל כִּנֹרֵי וְעֻנָבִי לְקוֹל בֹּכִים: 30:31 והוה לאבלא כנרי ואבובי אמתיל לקל בוכיין בכיין:

30:31 "Therefore my harp is turned to mourning, And my flute to the sound of those who weep

ַבְּרִית כָּרַתִּי לְעֵינֵי וּמָה שֻׁתְבּוֹנֵן עַל־בְּתוּלֶה: קיים גזרית לעייניי ומה אסתכל על בתולתא:

31:1 "I have made a covenant with my eyes; How then could I gaze at a virgin?

31:2 וּמֶה חֵלֶק אֱלְוֹהַ מִפָּעֵל וְנַחֲלַת שַׁדִּי מִפְּוֹלֵת שׁדִּי מוְ שׁמִי מרומא: 31:2 ומה חולק טב יהב לי אלהא מן־לעילא ואחסנת שׁדי מן שׁמִי מרומא: 31:2 "And what is the portion of God from above Or the heritage of the Almighty from on high?

31:3 הֲלֹא־אֵיד לְעַוּלְ וְנֵכֶּר לְפִּעֲלֵי אֲוֶן: הלא ציערא לזידנא ואתחשיב חלונאי לעבדי שקר:

31:3 "Is it not calamity to the unjust And disaster to those who work iniquity?

:31:4 הַלֹא־הָוֹא יִרְאֶה דְרָכָיְ וְכָל־צְעָדֵי יִסְפּוֹר: הלא הוא דחמי אורחי וכל פסיעותי ימני:

31:4 "Does He not see my ways And number all my steps?

אִם־הָלַכְתִּי עִם־שָׁוְא וַתַּחַשׁ עַל־מִרְמָה רַנְלְיי

31:5 אם אין הליכית עם שקרא וזריזת על נכילותא זריזותא רגליי:

31:5 "If I have walked with falsehood, And my foot has hastened after deceit,

31:6 יִשְׁקְלֵנִי בְמֹאזְנֵי־צֶּדֶק וְיַדְע אֱלוֹהַ תָּפְּתִי: 31:6 יתקלנני במסחתא במשחתא בצדקא וידע אלהא שלימותי:

31:6 Let Him weigh me with accurate scales, And let God know my integrity.

31:7 אָם תִּשֶּׂה אַשָּׁרִי מִנָּי הַּדֶּרֶךְ וְאַחַר עִינֵי הָלַךְ לִבְּי וְּבְּכַקְ מָאִוּם: פּ 31:7 אין תצלי אסתוורי מן אורחא ובתר עיני הליך לבבי ובידי אדבק מדעם

31:7 "If my step has turned from the way, Or my heart followed my eyes, Or if any spot has stuck to my hands,

31:8 אָזְרְעָה וְאַחֵר יֹאכֵל וְצֶאֱצָאַי יְשֹׁרְשׁוּ: 31:8 אזררע אזרע אדרע וחורן ייכול ולבלובי נוציי יתלשון:

31:8 Let me sow and another eat, And let my crops be uprooted.

31:9 אִם־נִפְתָּה ֻלִּבִּי עַל־אִשְׁה וְעַל־פֶּתַח רֵעִי אָרְבְתִּי: 31:9 אין אשתרגג ליבי על אתת גבר ועל תרע חבריי כמנית:

31:9 "If my heart has been enticed by a woman, Or I have lurked at my neighbor's doorway,

ין: אַחֵרָן אָאַחֵר אִשְּׁתִּי וְעָלֶיהָ יִכְרְעִוּן אֲחֵרִין: 31:10

31:10 תשמש עם חורן אתתי אנתתי ועלה יחמטון חורנין:

31:10 May my wife grind for another, And let others kneel down over her.

31:11 כִּי־(הוּא) [הִיא] זִּמָּחָ (וְהִיא) [וְהֹוּא] עָוֹן פְּלִילִים:

31:11 ארום היא זנו והוא סורחן פריש:

31:11 "For that would be a lustful crime; Moreover, it would be an iniquity punishable by judges.

31:12 כִּי אֵשׁ הִיא עַד־אֲבַדְּוֹן תֹאכֵל וְבְכָל־תְבִוּאָתִי תְשָׁבִשׁ:

31:12 ארום אשא היא עד בית־אובדנא תגמר ובכל אנביה מתלשא:

31:12 "For it would be fire that consumes to Abaddon, And would uproot all my increase.

31:13 אִם־אֶמְאַס מִשְׁפַּט עַבְדִי וַאֲמָתֹי בְּרָבָם עִפָּזְרְי:

31:13 אין רחיקית דין עבדי ואמהתי כד אית לה תגרא בהדאי:

31:13 "If I have despised the claim of my male or female slaves When they filed a complaint against me,

31:14 וּכָוָה אֱעֲשֶׂה פִּי־יָקוּם אֵל ְוְכִי־יִפְּקֹּד כָּוָה אֲשִׁיבֶנּוּ:

31:14 ומה אעבד כד יקום אלהא וארום יסער מה אתיבניה:

31:14 What then could I do when God arises? And when He calls me to account, what will I answer Him?

31:15 בַּבֶּטֶן עֹמֵינִי עָשָׂהוּ וַיְכַנָּנוּ בָּרֶחֶם אֶחֶר:

:11.5 הלא בכריסא עבדני עבדני דעבד יתיה ואתקין יתנא במעיא חד:

31:15 "Did not He who made me in the womb make him, And the same one fashion us in the womb?

31:16 אִם־אֶמְנַע מֵחֲפֶץ דַּלֻּיִם וְעֵינֵי אַלְמָנָה אֲכַלֶּה:

31:16 אין יתמנע מן לשלמא צבות מסכיניא ועיני ארמלא אשיצי:

31:16 "If I have kept the poor from their desire, Or have caused the eyes of the widow to fail,

31:17 וְאַכֵּל פָּתִּי לְבַדִּי וְלֹא־אָכַל יָתִוֹם מִמֶּנְה: 31:17 ואכלית טולמא דלחמי בלחודי ולא אכל יתם מניה:

31:17 Or have eaten my morsel alone, And the orphan has not shared it

31:18 בּן ֻמָּנְעוּרֵי נְּדֵלֵנִי כְאָב וּמִבֶּמֶן אִפִּןי אַנְחֶנָה:

31:18 מטול דמן טליותי אסגיעני כאבא ומן כריסא דאמי תונחתא: ארום מן טליותי אסגעני היך כאבא ומן כריסא דאמי דברני בנחותא:

31:18 (But from my youth he grew up with me as with a father, And from infancy I guided her)

31:19 אִם־אֶרְאֶה אִוֹבֵד מִבְּלִי לְבִוּשׁ וְאֵין כְּסוֹּת לָאֶבְיוֹן: 31:19 אין אחמי ערטילאי ערטולאי מדלית דלא כסו ולית חופאה לחשוכא

לחשיכא:

31:19 If I have seen anyone perish for lack of clothing, Or that the needy had no covering,

```
31:20 אִם־לָא בַרֶּכְוּנִי (חֲלָצוֹ) [חֲלָצָיִו] וּמִגֵּז בְּבְשֵׂי יִתְחַמָּם:
```

31:20 If his loins have not thanked me, And if he has not been warmed with the fleece of my sheep.

31:21 If I have lifted up my hand against the orphan, Because I saw I had support in the gate,

31:22 Let my shoulder fall from the socket, And my arm be broken off at the elbow.

31:23 "For calamity from God is a terror to me, And because of His majesty I can do nothing

31:24 "If I have put my confidence in gold, And called fine gold my trust,

ידי: און אחדי ארום סגיעא סגא עותרי וארום ואין בסוגעא אשכחת ידי: 31:25 31:25 If I have gloated because my wealth was great, And because my hand had secured so much;

31:26 אין איחמן אחמי אסתהר ארום ינהר וסיהרא אוותן זיוותן מהלך: קריר עדו:

31:26 If I have looked at the sun when it shone Or the moon going in splendor,

31:27 And my heart became secretly enticed, And my hand threw a kiss from my mouth,

31:28 לחוד הוא סורחן פריש ארום כדביבית כדכיבית אלהא מן־לעילא:

31:28 That too would have been an iniquity calling for judgment, For I would have denied God above

31:29 "Have I rejoiced at the extinction of my enemy, Or exulted when evil befell him?

ילא שבקית למחטי מוריגי למשאול במומתא נפשיה:

31:30 "No, I have not allowed my mouth to sin By asking for his life in a curse.

31:31 אָם־לָא אָמְרוּ מְתֵי אָהלִי מִי־יַתֵּן 'מִבְּשָׂרוֹ לָא נִשְׂבֶע: 31:31 אין לא אמרו נשי אנשי משכני מן יגזור מן בשריה לא נשבוע: 31:31

31:31 "Have the men of my tent not said, 'Who can find one who has not been satisfied with his meat '?

:31:32 בַּחוּץ לֹא־יָלִין גָּרְ דְּלָתִׁי לָאָרַח אֶפְתָּח:

31:32 בשוקא לא יבית גיורא דשיי לאכסניא פתחית: לעובר אורחא:

31:32 "The alien has not lodged outside, For I have opened my doors to the traveler.

31:33 אָם־כִּסְיָתִי כְאָדָם פְּשָׁעֻי לִּטְמְוֹן בְּחֻבִּי עֲוְנִי: 31:33 אין חפאית היך אדם קדמאי מרודי למטמע בעובי בעטפי בתווני לבי

31:33 "Have I covered my transgressions like Adam, By hiding my iniquity in my bosom,

31:34 כִּי אֵעֱרוֹץ הָּמִוֹן רַבָּה ובוז־מִשְּׁפְּחָוֹת יִחְתֻנִי וָאֶדֹם לֹא־אֵצֵא פָתַח: 31:34 ארום אתבר ריבבת גיותניא ארום אתקוף ברגוש רבונותא דבסיר גניסתא ודשיט יחוסיא יתברנני ובר־נש דלא אפיק מעלנא:

31:34 Because I feared the great multitude, And the contempt of families terrified me, And kept silent and did not go out of doors?

> 31:35 מִי יִמֶּן־לִּי שַּׁמַעַ לִּי הֶן־חָוִי שַׁדֵּי יַעֲנֵנִי וְמַפֶּר בָּתַב אִישׁ רִיבִי: 31:35 מן יגזור עלי יקבל מני הא רגרוגי דשדי עני יתי ופטקא דכתב ואגרתא דכתב אנשי תגרי מצותי:

31:35 "Oh that I had one to hear me! Behold, here is my signature; Let the Almighty answer me! And the indictment which my adversary has written,

31:36 אִם־לְאׁ עַל־שִׁכְמִי אֶשְּׂאֶנִּוּ אֱעֶנְדֶנְוּ עֲטָרְוֹת לִי: 31:36 אין לא על כתיפי אסוברניה אכבנוניה כלילן לי:

31:36 Surely I would carry it on my shoulder, I would bind it to myself like a crown.

31:37 מִסְבַּר אֲעָדֵי אַנִּידֶגָּוּ כְּמוֹ־נָנִיד אֵקֶרֵבְנִּוּ

:31:37 מניין פסיעותיי אחויניה דכמת ארכונא אקרבניה אדריניניה:

31:37 "I would declare to Him the number of my steps; Like a prince I would approach Him.

31:38 אָם־עָלֵי אַדְמָתְי תִוְעָקְ וְיַחַד תְּלָמֶיהָ יִבְּכְּיְוּן: 31:38 אין עלי ארעי תקבול וכחדא תלמייהא בכיין: 31:38

31:38 "If my land cries out against me, And its furrows weep together;

31:39 אָם־כָּחָה אָכַלְתִּי בְלִי־כָּסֶף וְנֶפֶשׁ בְּעָלֶיִהְ הִפְּחְתִּי:

31:39 אין חילא גמרית אכלית דלא בלא כסף ונפשא דמרה אפחית:

31:39 If I have eaten its fruit without money, Or have caused its owners to lose their lives,

31:40 תַּחַת חִשָּׁה יִצֵּא חוֹחַ וְתַחַת־שְּׁעֹרָה בָאְשָׁה הַּמֹּוּ דִּבְרֵי אִיּוֹב: פ 31:40 חלף חטיא חנטיא יפקון סלוי וחלף סערתא הזמי הוזמי שלימו פתגמי איוב:

31:40 Let briars grow instead of wheat, And stinkweed instead of barley." The words of Job are ended.

ַנַיִּשְבָּתוֹ שָׁלְשֵׁת הָאַנָשִים הָאֵלֵה מֵעֵנוֹת אָת־אִיוֹב כִּי הוּא צַדִּיק בּעֵינַיו: פּ יי ביין האלין מלאתבא ית איוב מטול דהוא זכאי בעינוהי: 32:1 ופסקו תלתא גבריא האלין מלאתבא ית איוב מטול דהוא זכאי 32:1 Then these three men ceased answering Job, because he was righteous in his own eyes.

32:2 וַיִּחַר אַׂף אֱלִיהִוּא בֶן־בַּרַכְאֵל הַבּוּזִי מִמִּשְׁפַּהַת רָם בְּאִיּוֹב חָרָה אַפִּוֹ עַל־צַדְּקוֹ נַפְשׁׁוֹ מֵאֱלֹהִים:

32:2 ותקיף רוגזא דאליהוא בר ברכאל בוזאה מן גניסת אברהם באיוב תקף רוגזיה מטול זכאותיה נפשיה מן אלהא:

32:2 But the anger of Elihu the son of Barachel the Buzite, of the family of Ram burned; against Job his anger burned because he justified himself before God.

- :32:3 וּבְשָׁלְשֵׁת רֶעָיו חָרָה אַפְּוֹ עַלְ אֲשֵׁר לֹא־מָצִאָוּ מַעֵנֵה וַיַּרְשִּׁיעוּ אָת־אִיּוֹב:
- ובתלת חברוהי תקף רוגזיה מטול דלא אשכחו תיובתא וחייבו ית איוב:

32:3 And his anger burned against his three friends because they had found no answer, and yet had condemned Job.

- 32:4 וֶאֱלִיהֹוּ חָבָּה אֶת־אִיּוֹב בִּדְבָרִים כִּיְ זְקִנִים־הֻפָּוֹה חִבָּה אָת־אִיּוֹב בִּדְבָרִים כִּיְ
- 32:4 ואליהוא מחין מתן ית איוב במליא ארום סבין אנון הינון מניה ליומיא: 32:4 Now Elihu had waited to speak to Job because they were years older than he
  - וַיַּרָא אֱלִיהוּא כִּּי אַיָן מַעֲנֶה בְּפִי שְׁלְשֶׁת הָאֲנָשִׁים וַיִּחַר אַפְּוֹ: פּ
  - יותקיף רוגזיה: "גריא ותקיף רוגזיה: 32:5 וחמא אליהוא ארום לית תיובתא בפום תלתא גבריא ותקיף רוגזיה:

32:5 And when Elihu saw that there was no answer in the mouth of the three men his anger burned.

- ַניַעַן אֱלִיהִוּא בֶן־בַּרַכְאֵל הַבּוּזִי וַ יֹּאמָר צָּעִיר אֲנִי לְיָמִים וְאַתֶּם יְשִׁישִׁיִם 32:6 עַל־בָּן זָתַלְתִּי נָאִירָאו מַתַוּת דֵעִי אָתְבֶם:
  - 32:6 ואתיב אליהוא בר ברכאל בוזאה ואמר: זוטר אנא ליומיא ואתון קשישין מטול חיכנא אסתפיתי ודחילית מלחואה מנדעי עמכון:

32:6 So Elihu the son of Barachel the Buzite spoke out and said, "I am young in years and you are old; Therefore I was shy and afraid to tell you what I think.

- אָמַרְתִּי יָמָיִם יְדַבָּרָוּ וְרְב שָׁנִים יֹדִיעוּ חָכִמָּה:
- 32:7 אמרית יומיא ימללון וסגיעי שניא יודעון חכמתא:

32:7 "I thought age should speak, And increased years should teach wisdom.

- ָאָכֵן רְוּחַ־הִיא בֵאֵנִוֹשׁ וִנִשְׁמַּתְ שַׁדֵּי תִּבִינֵם:
- בקושטא רוח נבואתא היא מבר־נשׁ ומימר שדי תבייננון:

32:8 "But it is a spirit in man, And the breath of the Almighty gives them understanding

- 32:9 לְא־רַבִּים יֶחְכָּמֵוּ וֹּזְקֵנִים יָבִינוּ מִשְׁבָּט: 32:9 לא רברביא חכימין וסביא יביינון דינא:

32:9 "The abundant in years may not be wise, Nor may elders understand justice.

- 32:10 לָבֶן אָמַרְתִּי שִׁמְעָה־לִּי אֲחַוָּיָה דִּעִי אַף־אָנִי:
- 32:10 בגין כין בכן אמרית קביל מני אחוה מנדעי ברם אף אנא:

32:10 "So I say, 'Listen to me, I too will tell what I think.'

- ַהָן הוֹחַלְתִּי לְדִבְרֵיכֶּם אָזִין עַד־תִּבְוּנְתֵיכֶם עַד־תַּחְקְּרְוּן מִלְין:
- 32:11 הא אוריכית לפתגמיכון אצית עד ביונתיכון עד תפשפשון מליא:

32:11 "Behold, I waited for your words, I listened to your reasonings, While you pondered what to say

- :32:12 וְעָדִיכֶּם אֶתְבֿוֹנֶן וְהָנֵּהְ אֵין לְאִיּוֹב מוֹכִיִח עוֹנֶה אֲמָרָוִי מִכֶּם:
- 32:12 וגביכון אתביין והא לית לאיוב מכסין מתיב מימרוהי מנכון:

32:12 "I even paid close attention to you; Indeed, there was no one who refuted Job, Not one of you who answered his words.

- 32:13 פֶּן־ְתִּאמְרוּ מָצָאנוּ חָכְמָה אֵל יִדְּפֶנוּ לֹא־אִישׁ:
- 32:13 דלמא תימרון אשכחנא חכמתא אלהא ישקפניה ולא גבר:

32:13 "Do not say, 'We have found wisdom; God will rout him, not man.'

```
יולא־עָרַך אַלַי מִלְין וֹבְאִמְרִיכֶּם לְא אֲשִׁיבֶנוּ: 32:14
```

32:14 ולא סדר לותי מליא ובמימריכון לא אתבניה אתיביניה:

32:14 "For he has not arranged his words against me, Nor will I reply to him with your arguments.

32:15 אתברו ולא אתיבו תוב אסתלקו מנהון מליא:

32:15 "They are dismayed, they no longer answer; Words have failed them.

32:16 "Shall I wait, because they do not speak, Because they stop and no longer answer?

32:17 אַעֲנֶה אַף־אֲנִי חֶלְקֵי אֲחַנֶּה בִעְי אַף־אֲנִי: 32:17 אתוב אתיב לחוד אנא חולקי אחוה מנדעי לחוד אנא:

32:17 "I too will answer my share, I also will tell my opinion.

32:18 ארום אתמליתי מליא אצקתני אעקתני רוחא דכריסי:

32:18 "For I am full of words; The spirit within me constrains me

32:19 הא כריסי היך חמר חדת דלא יפתח יתפתח היך לגינין לקינין זרנוקין חדתין יתבזע:

32:19 "Behold, my belly is like unvented wine, Like new wineskins it is about to burst.

32:20 "Let me speak that I may get relief; Let me open my lips and answer.

32:21 אַל־נָא אָשָׂא פְנִי־אִישׁ וְאֶל־אָדָם לֹא אֲכַנֶּה: אַ כדון אסב אפי גבר ולבר־נשׁ לא אשתמודע:

32:21 "Let me now be partial to no one, Nor flatter any man.

32:22 כִּי לָא יָדַעְתִּי אֲכַנֶּה כִּמְעַׂט יִשְּׂאֵנִי עֹשֵׂנִי: ארום לא ידעית לאשתמודעא כזעיר פון יסבר לי אפין דעבד יתי: 32:22

32:22 "For I do not know how to flatter, Else my Maker would soon take me away.

33:1 "However now, Job, please hear my speech, And listen to all my words.

33:2 הַנָּה ֹנָא פָּחַחְתִּי פִּי הִבְּרָה לְשׁוֹנִי בְחִכְּי: 33:2 הא כדון פתחית פומי מלילת לישני במוריגי:

33:2 "Behold now, I open my mouth, My tongue in my mouth speaks.

תריצות לבבי מימרי ומנדע שפוותי בריר מלילו:

33:3 "My words are from the uprightness of my heart, And my lips speak knowledge sincerely.

33:4 רוח־אַל עשתני ונשמת שדי תחיני:

:33:4 רוחא דאלהא עבדת יתי ומימר שדי תקיימנני:

33:4 "The Spirit of God has made me, And the breath of the Almighty gives me life.

אם־תוכל הַשִּׁיבֵנִי עַרְכָה לְפָנֵי הִתִיצַבָה:

33:5 אם אין תכול תתיבנני סדר קדמי אתעתד:

33:5 "Refute me if you can; Array yourselves before me, take your stand.

הַן־אֲנִי כְפִּיִדְּ לָאֵל ֹמֵחֹמֶר לֹרַצְתִּי נִם־אָנִי:

הא אנא דכמתך לאלהא מן טינא אתליישית ברם אנא:

33:6 "Behold, I belong to God like you; I too have been formed out of the clay.

:33:7 הַנְּה אֲמָתִי לָא תְבַעֲתֻךְ וְאַרְפִּי עָלֶיךְ לֹא־יִכְבָּד: 33:7 הא אימתי לא תבעתנך וטוני עלך לא ייקר: 33:7 "Behold, no fear of me should terrify you, Nor should my pressure weigh heavily on you.

אַר אָמַרָתָ בְאָזְנָי וְקוֹל מִלִּיון אֶשְׁמָע:

ברם אמרית באודני וקל מליא אשמע:

33:8 "Surely you have spoken in my hearing, And I have heard the sound of your words:

33:9 זַךְ אֲנִי בְּלִּי פָשַׁע חַף אָנֹכִי וְלֹא עָוֹן לִי: 33:9 זכאי אנא מדלית מרד שזיג אנא ולית סורחנא לי:

33:9 'I am pure, without transgression; I am innocent and there is no guilt in me

33:10 הַן הְנוּאוֹת עָלַי יִמְצָא יַחְשְׁבֵנִי לְאוֹיֵב לְוֹ:

33:10 הא תורעומותא עלי ישכח יחשבנני לבעיל־דבבא ליה:

33:10 'Behold, He invents pretexts against me; He counts me as His enemy.

יְשֵׂם בַּפַּד רַגְּלִי יִשְׁמֹר כָּל־אָרְחֹתֵי:

33:11 'He puts my feet in the stocks; He watches all my paths.

33:12 הֶן־ןֹאת לֹא־צָדַקְתָּ אֶעֶנֶדְ כִּי־יִרְבֶּה אֱלוֹהַ מֵאֱנְוֹשׁ: 33:12 הא דא לא זכאית דאיתיבנך ארום יתרוב יתרברב אלהא מן בר־נשׁ: 33:12 "Behold, let me tell you, you are not right in this, For God is greater than man.

מַדּוּעַ אֵלֶיוֹ רִיבְוֹתָ כִּי כֶל־דְּבָרָיוֹ לְא־יַעְנֶה: מה־דין לותיה נצית ארום כל פתגמוהי לא יתיב:

33:13 "Why do you complain against Him That He does not give an account of all His doings?

33:14 פִּי־בְאַחַת יְדַבֶּר־אֵל וֹּבִשְׁתַּיִם לְא יְשׁוּרֶנָה: 33:14 ארום בחדא שותא ימלל אלהא ובתנייתא לא אצטריך למסכיה:

33:14 "Indeed God speaks once, Or twice, yet no one notices it

33:15 בַּחֲלוֹם חָזְיוֹן לַיְלָה בִּנְפִּל הַרְדֵּמָה עַל־אֲנָשִׁיִם בְּתְנוּמֹוֹת עֲלֵי מִשְׁכֶּב: 33:15 בחולמא מן חזוונא בחיזוא דליליא כד נפלא שנתא עמיקתא על

בני־נשא בניומתא על בית מדמכא:

33:15 "In a dream, a vision of the night, When sound sleep falls on men, While they slumber in their beds,

33:16 אָז ֻיִּגְלֶה אָזֶן אֲנָשִׁיִם וּבְּמֻׂסְרָם יַחְתְּם: 33:16 הידין יגלה אודנא דבני־נשא ובמרדותהון יחתם יחתום:

33:16 Then He opens the ears of men, And seals their instruction,

יבַפַּה: לָהָסִיר אָדָם מַעַשֵּׂה וְגֵוָה מִגַּבֵר יִכַפַּה:

למעדי בר־נש מרי עובדי בישא וגיותנותיה מן גברא יכסי:

33:17 That He may turn man aside from his conduct, And keep man from pride;

:33:18 יַחְשֵׁךְ עֻבְּשׁוֹ מִנְּי־שָׁאַתִּת יְחַיָּתוֹ מֵעְבֶר בַּשְׁלַח:

ימנע יבצע נפשיה מן שווחתא וחיוהי מן למעבר בזייני קרבא בשלחא 33:18 בסרהוביא:

33:18 He keeps back his soul from the pit, And his life from passing over into Sheol.

וְהוּכֵח בְּמַכִאוֹב עַל־מִשׁבָּבֶוֹ (וִרִיב) וְיְרְוֹב] עֲצָמָיִו אֵחָן:

33:19 ומתמכסן ומתמסכן בכיבא על בית־מדמכיה וסוגעי אברוהי תקיפין: 33:19 "Man is also chastened with pain on his bed, And with unceasing complaint in his bones;

33:20 וְזְהֲמַתוּ חַיָּתוֹ לֶחֶם וְנַפְשׁוֹ מַאֲכֵל תַּאֲוָה: 33:20 ומן תונביא דנקיט ליה מרחקא נפשה נשמתיה מזונא ונפשיה מיכלא רגיגא:

33:20 So that his life loathes bread, And his soul favorite food.

יָכֵל בִּשָּׁרוֹ מֵרָאִי (וּשָׁפִּי) [וְשָׁפִּוּ] עַצִּמוֹתָיו לא רָאִוּ:

ישתיצי בסריה מן ריוו מן למחמי ושפיא וקבילו גרמוהי לא אתחמו: 33:21 "His flesh wastes away from sight, And his bones which were not seen stick out

33:22 וַתִּקְרֵב לַשַּׁחַת נַפְּשׁוֹ וְחַיָּתוֹ לַמְמָתִים: 33:22 וקריבת לשווחתא לשחווא נפשיה ונשמתיה למיתותא: לקטוליא: 33:22 "Then his soul draws near to the pit, And his life to those who bring death.

33:23 אִם־וַשָּׁ עָלָיוּ מַלְאָּדְ מֵלִּיץ אֶחָר מִנְּי־אָלֶף לְהַנִּיד לְאָדָם יְשְׁרְוֹ: 33:23 אין אית עלוהי זכותא מזדמן מלאכא חדא פרקליטא מן־ביני אלף קטיגוריא לחואה לבר־נש תריצותיה:

33:23 "If there is an angel as mediator for him, One out of a thousand, To remind a man what is right for him,

23:24 וַיִּחֻנָּנוּ וַיֹּאמֵר ֻפַּרָעָהוּ מֵרָרֶת שַּׁחַת מָצָאתִי כְפֵּר:

וחס עלוהי ואמר פרוק יתיה מן למיחת בשווחתא אשכחית פורקנא: 33:24 Then let him be gracious to him, and say, 'Deliver him from going down to the pit, I have found a ransom';

33:25 רָטַפַשׁ בִשַּׁרָוֹ מִנְעַר יַשׁוֹב לִימֵי עַלוּמֵיו:

33:25 אתקליש בסריה יתיר מן ריבותא יתוב לימי טליותיה:

33:25 Let his flesh become fresher than in youth, Let him return to the days of his youthful vigor;

33:26 יֵעָתַר אָל־אֱלוֹהַ וַיִּרְצָהוּ וַיַּרָא פָּנַיו בְּתְרוּעָה וַיַּשֶׁב לֵאֱנוֹשׁ צִדְקַתוֹ:

33:26 יצלי קדם אלהא וירעיוניה וחמא אפוהי ברעוא וביבבא ויתיב לאנש לבר־נש היך צדקתיה:

33:26 Then he will pray to God, and He will accept him, That he may see His face with joy, And He may restore His righteousness to man.

יַנְשׁר עַל־אַנָשִׁים וַיֹּאמֶר חָטָאתִי וְנָשֵׁר הֶעֲוֹיתִי וִלֹא־שָׁוָה לִי: 33:27

יסתכל יתקן יתרץ יעבד שורוון מן בני־נשא יימר חבית ותריץ קלקילית 33:27 ולא הוה שוה לי ולית מששא לי:

33:27 "He will sing to men and say, 'I have sinned and perverted what is right, And it is not proper for me.

33:28 פַּרָה (נַפִּשִׁי) [נֻפִּשׁוֹ] מֵעֲבֹר בַּשָּׁחַת (וְחַיָּתִי) [וְחַיָּתוֹ] בָּאוֹר תִּרְאֵה:

33:28 פרק נפשיה מן למעבר למעבר בזיני קרביה ונשמתיה מן נהורא מעליא תחמי:

33:28 'He has redeemed my soul from going to the pit, And my life shall see the light.'

33:29 הֶן־כָּל־אֵבֶּה יִפְעַל־אֵל פַּעֲמֻיִם שָׁלְוֹשׁ עִם־גַּבֶּר: 33:29 הא כל איליין דעבד אלהא תרין זמנין ותלת עם בר־נש:

33:29 "Behold, God does all these oftentimes with men,

33:30 להשיב נַפשוֹ מִנִי־שַחַת לָאוֹר בָאוֹר הַחַיִּים:

מטול לאתבא נפשיה מן שווחא לאנהרא בניהור חייא:

33:30 To bring back his soul from the pit, That he may be enlightened with the light of life.

33:31 הַקְשֵׁב אִיּוֹב שְׁמַע־לִּי הַחֲהֵשׁ וְאָנֹכִי אֲדַבְּר: 33:31 אצית איוב קביל מני שתיק שתוק ואנא אמלל:

33:31 "Pay attention, O Job, listen to me; Keep silent, and let me speak

33:32 אָם־יֵשׁ־מִּלְּין הֲשִׁיבֵנִי דַבּבֹּר כִּי־חָפַצְתִּי צַּדְקֶךְ: 33:32 אין אית מליא אתיב יתי מליל ארום צביתי לזכאותך:

33:32 "Then if you have anything to say, answer me; Speak, for I desire to justify you.

33:33 אָם־אַין אַתָּה שִׁמַע־לֹיָ הַחֵרִשׁ וַאָאַלֶּפְּדָּ חָכְמַה: ס

33:33 אין לא את קביל תקביל מני שתוק ואליפנך חכמתא:

33:33 "If not, listen to me; Keep silent, and I will teach you wisdom."

:34:1 וַיַּעַן אֱלִיהֹוּא וַיּאמָר:

:34:1 ואתיב אליהוא ואמר:

34:1 Then Elihu continued and said,

שִׁמְעַרּ חֲכָמִים מִלָּי וְיֹדְעִים הַאֲזִינוּ לְי: שׁמעוּ חכימיא מליי ודדיעיא וידעייא אציתו למימרי:

34:2 "Hear my words, you wise men, And listen to me, you who know

34:3 פּי־אַזון מִלִּין תִּבְחָן וְחֵדְ יִטְעַם לֶאֱכְל:

:34:3 ארום אודנא מליא בחנא ומוריגא טעמא למיכל למיכול:

34:3 "For the ear tests words As the palate tastes food.

מִשְׁפָּט נִבְחַרָה־לָּגֵוּ נִדְעָה בִינֵינוּ מַה־שִּוב:

:34:4 דין נתרעי לנא נדע ביננא מה טב

34:4 "Let us choose for ourselves what is right; Let us know among ourselves what is good.

34:5 כי־אמר איוב צדקתי ואל הסיר משפטי:

34:5 ארום אמר איוב זכיית ואלהא אעדי דיני:

34:5 "For Job has said, 'I am righteous, But God has taken away my right:

עַל־מִשׁפָּמִי אַכַזָּב אָנִוֹשׁ חִצִּי בִלִּי־פַשַּע:

מטול דיני אכדב בר־נש דשארי דשאדי גירי מדלית סורחנא:

34:6 Should I lie concerning my right? My wound is incurable, though I am without transgression.'

34:7 מִי־גֶבֶר פְּאִיֻּוֹב וְשְׁתֶּה־לַּעַג כַּמְּיִם: 34:7 מן גברא היך איוב דשתי דוחכא היך מיא:

34:7 "What man is like Job, Who drinks up derision like water,

ּ וִאָרַח ֻלְחֵבְרָה עִם־פּּעֵלֵי אָוֵן וֹלָלֶכֶת עִם־אַנִשִׁי־רַשַּׁע:

ואזל לאתחברא עם עבדי שקר ולהלכא עם אנשי רשיעא:

34:8 Who goes in company with the workers of iniquity, And walks with wicked men?

34:9 פִּי־אָמַר לָא יִסְכָּן־נָּבֶר בִּרְצֹתוֹ עִם־אֱלֹהִים: 34:9 ארום אמר לא יסתכן בר־נשׁ במרהטיה עם אלהא: ארום אמר לא יאלף גבר במצביה עם אלהא:

34:9 "For he has said, 'It profits a man nothing When he is pleased with God.'

34:10 לַבֵּן אַנַשֵּׁי לֵבָב שִׁמְעֹׁוּ לִי חָלְלָה לָאֵל מֵהֶשׁׁע וְשַׁדִּי מֵעָוֶל:

ייין אנשי חכימי לבא קבילו מני חס לאלהא מן רשיעא רישעא 34:10 מני דוס לאלהא מן השיעא רישעא ושדי מן שקרא:

34:10 "Therefore, listen to me, you men of understanding. Far be it from God to do wickedness, And from the Almighty to do wrong.

:34:11 בִּיְ פַּעֵל אָדָם יְשֵׁלֶם־לֵוֹ וְרְאָרַח אִׁישׁ יַמְצִאֵנוּי

34:11 ארום עובדי בר־נש ישלם ליה והיך אורחא דגברא יערעניה:

34:11 "For He pays a man according to his work, And makes him find it according to his way.

34:12 אַף־אָמְנָם אֵל לֹא־יַרְשִׁיעַ וְשַׁדִּי לֹא־יְעַוּת מִשְׁפְּט: 34:12 ברם בקושטא אלהא לא יחייב ושדי לא יקלקל דינא:

34:12 "Surely, God will not act wickedly, And the Almighty will not pervert justice

34:13 מִי־פָּקַד עָלָיו אָרְצָה וּמִי שָׁם תַּבֵּל כֻּלְּה: 34:13 מן פקיד עלוהי למעבד ארעא ומן שוי תבל כולה:

34:13 "Who gave Him authority over the earth? And who has laid on Him the whole world?

34:14 אִם־יָשִׂים אֵלָיו לִבּוֹ רוּחוֹ וְנִשְׁמָתוֹ אֵלָיו יָאֱסְף: 34:14 אין ישוי לותיה לביה רוחיה ונשמתיה לותיה יכנוש:

34:14 "If He should determine to do so, If He should gather to Himself His spirit and His breath

יִגְוַע כָּל־בָּשָּׁר יָחַד וְאָדָם עַל־עָפָּר יָשִׁוּב:

יתנגד כל בסרא כחדא ובר־נש על עפרא ישכוב יתוב:

34:15 All flesh would perish together, And man would return to dust.

34:16 וָאָם־בִּינָה שָׁמְעָה־וָאת הַאָּזִינָה לְקוֹל מְלֵי:

:34:16 ואם ואין תתביין שמע דא אצית לקל מלי:

34:16 "But if you have understanding, hear this; Listen to the sound of my words.

34:17 הַאַר שׂוֹגֵא מִשְׁפָּט יַחֲבִוֹשׁ וְאִם־צַּדִּיִק כַּבְּיֵר תַּרְשִׁיעֵ: 34:17 הברם דשאני דינא יסטמר יסתמר ואין צדיק זכאיי רב יחייב:

34:17 "Shall one who hates justice rule? And will you condemn the righteous mighty One,

34:18 הַאֲבָוֹר לְבֶוֶלֶךְ בְּלִיָּעֵל עָׁעָל עָשָׁל־נְדִיבִים:

34:18 האיפשר הכשר דאתאמר למלכא רשיעא חייבא לארכונין:

34:18 Who says to a king, 'Worthless one,' To nobles, 'Wicked ones';

34:19 אֲשֵׁר לְא־נָשָּׁא פְּגֵי שָׂרִים וְלָא נִכַּר־שִׁוֹעַ לִפְנִי־דָל כִּי־מַעֲשֵׂה יָדְיוּ כָּלְם: 34:19 דלא נסיב אפי רברבניא רברביא לא אשתמודע שועא קדם מסכינא ארום עובדי אידוהי כולהון:

34:19 Who shows no partiality to princes Nor regards the rich above the poor, For they all are the work of His hands?

34:20 הָגַע יָמֶתוּ וַחֲצֶוֹת לָיְלָה יְגֹעֲשׁוּ עָם וְיַעֲבֶרוּ וְיָסִירוּ אַבִּיר לֹא בְיֶד: 34:20 בשעתא ימותון סדומאי ופּלגות ליליא מתרגפין מצראי ויעברון ויעדון דורבנא לא בחיל ידא:

34:20 "In a moment they die, and at midnight People are shaken and pass away, And the mighty are taken away without

34:21 פִּי־עֵינָיו עַל־דַּרְכֵי־אָיִשׁ וְכָל־צְעָדְיו יִרְאָה: 34:21 מטול דעינוהי על אורחי בני־נשא וכולהון פסיעתוהי יחמי:

34:21 "For His eyes are upon the ways of a man, And He sees all his steps.

אָין־חָשֶׁךְ וְאֵין צַּלְבָוֶת ְלְהִפָּתֶר שָׁם פּּעֲלֵי אָון: 34:22

34:22 לית חשוכא ולית טולא דמותא לאטמרא תמן עבדי שקר:

34:22 "There is no darkness or deep shadow Where the workers of iniquity may hide themselves.

34:23 כִּי לָא עַל־אָישׁ יַשִּים עוֹד לַהַלְךְ אֵל־אֵל בַּמִּשְׁפַט:

34:23 ארום לא על גבר ישוי עוד תוב למיזל לות אלהא בדינא:

34:23 "For He does not need to consider a man further, That he should go before God in judgment.

34:24 יָרָעַ כַּבִּירִים לֹא־חֵקֶר וַיַּעְמֵּך אֲחֵרִים תַּחְתָם:

34:24 ירחיש מיבב יתבר גללי ימא דסגיעין ירהטון מימי נהרא דסגיעין בגו מיא מדלית סוף ואקים סוף ואקים אוחרנין מן־בתריהון חלופיהון באתריהון: ירהטון מימי נהרא דסגיעין בגומייא בגומייא מדלית סוף ואקים חורנין מן־בתריהון: יתבר גללי ימא דסגיעין בגומייא בגומייא מדלית סוף ואקים חורנין באתריהון חילופיהון

34:24 "He breaks in pieces mighty men without inquiry, And sets others in their place.

34:25 לָבֵּן יַפִּיר מַעְבֶּדִיהֶם וְהָפַּף לַיְּלָה וְיִדְּבֶּאוּ:

34:25 בגין כן יהודע מעבדיהון והפך ליליא ומתדככין ומידככין:

34:25 "Therefore He knows their works, And He overthrows them in the night, And they are crushed.

34:26 תַחַת־רַשָּׁעִים סְפָּקָם בַּמְקוֹם רֹאִים:

בתר באתר השיעי פורענותהון באתר באתר השיעיא פורענותהון בתר 34:26 דיחמון צדיקיא ויזכון בדינא:

34:26 "He strikes them like the wicked In a public place,

:34:27 אֲשֶׁר עַל־ֻבֵּן סָרוּ מִאַחֲרָיִו וְכָל־דְּרָכָיו לְא הִשְּׂבִּילוּ:

34:27 דמטול היכנא זרו מבתרוהי וכל אורחתיה לא אשכילו:

34:27 Because they turned aside from following Him, And had no regard for any of His ways;

34:28 לְהָבִיא עָלָיו צַעֵקַת־דָּלָ וִצַעַקַת עֵנִיִּים יִשְׁכָּוְע:

:34:28 לאיתאה עלוהי קבילתא דמסכינא וצעקתהון דעניי ישמע:

34:28 So that they caused the cry of the poor to come to Him, And that He might hear the cry of the afflicted-

:יַחָר יָשְלָם וּמָי יַרְשָּׁע וְיַסְתֵּר פָּנִים וּמִי יְשׁוּרֶגָּוּ וְעַל־אָדָם יָחַר: 34:29

34:29 והוא ישדוך ומן יחייב ויסלק שכנתיה ומן יסכניה ומסער חובא על עמא ועל בר־נש כחדא:

34:29 When He keeps quiet, who then can condemn? And when He hides His face, who then can behold Him, That is, in regard to both nation and man?--

34:30 מְמָנִי מָלְרֶ אָדָם חָגֵּף מִמְּוֹקְשֵׁי עֶם: 34:30 ממני מלכא בר־נש דילטור מטול תוקליא דבעמא:

34:30 So that godless men would not rule Nor be snares of the people.

34:31 כי־אל־אל האמר נשאתי לא אחבל:

34:31 ארום לאלהא האיפשר הכשר דאתאמר סוברית לא אחבול:

34:31 "For has anyone said to God, 'I have borne chastisement; I will not offend anymore;

34:32 בּלְעֲדֵי אֶחֱזֶה אַתְּה הֹתֵנִי אִם־עָוֶל פְּעַלְתִּי לְאׁ אֹסִיף: 34:32 בר ממה דאחמי אנת אלפנני אין שקרא עבדית לא אוסיף:

34:32 Teach me what I do not see; If I have done iniquity, I will not do it again '?

34:33 הַמֵּעִמְּךְ יְשֵׁלְמֶּנָה כִּי־מָאַסְתָּ כִּי־אַתָּה תִבְחַר וְלֹא־אָנִי וְמַה־יָדַעְתָּ דַבְּר: 34:33 האיפשר האושר דמעמך ישלמנה ארום רחקית ארום תתרעי ולא אנא ומה דידעת מליל:

34:33 "Shall He recompense on your terms, because you have rejected it? For you must choose, and not I; Therefore declare what you know.

34:34 אַנְשֵׁי לֵבָב נָאמְרוּ לִי וְגֶבֶר חָבָם שֹׁמֵעַ לִי: 34:34 אנשי חכימי לבא יימרון לי וגברא חכימא יקביל מני:

34:34 "Men of understanding will say to me, And a wise man who hears me

:איוֹב לא־בְדַעַת יִדַבֶּר וֹּדְבָרָיו לְא בְהַשְּׁבֵּיל:

34:35 איוב לא במנדעא ימליל ופתגמוהי לא בשוכלא:

34:35 'Job speaks without knowledge, And his words are without wisdom.

34:36 אָבִּי יִבְּחֵן אִיּוֹב עַד־גָצֵח עַל־ֹתְשָׁבֹת בְּאַנְשֵׁי־אָוֶן: 34:36 רעינא פון דאבא דבשמיא יבחן איוב עד עלמין מטול תיובתא באנשי שקר:

34:36 'Job ought to be tried to the limit, Because he answers like wicked men.

פִי יֹסִיְף עֵל־חַשְּאתוֹ בֶּשַׁע בֵּיגֵינוּ יִסְפַּוֹק וְיֶרֶב אֲמָרָיוּ לָאֵלּ: ס

34:37 ארום יוסיף על סורחניה מרד ביננא מספק ומסגי מימרוהי קדם אלהא: 34:37 For he adds rebellion to his sin; He claps his hands among us, And multiplies his words against God."

:35:1 וַיַּעַן אֱלִיהֹוּ וַיּּאמֵר:

:35:1 ואתיב אליהוא ואמר:

35:1 Then Elihu continued and said,

ַהַזֹאת חָשַּׁבְתָּ לְמִשְׁפָּטִ אָבָּיְרִתָּ צִּדְקִי מֵאֵל:

הרא חשלת לדינא מלילתא זכיית מן אלהא:

35:2 "Do you think this is according to justice? Do you say, 'My righteousness is more than God's '?

פִּי־תִאמֵר מַה־יִּסְכָּן־לֻדְ מָה־אֹעִיל מֵחַמָּאתִי:

35:3 ארום אמרת מה יהני לך מה צרוך אית על סורחני:

35:3 "For you say, 'What advantage will it be to You? What profit will I have, more than if I had sinned?'

```
35:4 אָנִי אֲשִׁיבְךָּ מִלִּין וְאֶת־רֵעֶיִדְּ עִמְּדְ:
35:4 אנא אתיבנך מליא וית חברייך עמך:
```

35:4 "I will answer you, And your friends with you.

35:5 "Look at the heavens and see; And behold the clouds-- they are higher than you.

35:6 "If you have sinned, what do you accomplish against Him? And if your transgressions are many, what do you do to

35:7 "If you are righteous, what do you give to Him, Or what does He receive from your hand?

35:8 "Your wickedness is for a man like yourself, And your righteousness is for a son of man

35:9 מֶרֹב עֲשׁוּקִים יַזְעִיקוּ יְשַׁוְּעוּ מִזְּרְוֹעַ רַבִּים: 35:9 ארום סוגעי טלומין מקבלין יבעון מתקוף אדרע דורבניא רברבני:

35:9 "Because of the multitude of oppressions they cry out; They cry for help because of the arm of the mighty.

35:10 וְלֹא־אָמַר אַיֵּה אֱלְוֹהַ עֹשָׂי נֹתֵן זְמִרְוֹת בַּלֶּיְלָה: 35:10 ולא אמר האן אלהא דעבד יתי דמסדרין אנגלי מרומא קדמוהי

תושבחתא בליליא:

35:10 "But no one says, 'Where is God my Maker, Who gives songs in the night,

35:11 Who teaches us more than the beasts of the earth And makes us wiser than the birds of the heavens?

35:12 "There they cry out, but He does not answer Because of the pride of evil men.

35:13 "Surely God will not listen to an empty cry, Nor will the Almighty regard it.

35:14 "How much less when you say you do not behold Him, The case is before Him, and you must wait for Him!

35:15 וְעַהָּה כִּי־אַיִן פָּקַר אַפּוֹ וְלְא־יָדֻע בַּפַּשׁ מְאִר: 35:15 וכדון ארום כאילו לא הוה אסער תוקפיה רוגזיה ולא ידע לאפושי

לחדא: בצערא: לאזדהרא: לטפזא: לשוורא: לקפצא:

35:15 "And now, because He has not visited in His anger, Nor has He acknowledged transgression well,

35:16 וַאִּיוֹב הֶבֶל יִפְצָה־פִּיהוּ בִּבְלִי־דַעַת מִלְין יַכְבֵּר: פ

35:16 ואיוב למא פצי פומיה פמיה מדלית מנדעא מליא יסגי:

35:16 So Job opens his mouth emptily; He multiplies words without knowledge."

:36:1 וַלְּסֵף אֱלִיהֹוּא וַיֹּאבֵור:

:36:1 ואוסיף אליהוא ואמר:

36:1 Then Elihu continued and said,

פַתַּר־לִי, זְעֵיר וַאֲחַהֶּךָ כִּיְ עוֹד לֶאֱלְוֹהַ מִלְּים:

אמתן לי צבחד ציבחר ואחוינך ארום תוב לאלהא מליא:

36:2 "Wait for me a little, and I will show you That there is yet more to be said in God's behalf.

אָשֵא דִעִי לִמֶרַחִוֹק וְלִפֹעַלִי אַתּן־צֵרַק:

אטול מנדעי מן־רחיק ולעביד יתי אתן צדקתא:

36:3 "I will fetch my knowledge from afar, And I will ascribe righteousness to my Maker

36:4 פִּי־אָמְנָם לֹא־שֶׁקֶר מִלָּיִ תְּמִים דֵעְוֹת עָמֵּך: 36:4 ארום בקושטא לא שקרא מליי שלים מנדעתא גבך:

36:4 "For truly my words are not false; One who is perfect in knowledge is with you

הֶן־אֵל ֻפַּבִּיר וְלָא יִמְאָס ׁכַּבִּיר פָּחַ לֵב:

הא אלהא רבא לא ירחק צדיקא מטול דהוא רב־חילא וחכים לבא:

36:5 "Behold, God is mighty but does not despise any; He is mighty in strength of understanding.

לא־יְחַיֶּה רָשָׁע וּמִשְׁפַּט עֲנִיּיִם וִתְּן: לא יחי חייב ודין עניי יהב:

36:6 "He does not keep the wicked alive, But gives justice to the afflicted.

לְא־יִנְרַע מִצַּדִּיק עִינֵיו וְאֵת־מִלְכִים לַכְּפַא וַיִּשִׁיבֵם לָנִצַח וַיִּגְבָּהוּ:

36:7 לא ימנע מן צדיקא עייניה ועם מלכיא תקניא למתב על כורסי

מלכותא ויותבנון ואותבינון לעלמא ומתגבהין:

36:7 "He does not withdraw His eyes from the righteous; But with kings on the throne He has seated them forever, and they are exalted.

ּוְאָם־אֲסוּתִים בַּזִּקִים יִלְּכְרוֹן בְּחַבְלֵי־עִנִי:

36:8 ואין אסירין רשיעיא בשושלוון בשולשלין מתאחדין באשלין דסגופא:

36:8 "And if they are bound in fetters, And are caught in the cords of affliction,

וינד להם פעלם ופשעיהם כי יתנברו:

וחוי להון עובדיהון ומרדיהון ארום יתגברו:

36:9 Then He declares to them their work And their transgressions, that they have magnified themselves

36:10 וַיַּנֵּל אָזְנָם לַמּוּסֶר וַיִּּאמֶר כִּי־יְשָׁבְוּן מֵאֲנֶן: 36:10 וגלי משמעהון למרדותא ואמר די יתובון מן עובדיהון בישיא דדמיין

ללמא:

36:10 "He opens their ear to instruction, And commands that they return from evil.

36:11 אָם־יִשָּׁמִעוֹ וְיַעַבָּדוּ יִכַלוּ יִמִיהָם בַּשִּוֹב וֹשָׁנִיהָם בַּנְּעִימִים:

36:11 אין שמעין יקבלון ופלחין ליה יגמרון ישלמון יומיהון בטב ושניהון בבסימיא במזמוטין:

36:11 "If they hear and serve Him, They will end their days in prosperity And their years in pleasures.

:36:12 וַאָם־לָא יָשׁמָעוּ בְשַׁלַח יַעברוּ וְיָגְוְעוֹ כְּבַלִּי־דַעַת:

16:12 ואין לא שמעין בזיני קרב בסרהוביא בשלהא יעברון מן עלמא ויתנגדון

36:12 "But if they do not hear, they shall perish by the sword And they will die without knowledge.

36:13 וְחַנְפֵּי־ֻלֵב יָשִׂימוּ אָף לֹא יְשַׁוְעוּ כִּי אֲסָרָם: 36:13 וזהוהי לבא ודילטורי לבא ישוון רוגזא לא יבעון רחמי ארום כפתנון: 36:13 "But the godless in heart lay up anger; They do not cry for help when He binds them.

36:14 תָּלֶּת בַּנְּעַר נַפְשָׁב וְחַיָּתָם בַּקּדִשִּים:

36:14 תמות בסרחנותא נפשתהון בטליות נפשיהון וחייתהון היך מרי זנו: 36:14 "They die in youth, And their life perishes among the cult prostitutes.

יְחַלֵּץ עָנִי בְעָנְיִוֹ וְיִגֶּל בַּלַּחַץ אָזְנָם:

יפצי עניא בסגופיה ומפרסם בדוחקא משמעהון:

36:15 "He delivers the afflicted in their affliction, And opens their ear in time of oppression.

36:16 וְאַף הֲסִיתְףׁ וֹ מִפִּי־צָּׁר ֻרַחַב לֹא־מוּצָק תַּחְתֶּיהָ וְנַחַת שֻׁלְחָנָךֹ כָּוָבֹא דְשֶׁן: 36:16 וברם פצאינך מפום מעיקא אפתי דלא יתעק בתרהא ובניח פתורך מלא רינהא: דיהנא:

36:16 "Then indeed, He enticed you from the mouth of distress, Instead of it, a broad place with no constraint; And that which was set on your table was full of fatness.

יַרְלַעָע מָלֵאָתְ רִין וּמִשְׁפָּט יִתְּמְכוּ: 36:17

36:17 ודינא דחייבא אשלימתא גמרתא דינא והלכאתא סעדין:

36:17 "But you were full of judgment on the wicked; Judgment and justice take hold of you

36:18 בִּי־חֲמָה פֶּן־יְסִיתְךְּ בְסָפֶּק וְרָב־כֹּפֶּר אַל־יַטֶּךְ: 36:18 ארום ירגיז דלמא יטענך במסת מזלא וסגי פורקן עותריה לא יצלנך: בספק בספוק ואיך דאמר בספיקא לשון ספק ממון:

36:18 "Beware that wrath does not entice you to scoffing; And do not let the greatness of the ransom turn you aside.

יביתר שועד לא בְצֵר וְכֹל מַאֲמַצִּי־כְח:

משכחין משכחין האושר המסתחר בעותך בעדן רתחא וכל דמתאלמין משכחין 36:19 חילא: האיפשר האוושר דמסדר צלותך לא בעקתא וכל דמתקפין כח מדבקין חילא: האיפשר האוושר דיעלת צלותך בעידן ריתחך וכל דמעלמין מתקפין חילא:

36:19 "Will your riches keep you from distress, Or all the forces of *your* strength?

36:20 אַל־תִשְאַף הַלֵּילָה לַעַלְוֹת עַמָּים תַּחְתַם:

36:20 לא תגייר אתת חברך בליליא לסלקא עמיא חלופיהון: לא תרחוק בליליא לאסקא עמיא באתריהון:

36:20 "Do not long for the night, When people vanish in their place.

יַּה בַּחַרְתָּ מִעְנִי: אַל־אָוֶן כִּי־עַל־יֻּה בַּחַרְתָּ מִעְנִי: 36:21

36:21 אסתמר לא תתפני לשקרא ארום על דין בחרתא מסגופא:

36:21 "Be careful, do not turn to evil, For you have preferred this to affliction

36:22 הֶן־אֵל יַשְּׁנִיב בְּכֹחֻוֹ מִיְ כָמַהוּ מוֹנֶרְה: 36:22 הא בלחודוהי אלהא תקיף בחיליה מן דכמיה מליף תריצותא:

36:22 "Behold, God is exalted in His power; Who is a teacher like Him?

ַמִי־פָּקַד עָלָיו דַּרְכֵּוֹ וּמִי־אָמַׁר פָּעַלְתָּ עַוְלָה:

:אסער עלוהי אורחיה ומן יימר עבדתא עילתא: 36:23

36:23 "Who has appointed Him His way, And who has said, 'You have done wrong '?

:36:24 אָלֶר פִּי־תַשְּׂגִיא פָּעלְוֹ אֲשֶׁר שֹׁרְרָוּ אֲנָשִׁים: 36:24 אדכר ארום תפּישׁ עובדיה די שבחו גוברין צדיקין:

36:24 "Remember that you should exalt His work, Of which men have sung.

36:25 כַּל־אָדָם חָזוּ־בֵּוֹ אֱנוֹשׁ יַבִּיטׁ מֵרָחְוֹק: 36:25 כל בר־נשׁ חמון ביה אנשׁ יסתכל מרחיק:

36:25 "All men have seen it; Man beholds from afair

:36:26 הֶן־אֵל שַׁנִּיא וְלֹא נֵדְע מִסְפֵּר שָׁנָיו וְלֹא־חֵקֶר: 36:26 הא אלהא סגי ולא נדע סכום שנוהי לית סוף:

36:26 "Behold, God is exalted, and we do not know Him; The number of His years is unsearchable

36:27 כִּי יְגָרַע נִשְׁפִי־מָיִם יָזְקוּ מָטָר לְאֵדְוֹ: 36:27 ארום ימנע טוופי מיא יזלפון מטרא לענניה:

36:27 "For He draws up the drops of water, They distill rain from the mist,

:בֹי אָדֶׁם רְבִי אָדֶם רְבִי אָדֶם רְבִי אָדֶם רָבֹי אָדֶם רָבֹי אָדֶם רָבֹי

:בר־נש רבר מטול צלותא דבר־נש רב: 36:28

36:28 Which the clouds pour down, They drip upon man abundantly.

:36:29 אַף אִם־יָבִין מִפְּרְשֵׂי־עָבַ 'תְּשָׁאֹוֹת סָכָּתְוֹ

36:29 לחוד אין אתביין פרישתא דעיבא ריכפת ענניה טלליה:

36:29 "Can anyone understand the spreading of the clouds, The thundering of His pavilion?

36:30 הַן־פָּרַשׁ עָלְיוּ אוֹרָוֹ וְשִּׁרְשֵׁי הַיָּם כִּסְה: 36:30 הא פרס עלוהי נהוריה ועקרי ימא חפא:

36:30 "Behold, He spreads His lightning about Him, And He covers the depths of the sea.

:36:31 בִּי־ֻבָם וָדְיַן עַמָּיָם יְתֶּן־אָּכֶל לְמַכְבִּיר:

:36:31 ארום בהון ידין דאין עממיא ייהב מיכלא לסוגעא:

36:31 "For by these He judges peoples; He gives food in abundance.

יעל־כַּפִּיִם כִּסְה־אָוֹר וַיִצַּוְ עָלֶיהָ בְמַפְּגְּיַע: 36:32

:36:32 מטול חטוף ידיא מנע מטרא ופקיד עלוהי למיחת מטול מצלי:

36:32 "He covers His hands with the lightning, And commands it to strike the mark

36:33 יַנִּיד עַלַיו רֵעוֹ 'מַקְנָה אַף עַל־עוֹלָה:

יהחוון באוריתא חד עם חבריה מטננין ברוגזא ומסלקין ליה לעילא: 36:33

יחוי עלוהי זכותא חבריה קניאתא ורוגזא מעלוהי יסלק: דחוי לשון תליתאי

על חבריה קניאתא ורוגזא עליה יסיק:

36:33 "Its noise declares His presence; The cattle also, concerning what is coming up.

37:1 אַף־לְזֹאת יֶחֲרַד לִבְּי וְיִתַּר מִמְקוֹמְוֹ: 27:1 ברם לדא יתווה ליבי ויטפיז מן אתריה: על בנוהי דאהרן אתנבי ואמר 37:1 לחוד לחדא לבי תווה ושוור מן אתריה:

37:1 "At this also my heart trembles, And leaps from its place

37:2 שַׁמְעָר שָׁמָוֹעַ בְּרָגָז לֹּלֵוֹ וְהָגֶה מִפִּיו וֵצֵא: 37:2 שמעו משמע ברוגזא קליה והגא איך אשא מפומיה מפמיה נפיק:

37:2 "Listen closely to the thunder of His voice, And the rumbling that goes out from His mouth.

:אָרֶץ: תַּחַת־כָּל־הַשָּׁמֵיִם יִשְּׁרָהוּ וְאוֹרוֹ עַל־כַּנְפְוֹת הָאָרֵץ: 37:3

37:3 תחות כל שמיא תריצותיה ונהוריה על סייפי ארעא:

37:3 "Under the whole heaven He lets it loose, And His lightning to the ends of the earth.

37:4 אַחֲרָיִו יִשְׁאַג־קֹוֹל יֻרְעֵם בְּקוֹל גָּאוֹנָוֹ וִלְא יִעַקְבֵם כִּי־יִשָּׁבַוֹע קוֹלוֹ:

מרוהי מכלי קל אכליותא בקל גיותנותיה ולא יעכבנון ארום ישמע 37:4

37:4 "After it, a voice roars; He thunders with His majestic voice, And He does not restrain the lightnings when His voice is heard.

יַרְעֵם אֵל בְּקוֹלוֹ נִפְּלָאִוֹת עֹשֶׂה גְּדֹלוֹת וְלְאׁ נַדְע: 37:5 כד אכלי אלהא בקליה על פרישן דעתיד למעבד עביד רברבן ולא 37:5 נדע:

37:5 "God thunders with His voice wondrously, Doing great things which we cannot comprehend.

37:6 בִּי לַשֶּׁלַגוּ יֹאמַׁר הֱוֵֹא אָרֶץ וְגָשֶׁם מָטֶר וְגַשֶׁם מִסְרְוֹת עַזְּוֹ:

37:6 ארום לתלגא יימר הוה בארעא ומטרא בתר מטרא בקיטא למבשלא פירי ומטרא בתר מטרא למצמח משכא עיסבא בסתוא בעושניה:

37:6 "For to the snow He says, 'Fall on the earth,' And to the downpour and the rain, 'Be strong.'

:37:7 בְּיַד־כָּל־אָדָם יַחְתִּוֹם לְדַעַת כָּל־אַנִשֵׁי מַזְעֵשְׂהוּ:

ביד כל בר־נש ירשום למדע כל בני־נשא עובדא:

37:7 "He seals the hand of every man, That all men may know His work.

37:8 וַתָּבָא חַיָּה בִמוֹ־אָרָב וּבִמְעוֹנֹתֵיהָ תִשְׁכֹּן:

37:8 ותיתי חיתא בכמנא ובמדורותה ובמדורהא תשרי:

37:8 "Then the beast goes into its lair And remains in its den.

37:9 מון הַחָבר תָבוֹא סוּפַה וּמִמְּזַבִים קַרָה:

37:9 מן אדרון עילא תיתי זועא ומכוות מזרים קורה:

37:9 "Out of the south comes the storm, And out of the north the cold.

37:10 מִנִּשְׁמַת־אֵל יִהֶּן־קַרַח וְרְחַב מַיִּם בְּמוּצֶק:

37:10 מן מימר אלהא מתיהב קרחא ופלטיות מוי באתכותא:

37:10 "From the breath of God ice is made, And the expanse of the waters is frozen.

37:11 אַף־ֻבְּרִי יַשְׂרָיַח עָבֻ יְפִּיץ עְנַן אוֹרְוֹ:

37:11 ברם בברירותא מטרח עיבא ורוח מבדר ענן מטריה: ברם מלאכא

37:11 "Also with moisture He loads the thick cloud; He disperses the cloud of His lightning.

וּהַתִּין לְפָעלָת כִּזְתַהַפֵּּך (בְּתַחְבּוּלָתוֹ) [בְתַחְבּוּלֹתְיו] לְפָעלָת כִּל אֲשֵׁר יְצַוּם 37:12 עַל־פַּנֵי תַבֵל אַרצַה:

37:12 והוא תוסקפתא מהפך בחכמתיה לאצלחא פלחי בארעא בעובדיהון ונחתין בכל אתר דפקדנון על־אפי תבל לארעא: והוא ברחמוהי מיא טמעתא מהפך באפותיקוהי לעובדיהון דבני־נשא מגלי יתהון ומשדר יתהון לכל דפקדנון על-אפי תבל לארעא:

37:12 "It changes direction, turning around by His guidance, That it may do whatever He commands it On the face of the inhabited earth.

37:13 אָם־לְשֵׁבֶט אָם־לְאַרְצִוֹ אָם־לְחֶׁסֶד יַמְצָאֵהוּ:

37:13 אין מטרא דפורענותא בימיא ובמדבריא אין מיטרא רזיא לאילני טווריא וגלימתא אין ניחא דחסדא לחקלי וכרמי ופירי יספקניה:

37:13 "Whether for correction, or for His world, Or for lovingkindness, He causes it to happen.

37:14 הַאָזַינָה זָאַת אָיָוֹב עַמֹד וְהָתְבּוֹנֵן נְפַּלְאוֹת אֵל:

37:14 אצית דא איוב קום ואתביין פרישתא דאלה:

37:14 "Listen to this, O Job, Stand and consider the wonders of God.

:וֹנְנוֹי בְּשׁוּם־אֱלְוֹהַ עֲלֵיהֶם וְהוֹפִּיע אוֹר עֵנָנְוֹי 37:15

37:15 הידעתא כד ישוי אלהא גזירתא עלויהון ואופע ענניה מטראיה:

37:15 "Do you know how God establishes them, And makes the lightning of His cloud to shine?

:בתַרע עַל־מִפּלְשֵׁי־עָב ׳מִפּלְאוֹת חְמִים דֵעִים: 37:16

37:16 הידעתא על מבשקרני קטרא דעיבא פרישוותא דשלים מנדעא:

37:16 "Do you know about the layers of the thick clouds, The wonders of one perfect in knowledge,

37:17 אֲשֶׁר־בְּנָדֶיִך חַפִּזִים בְּהַשְׁקִט אֶּבֶץ מִדְּרְוֹם:

37:17 די לבושך שחנין כד משדיך ארעא מדרומא:

37:17 You whose garments are hot, When the land is still because of the south wind?

37:18 תַּרְקִיעַ עִמּוֹ לִשְׁחָקִים חֲזָבִּים כִּרְאִי מוּצֶק: 37:18 תרקע עמיה לשחקי תקיפין וחזותהון היך אספלידא איספקלירא סביבא סנינא:

37:18 "Can you, with Him, spread out the skies, Strong as a molten mirror?

37:19 הַוֹּדִיעֵנוּ מַה־נָּאמַר לֵוֹ לְאֹ־נַעֲרֹךְ מִפְּנִי־חְשֶׁךְ: 37:19 אודע יתנא מה נימר ליה לא נסדר למחמי מן־קדם חשוכא: לא נכוין: 37:19 "Teach us what we shall say to Him; We cannot arrange our case because of darkness

37:20 הַוְסָפַּר־לְוֹ כִּיְ אֲדַבֵּר אִם־אָמַר אִׁישׁ כִּי וְבֻלֶּע:

37:20 האיפשר האוושר האשתעי ליה ארום אין מליל בר־נש ארום יקטרג: הכשר דישתעי בישרא ואדמא כולהון תושבחתיה דקיריס אין אמר בר־נש ארום איסתלעם:

37:20 "Shall it be told Him that I would speak? Or should a man say that he would be swallowed up?

:37:21 וְעַתָּה לֹא רָאוּ אוֹר בָּהִיר הוֹא בַּשִּׁחָקִים וְרְוּחַ עָבְרָה וַתְּטַהַרְם:

:37:21 וכדון לא חמון מטרא בוטט הוא בשחקי ורוחא עברת ודכיית יתהון: והשתא לא אסתכלו באוריתא אתעבידו שמיא בהירו מן לאחתא טלא ומטרא ורוחא עברת ודכאונון:

37:21 "Now men do not see the light which is bright in the skies; But the wind has passed and cleared them.

37:22 מַצְפוֹן זַהֶב יָאָתָה עַל־אַלוֹהַ נוֹרָא הוֹד:

מן צפונא דהבא נהור אסתנא ייתי וינהר עלמא קדם אלהא דחיל 37:22 שבהורא: מן צפונא אסתנא ייתי וינהר עלמא קדם אלהא דחיל יודון עללי

37:22 "Out of the north comes golden splendor; Around God is awesome majesty.

37:23 שַרַי לא־מָצָאנָהוּ שַנִּיא־כָח ומִשְׁפָּט וִרב־צַּדָקָה לְא יעַנָה:

מדבר לא ספקנא למשתעי סוגעי חילך: שדי לא אשכחנך דאנת מדבר 37:23 עם עללי עלמא בסוגעי מדע תוקפא ודינא וסוגעי צדקתא לא יסגף:

37:23 "The Almighty-- we cannot find Him; He is exalted in power And He will not do violence to justice and abundant

37:24 לכן יראוהו אַנשִים לא־יִראָה כַּל־חַכְמִי־לֶב: פ

מטול דרחילו בנין כן דחילו מניה גבריא לא ידחל כל חכימי לבא: מטול דרחילו 37:24 מניה גבריא לא יחמי מבנוהי היך כל חכימי לבא:

37:24 "Therefore men fear Him; He does not regard any who are wise of heart."

וַיּאמֵר: וַמְּן וַהַפִּעָרָהן הַפִּעָרָהן וַמְּן וַהַפִּעָרָהן וַיִּאמַר: וַיַּאמַר: אַיּוֹב (מָן) בּיֹּאמַר:

:אמר: ואתיב ייי ית איוב מן עלעולא דצערא דסערא ואמר:

38:1 Then the LORD answered Job out of the whirlwind and said,

מִי זָה מַחִשִּיך עצָה בִמִּלִין בְּלִי־דָעַת:

מן דין דמחשיך מלכתא מן במליא מדלית מנדעא:

38:2 "Who is this that darkens counsel By words without knowledge?

אָזָר־נָא כְנֶבֶר חֲלָצֶיִד וְאֶשְׁאָלְדֹּ וְהוֹדִיעֵנִי:

38:3 זרז כען כדון היך גברא חרצייך ואבענך ותהודענני:

38:3 "Now gird up your loins like a man, And I will ask you, and you instruct Me!

אַפָּה הָיִיתָ בִּיָסִדִי־אָרֵץ הַנִּּד אִם־יַדַעִתָּ בִינָה:

האן ידעתא במשתתי ארעא חוי אין ידעתא ביונתא:

38:4 "Where were you when I laid the foundation of the earth? Tell Me, if you have understanding

38:5 מִי־שָּׂם ֻמְמַהֶּיהָ כִּי תַדָע אָוֹ מִי־נָטָה עָלֵיהָ קֵּו: 38:5 מן שוי משחתהא ארום תדע או מן מתח עלה מתקולתא:

38:5 Who set its measurements? Since you know. Or who stretched the line on it?

עַל־ֻמָה אֲדָנֶיִהָ הָמְבָּעוּ אִוֹ מִי־יָרָה אֶבֶן פִּנָּתְהּ: על מה סומכיאה סמכייהא אטמעו או מן שדא אבן זיויתאה זיוויתה: 38:6 "On what were its bases sunk? Or who laid its cornerstone,

בְּרָן־יַחַד בַּוֹכְבֵי בְּקֶר וַיַּיִרִעוּ בְּל־בְּגֵי אֱלֹהִים:

38:7 בזמן דמשבחין כחדא כוכבי צפרא ומיבבין כל כתי מלאכיא:

38:7 When the morning stars sang together And all the sons of God shouted for joy?

38:8 וַיָּמֶּךְ בִּדְלַתַּיִם יָבְ צְׁנִיחֹוֹ מֵרֶחֶם וֵצֵא:

38:8 וטלל וסגר כד דשיא בדשייא ימא במגמיה במגחיה מן תהומא ממין רחמא יפוק:

38:8 "Or who enclosed the sea with doors When, bursting forth, it went out from the womb;

בְשׁוּמִי עָנָן לְבֻשׁוֹ וַעֲרָבֶּל חֲתֻלָּתְוֹ:

38:9 When I made a cloud its garment And thick darkness its swaddling band,

38:10 וָאֶשְׁבֵּר עָלָיו חָקִי וְאָשִּׁים בְּרִיחַ וּדְלָתֵים: 38:10 פסקית עלוהי גזירתי ושויתי פריריא פרידיא היך נגרין ודשין עברין: 38:10 And I placed boundaries on it And set a bolt and doors,

וַאַמַר עַד־פָּה תָבוֹא וִלְא תֹסִיף וּפָּא־יָשִׁית בִּנִאָוֹן נַּלֵּיף: 38:11

:38:11 ואמרית עד כה תיתי ולא תוסיף וכה יתייבש בגותנותא גלליך:

38:11 And I said, 'Thus far you shall come, but no farther; And here shall your proud waves stop '?

38:12 הֲמִיָּמֶיךּ צִוּיָתָ בֻּקֶר (יִדַּעְתָּה) (שַׁחַר) [יִדַּעְתָּן [הַשַּׁחַר] מְלְמִוֹּ:

38:12 המן יומך פקידתא למהוי צפר ידעתא לקריצתא אתריה: הביומי בראשית הויתא ופקדתא למהוי צפר ידעתא קריץ האן אתריה:

38:12 "Have you ever in your life commanded the morning, And caused the dawn to know its place,

38:13 לְאֱחֹז בְּכַנְפַּוֹת הָאָרִץ וְיִנָּעֲרָוּ רְשָׁעִים מִמֶּנָה: 38:13 למיחז למיחד בסטרי ארעא דישראל ויטלטלון חייביא מנה: למיחד בגדפי ארעא ואטלטלו דריא רשיעיא מנה:

38:13 That it might take hold of the ends of the earth, And the wicked be shaken out of it?

-38:14 הַתְהַפֶּךְ כִּחְמֵר חוֹתָם וְיָתְיַצִבוֹ כִּמֵוֹ לְבִוּשׁ:

38:14 מתהפכא היך טינא חותמין דלהון ואתעתדו כמו זהים היך כסו זהים אתהפכת היך טינא חותמא דלהון ולא אתבריאו דמו כמו גושמיהון גופיהון בלא נשמתהון היך כסו סריק:

38:14 "It is changed like clay under the seal; And they stand forth like a garment.

:בָּעָת מִיְשָׁעִים אוֹרָסַ וּזְרְוֹעַ רָבָּה תִּשָּׁבְר: 38:15

138:15 ואתכסי מן רשיעיא נהור נשמתהון ואדרע מרממא תתבר: ואתכסי מן דייביא נהוריהון דצדיקי ואדרע דגיותניא אתברת:

38:15 "From the wicked their light is withheld, And the uplifted arm is broken.

:פָּבָאתָ עַד־נִבְכֵי־יָסֵ וּבְחֵקֶר הַתְּבַלְּכִיּ אַתְ עַד־נִבְכֵי־יָסֵ יּבְאַתָּ 38:16

האיפשר דעלתא עד מערבלי סגור ימא ובפשפוש תהומא הליכתא: 38:16 "Have you entered into the springs of the sea Or walked in the recesses of the deep?

הַנְגְלָוּ ֻלְדְּ שַׁעֲרֵי־מֲוֶת וְשַׁעֲרֵי צַלְבָּוֶת תִּרְאֶה: האיפשר דאתגליין לך מעלני מותא ומעלני טולי מותא דגיהנם תחמי: 38:17 "Have the gates of death been revealed to you, Or have you seen the gates of deep darkness?

ָהְתְבּנַנְתָ עַד־רַחֲבֵי־אָרֶץ הַנִּד אִם־יָדַעְתָּ כָלֶה:

38:18 אתביונתא עד פתווי ארעא דגנוניתא דעדן חוי אין ידעתא כלה:

38:18 "Have you understood the expanse of the earth? Tell *Me*, if you know all this.

יִשְׁכָּן־אָוֹר וְׁחֹשֶׁךְ אֵי־זֶה מְקֹמְוֹ: 38:19

:38:19 הידין אורחא ישרי נהורא וחשוכא הידין אתריה:

38:19 "Where is the way to the dwelling of light? And darkness, where is its place,

38:20 כִּי תַקַּחֵנוּ אֵל־וּבוּלִוֹ וְכִי־תַבִּין וָתִיבִוֹת בֵּיתְוֹ:

38:20 ארום תדברניה לתחומיה ארום תתביין שבילי ביתיה:

38:20 That you may take it to its territory And that you may discern the paths to its home?

יָדַעְתָּ פִּי־אָז תִּנָּלֵד וּמִסְפַּר יָמֶיִדּ רַבִּים:

:38:21 ידעתא ארום הא כמאן תתברי ומניין יומיך סגיעין:

38:21 "You know, for you were born then, And the number of your days is great!

:38:22 הָבָאתָ אֶל־אֹצְרָוֹת שָׁלֶגֶׁג וְאֹצְרָוֹת בָּרָדַ תִּרְאֵה:

38:22 איפשר דעלתא לקורטורי תלגא ואפותיקי ברדא תחמי:

38:22 "Have you entered the storehouses of the snow, Or have you seen the storehouses of the hail,

38:23 אַשֶּׁר־חַשַּׁכָתִי לְעַת־צֵר לְיוֹם קַרַב וּמִלְחַמַה:

38:23 די גנזית תלגא לעדונא עקתא בגיהנם וברדא ליום קרבא דפרעה

ואגוחותא דמצראי: ליום קרבא דכנענאי ואגחותא דמסוקיין בית־מרון:

38:23 Which I have reserved for the time of distress, For the day of war and battle?

אָר יָפֵּץְ קְדִים עֲלֵי־אֶָּרֶץ: 38:24

38:24 הידין אורחא מתקבל מתפליג נהורא יבדר רוח קדומא על ארעא: **38:24** "Where is the way that the light is divided, *Or* the east wind scattered on the earth?

38:25 מִי־פִּלַג לַשֶּׁטֶף תְּעָלָה וְיֶבֶּרֶךְ לַחֲזֹיִז קֹלְוֹת: 38:25 מן טאיף לשטפא מן פליג לשטפא דתהומא חריצי מיא וקצתהון דלא 38:25 לעילא ואורחא לענני דמחתין מתמן מיא בקליא: מן עבד שזופי טוופי שטפא למרזבא דימא ולעילא אורחא דעננא דמחית מטרא בקלין: מן טייף לשטפא קובתא ואסרטא לענני קליא:

38:25 "Who has cleft a channel for the flood, Or a way for the thunderbolt,

יָלְהַבְּוֹטִיר עַל־אָבֶרץ לֹא־אָיִשׁ בִּוְדְבָּר לֹא־אָדָם בְּוֹ: 38:26

38:26 לאחתא מטרא עלוי ארעא דלית בה גבר מדבר דלא בר־נש ביה:

38:26 To bring rain on a land without people, On a desert without a man in it,

:38:27 לְהַשְּׂבִּיַע שִׁאָה וּמְשׁאָּה וֹּלְהַצְּמִיְחַ מַּצְא דֶּשָׁא:

38:27 למשבע רוגשא ואתרגושתא ולמרביא מנפקנות דתאה:

38:27 To satisfy the waste and desolate land And to make the seeds of grass to sprout?

הֵנשׁ־לַפָּשָר אָב אָוֹ מִי־הוֹלִיד אָגלֵי־טֵל:

האית למטרא אבא איבא או מן אוליד רסיסי טלא:

38:28 "Has the rain a father? Or who has begotten the drops of dew?

38:29 מַבֶּטֶן ֻמִי יָצָא הַקָּרַח וּכְפֹּר שָׁמַיִם מִי יְלְדְוֹ: 38:29 מן כריסא דמאן נפק קרחא וגלידא דשמיא מן יליד יתיה:

38:29 "From whose womb has come the ice? And the frost of heaven, who has given it birth?

ַבָּאָבֵן מַיִם יִתְחַבָּאוּ וּפָגֵי תְהוֹם יִתְלַכֶּדוּ:

היך מיא אבנא מיא קרישן ומטמרן ואפי תהומא מן קורא מתאחדין:

38:31 הַתְּקַשֵּׁר מַעֲדַנָּוֹת כִּימָה אִוֹ־מֹשְׁכִוֹת כְּסִיל הְפַּתֵּחֵ: 38:31 האיפשר דתקשר דתקטר שירי שושלי כמתא או אשלי דנגדין נפלא תשרי:

38:31 "Can you bind the chains of the Pleiades, Or loose the cords of Orion?

הַתֹצִיא מַזַרות בִּעְתוֹ וְעַיִשׁ עַלֹּבַנֵיהַ תַּנְחֵם:

:38:32 התפיק שטרי מזלייא בזמניה בעידניה וזגתא ועיש על בנהא תדברנון:

38:32 "Can you lead forth a constellation in its season, And guide the Bear with her satellites?

38:33 הַנְדַעְתָּ חָקּוֹת שָׁמֻיִם אִם־תָּשִׂים מִשְׁטְרֵוֹ בָאָרֶץ: 38:33 איפשר האוושר הידעתא גזירתא דשמיא אין תשוי סטריה דגלגליה בארעא:

38:33 "Do you know the ordinances of the heavens, Or fix their rule over the earth?

38:34 הַתְרִים לָעָב קּוֹלֶךְ וְשִׁפְעַת־מֵיִם הְּכַסֶּךְ: 38:34 איפשר דתרים לעיבא קלך וריכפת מיא תחפנך תכסינך:

38:34 "Can you lift up your voice to the clouds, So that an abundance of water will cover you?

38:35 הַתְשַׁלַּח בְּרָקִים וְיֵלֵכִוּ וְיֹאמְרְוּ לְךָּ הִגְּנוּ: 38:35 איפשר אוושר דתשדר ברקין ויהכון ויימרון לך האנן:

38:35 "Can you send forth lightnings that they may go And say to you, 'Here we are'?

38:36 בִּנִי־שָׁת בַּטִּחְוֹת חָכִמָה אָוֹ בִנְי־נָתַן לַשֵּׂכִוִי בִינָה:

38:36 מן שוי בכוליין חכמתא או מן יהב ללבא ביונתא: מן שוי בכולייתא חכמתא או מן יהב לתרנגול ברא ביונתא למקלסא למריה:

38:36 "Who has put wisdom in the innermost being Or given understanding to the mind?

38:37 מִי־יְסַפֵּר שְׁחָקִים בְּחָכְמָה וְנִבְלֵי שֻׁמַּיִם מִי יַשְׁכִּיב: 38:37 מן ימני כוכבי שמיא בחכמתא וענני דמתילין לזיקיא דשמיא מן ישכיב אשכיב מן ימני שבעתי שמיא בחכמתא וכילוות ובילוות שמיא מן אשרי: 38:37 "Who can count the clouds by wisdom, Or tip the water jars of the heavens,

38:38 בְּצֶקֶת עָפָר לַמוּצֶּק וְרְנָבִים יְדָבֶּקוּ: 38:38 כד אשתאס עפרא לשתאסא ובגרגישתא אדבקו:

38:38 When the dust hardens into a mass And the clods stick together?

38:39 הַתְצִוּד לְלָבִיִא טָרֶךּ וְחַיַּתְ כְּפִירִים הְמַלֵּא: 38:39 איפשר אוושר דתצוד לליתא מזונא ופרנסתא דאריותא תספק:

38:39 "Can you hunt the prey for the lion, Or satisfy the appetite of the young lions,

38:40 כִּי־יָשְׁחוּ בַפְּעוֹגִוֹת יֵשְׁבִוּ בַסְּכָּה לְמוֹ־אָרֶב: 38:40 ארום שחיין במדורתא יתבון במטללתא מטול לכמנא:

38:40 When they crouch in *their* dens *And* lie in wait in *their* lair?

:אֶכֶל: מָיָ יָכִין לָעֻרָב צַּידְוֹ כִּי־(יְלָדוֹ) [וְלָדָיוֹ] אֶל־אֵל יְשַׁוֹעֵוּ יִׁתְעוֹּ לִבְלִי־אְׁכֶל:

מן יתקין לעורבא מזוניה ארום בנוהי לות אלהא יבעון תעיין טעין 38:41

מדלית מיכלא:

38:41 "Who prepares for the raven its nourishment When its young cry to God And wander about without food?

הַנָדַעָתָּ עָת לֵדָת נַעַלֵי־סָלָע חֹלֵלֻ אַיָּלְוֹת תִּשְׁמָר:

39:1 איפשר אוושר דידעתא עדן מולדיהון דיעלי טנרא כד מצטערין אילתא תנטור:

39:1 "Do you know the time the mountain goats give birth? Do you observe the calving of the deer?

תִּסְפַּר יְרָחָים הְמַלֶּאָנָה יְיָדַעְהָ עֵת לִּדְהָנָה: תמני ירחיא דשלמן ותדע עדוני מולדיהון:

39:2 "Can you count the months they fulfill, Or do you know the time they give birth?

הַכַּרַעָנָה יַלִדִיהון תפַלַחנָה חַבַּלִיהֵם תַּשַּׁלַחנָה:

חמטן חמטין בניהון מתפלחן צעריהון משדרין:

39:3 "They kneel down, they bring forth their young, They get rid of their labor pains

יַחְלְמֵּוּ בְנֵיהֶם יִרְבִּוּ בַבֶּר יְצְאוּ וְלֹא־שָׁבוּ לָמוֹ: מתחיילן בניהון יסגון בעיבורא יפקון ולא תייבין להון:

39:4 "Their offspring become strong, they grow up in the open field; They leave and do not return to them

בִּי־שַׁלַּח בָּרָא חָבְּשָׁיִ וּמֹסְרְוֹת עָרֹוֹד בִיִּי בִּתְחַ:

מן פטר שלח מרודא בר חורי ושושלי ושולשלי ערודא מן שארי:

39:5 "Who sent out the wild donkey free? And who loosed the bonds of the swift donkey,

אֲשֶׁר־שַּׂמְתִּי עֲרָבָה בֵיתִוֹ וְנִמְשְׁפְּנוֹתָיו מְלֵחְה: די שויתי מישרא ביתיה ומשכנוהי ארע צדיא:

39:6 To whom I gave the wilderness for a home And the salt land for his dwelling place?

יִשְּׁחַק לַהְמָּוֹן קּרְיָה הְשָׁאָוֹת נוֹנֵשׁ לְא יִשְׁמָע:
ינחך לרגוש קריתא אתרגשתא דראדי לא ישמע:

39:7 "He scorns the tumult of the city, The shoutings of the driver he does not hear

יְתַוּר הָרֵים מִרְעֵהוּ וְאַחַר כָּל־יָרָוֹק יִדְרְוֹשׁ: יאליל טוריא מרעיה ובתר כל ירוקא יתבע יבעי:

39:8 "He explores the mountains for his pasture And searches after every green thing.

99:9 הֲנָאבֶה הֵיִם עָבְדֶךְ אִם־יְּלִין עַל־אֲבוּסֵך: 99:9 איפשר דצאבי רימנא למפלחך אין יבית על אורוותך: אברברייך:

39:9 "Will the wild ox consent to serve you, Or will he spend the night at your manger?

39:10 הֲתִקְשָׁר־ֻרִים בְּתֵלֶם עֲבֹתִוֹ אִם־יְשַׂהֵדְ עֲמָקִים אַחֲרֶיךְ: 39:10 איפשר אוושר דתקטור רימנא בתלמא באשליה דשישליה אין ישדד 39:10 "Can you bind the wild ox in a furrow with ropes, Or will he harrow the valleys after you?

39:11 הֲתִבְטַח־בָּוֹ כִּי־רַב כֹּחוֹ וְתַעֲזֹב אֵלְיוֹ יְגִיעֶדְ: 39:11 איפשר אוושר דתתרחיץ ביה ארום סגי חיליה ותשבוק לותיה ליעותך: 39:11 "Will you trust him because his strength is great And leave your labor to him?

יָתְאֲמִין בִּוֹ כִּי־(יָשׁוּב) [יָשִׁיב] זַרְעֶךּ וְגַּרְנְךְ יֶאֱסְׁף:

יכנוש: איפשר אוושר דתימין ביה ארום יתיב יתוב דרעך ואדרך יכנוש:

39:12 "Will you have faith in him that he will return your grain And gather it from your threshing floor?

39:13 כְּנַף־רְנָגִיִם נֶעֱלֶסָה אִם־אֶבְרָה חֲסִידָה וְנֹצְה:

39:13 גדפא דתרנגול ברא דמשבחין דמשבחא ומקלסא אין איברא דחווריתא ונוצציהא:

39:13 "The ostriches' wings flap joyously With the pinion and plumage of love,

39:14 בּי־תַעֲוֹב לָאָרֵץ בּצֶיהָ וְעַל־עָפֶּר תְּחַמֵּם: 39:14 ארום שבקא לארעא בעייהא ועל ארעא תדגור:

39:14 For she abandons her eggs to the earth And warms them in the dust,

39:15 וַתִּשִׁכַּח כִּי־רֵגֵל תְזוּרֵגָ וְחַיַּתְ הַשְּׂדֶרָה תְּדוּשֶׁהָ:

ושליא ארום רגלא תבדרנה וחיות ברא תדוששנה:

39:15 And she forgets that a foot may crush them, Or that a wild beast may trample them.

39:16 הִקְשִׁיַח בָּנֵיהָ לְּלֹא־לָגִה לְרִיק יְנִיעֲה בְּלִי־פְּחַר: 39:16 תעיין שחנא על בנהא דלא דילה לסריקותא ליעותא מדלית דלוחא: 39:16 "She treats her young cruelly, as if they were not hers; Though her labor be in vain, she is unconcerned;

39:17 בִּי־הִשָּׁה אֱלָוֹהַ חָכְמָּה וְלֹא־חָלַק לָה בַּבִּינָה:

39:17 ארום אנשיהה אלהא חכמתא ולא פליג לה בביונתא:

39:17 Because God has made her forget wisdom, And has not given her a share of understanding.

כעת במרום תמריא תשחק לסוס ולרכבו:

כעדן במרומא טייסא מנחכא לסוסא ולרכביה ולרוכביה:

39:18 "When she lifts herself on high, She laughs at the horse and his rider.

הַתִּתְן לַפַּוּס וְבוּרָתִ הַתַּלְבִּיִשׁ צַוָּארוּ רַעְמָה:

39:19 איפשר האוושר דתתן לסוסא גבורתא איפשר דתלביש צואריה תוקפא: **39:19** "Do you give the horse *his* might? Do you clothe his neck with a mane?

הַתַרעישֵנוּ כַּאַרבָּה הוד נַחִרוּ אֵימָה:

איפשר דתרגישניה היך גובאי שיבהור לשלושתא דנחיריה אימתא: 39:20 "Do you make him leap like the locust? His majestic snorting is terrible.

39:21 יַחְפְּרָוּ בָעֵמֶק וְיָשִׂישׁ בְּלַח וֹצֵא לִקְרַאת־נְשֶׁק: 39:21 מחפשון מחפרון בגלימא ויחדי בחילא יפוק לקדמות זייני קרבא: 39:21 "He paws in the valley, and rejoices in his strength; He goes out to meet the weapons

יִשְׂחֵק לְפַחַד וְלָא יִחָת וְלְא־יְשׁוּב מִפְּגִי־חֶרֶב: יחדי לדלוחא ולא יתבר ולא יתוב מן־קדם סייפא:

39:22 "He laughs at fear and is not dismayed; And he does not turn back from the sword.

ַעַלִיו תָרְנָה אַשְּפָה לַהַב חַנִית וְכִידְוּן:

עלוהי תשרי תשתדי זיינא חרבא שננא מוריגתא מורניתא ורומחא: 39:23 "The quiver rattles against him, The flashing spear and javelin.

39:24 בְּרַעַשׁ וְרֹגָּז יְנַמֶּא־אָּרֶץ וְלְאֹ־׳וַאֲמִין כִּי־קוֹל שׁוֹפֶּר: 39:24 ברוגש ורוגזא ורוגזא ורגוז דעבד יעבד גומתא בארעא ולא יהימן ארום

39:24 "With shaking and rage he races over the ground, And he does not stand still at the voice of the trumpet.

39:25 בְּדֵיְ שׁפָּר יֹאבַוּר הָאָָח וְנִמַרְחוֹק יָרְיַח מִלְחְמָוֶה רַעַם שָׁרִים וּתְרוּעָה: 39:25 במסת שופרא יימר חדווא ומן־רחיק יריח קרבא אכליותא דרברבני

39:25 "As often as the trumpet sounds he says, 'Aha!' And he scents the battle from afar, And the thunder of the captains and the war cry.

ָהֲמִבִּינָתָדְ יַאֲבֶר־נֵץְ יִפְרָשׁ (בְּנָפִוֹ) [בְּנָפְיוֹ] לְתִימָן:

39:26 איפשר אוושר דמביונתך יתאבר בר נצא פריש גדפוהי לדרומא:

39:26 "Is it by your understanding that the hawk soars, Stretching his wings toward the south?

:39:27 אָם־עַלֹּ־ֻפִּידָּ יַנְבְּיַהַּ נָשֶׁר וְכִי יַתִים קּנְּוֹ

39:27 אין על מימר פומך פמך אתגבה נשרא וארום ירים ירום שרכפיה:

39:27 "Is it at your command that the eagle mounts up And makes his nest on high?

39:28 סֶלַע יִשְׁכּוֹ וְיִתְלֹנָן עַלֹּ־שֶׁן־סֶׁלַע וּמְצוּדָה:

39:28 כיפה ישרי ויבית על כרך טינר ומצדתא:

39:28 "On the cliff he dwells and lodges, Upon the rocky crag, an inaccessible place

39:29 מִשָּׁם חֶפַּר־אַּכֶּל לְמֵרָחוֹק עֵינָיו יַבִּיטוּ: 39:29 מתמן מאלילי מאליל חפר מיכלא למרחיק עינוהי מסתכלן:

39:29 "From there he spies out food; His eyes see it from afar.

פּ: פּ (וְאֶפְרחוֹ) [וְאֶפְרחוֹ) וְעֵלְעוּ־דָּגִם וּבַאֲאָשׁר בְּאָשֶׁר שָׁם הְוּא: פּ

39:30 ואפריחוהי ואפירחוי גמעאן דמא וסלעמון אדמא ובאתר דתמן קטיליא תמן הוא:

39:30 "His young ones also suck up blood; And where the slain are, there is he."

ניִאַן יְהוָהָ אֶת־אִיּוֹב וַיֹּאמַר: 40:1

:40:1 ואתיב ייי ית איוב ואמר:

40:1 Then the LORD said to Job,

פּ :בְּעָבֶנְהוּ מֶלְוֹהַ אֱלְוֹהַ יַעְנֶנְהוּ פּ

יתיבניה: איפשר אוושר דנאצי עם שדי יתרדי מבחן מכסן אלהא יתיבניה:

40:2 "Will the faultfinder contend with the Almighty? Let him who reproves God answer it."

ניִּאַן אִיָּוֹב אֶת־יְהוָה וַיֹּאבְוֹר. 40:3

:40:3 ואתיב איוב ית ייי ואמר

40:3 Then Job answered the LORD and said,

40:4 הַן ֻקַלֹּתִי מָה אֲשִׁיבֶךְ יְדִי שַׂמְתִּי לְמוֹ־פִּי: 40:4 הא אזרלרלית אזרלזלית ומה אתיבנך ידי שויתי לפומי לפמי:

40:4 "Behold, I am insignificant; what can I reply to You? I lay my hand on my mouth.

40:5 אַחַת דִבּרְתִּי וְלָא אֵעֱנֶה וֹשְׂתִּיִם וְלָא אוֹסִיף: פ 40:5 חדא זמנא מלילית ולא אתיב ותנייניתא ותינייתא ולא אוסיף:

40:5 "Once I have spoken, and I will not answer; Even twice, and I will add nothing more."

וַיּאמֵר: [מְןַ [סְעָרָה] [מְן] (סְעָרָה) וַיִּאמָר: וַמַּן־יִהוָה אָת־אִיּוֹב (מְן)

:אמרא דצערא ואתיב מן עלעולא דצערא ואמר: 40:6

40:6 Then the LORD answered Job out of the storm and said,

```
יים אָזְר־נָאַ כְגָבֶר חֲלָצֶיִדְ אֶשְׁאָלְדְּ וְהוֹדִיעֵנִי:
```

יולנך ותהודענני: 40:7 אמיילנך ותהודענני:

40:7 "Now gird up your loins like a man; I will ask you, and you instruct Me.

הַאַף תָּפֶּר מִשְׁפָּטִי הַרְשִׁיעֵׂנִי לְמַעַן תִּצְדְּק: הברם תשני דיני תחייבנני מן־בגלל דתדכי דתזכי:

40:8 "Will you really annul My judgment? Will you condemn Me that you may be justified?

וְאִם־זְרוֹעַ כָּאֵל לֻךְ וֹבְקוֹל כָּמִהוּ תַרְעֵם:

יים ואין אדרע היך אלהא לך ובקלא דכמתיה תכלי: 40:9

40:9 "Or do you have an arm like God, And can you thunder with a voice like His?

40:10 עַרָה נָא נָאִוֹן וָגָבַה וִהְוֹר וִהָּדֵר תִּלְבָּשׁ:

40:10 אתקין כדון גיותניא גיותנותא וגובהא זיוא ושבהורא תלבש:

40:10 "Adorn yourself with eminence and dignity, And clothe yourself with honor and majesty.

40:11 הָפֵץ עֶבְרָוֹת אַפֶּּךְ וּרְאֵה כָל־גַּאֶּה וְהַשְׁפִּילֵהוּ: 40:11 בדר רוגזתא דנחירייך וחמי כל גיותן ומכיכניה:

40:11 "Pour out the overflowings of your anger, And look on everyone who is proud, and make him low

40:12 ראָה כֶל־גָּאָה הַכִנִיעָהוּ וַהַדְרְ רְשָׁעִים תַּחִתָּם:

חמי כל גיותניא ותברניה ודעדק חייביא באתריהון:

40:12 "Look on everyone who is proud, and humble him, And tread down the wicked where they stand.

יוָב שָׁמְנִם בָּעָבָּר יָתֻד בְּנִיהֶם חֲבְשׁ בַּטְּמְוּן: 40:13

בטומעא: טמענון טמנינון בעפרא כחדא אפיהון כבוש בטומעא:

40:13 "Hide them in the dust together; Bind them in the hidden place.

40:14 וְגַם־אֲנִי אוֹדֶךְ כִּי־תוֹשִׁעַ לְךְּ יְמִינֶךְ: 40:14 ולחוד אנא אודנך ארום תפרוק לך ימינך:

40:14 "Then I will also confess to you, That your own right hand can save you.

40:15 הַנָּה־נָא בְהַמוֹת אֲשֶׁר־עָשִׂיִתִי עָכָּוְךְ הְצִּיר כַּבָּקָר יֹאכֵל:

:40:15 הא כדון בעירא די עבדית עמך חצרא עישבא היך תורי ייכול

40:15 "Behold now, Behemoth, which I made as well as you; He eats grass like an ox.

40:16 הַנָּה־נָאַ כֹחְוֹ בְּמָתְנָיֵו וְאֹנֹוֹ בִּשְׁרִירֵי בִּטְנְוֹ:

40:16 הא כדון לויתן דחיליה בחרצוהי ותוקפיה בפרתא דכריסיה:

40:16 "Behold now, his strength in his loins And his power in the muscles of his belly.

40:17 יַחְפַּץ זְנָבָוֹ כְמוֹ־אָרָז וִּידִי (פַחֲדוֹ) [פַחֲדָיו] יְשֹׁרְגוּ:

-40:17 כאיף גונביה דונביה היך ארזא וזתניא וותנייא דפחדוהי משתבשין:

כפיף דזנביה דונביה היך ארזא גבריה גידיה ושעבזוהי משבשבין משבשין 40:17 "He bends his tail like a cedar; The sinews of his thighs are knit together.

40:18 אָצָמָיו אָפִיקֵי נְחוּשָׁה גְּרָטָּיו כּּמְמִיל בַּרְזֵל: 40:18 איברוהי תקיפין היך פצידי כרכומא גרמוהי היך מטליא מטלנא

40:18 "His bones are tubes of bronze; His limbs are like bars of iron.

```
- הוא באשִׁית דַּרְכֵי־אֵל דְעשׁוֹ יַגֵּשׁ חַרְבְּוֹי 40:19
```

יקרב סייפיה: דמעסי יתיה יקרב 40:19 הוא שירוי אורחתא דאלהא דעבדיה יקריב סייפיה:

40:19 "He is the first of the ways of God; Let his maker bring near his sword.

40:20 פִּי־בוּל הָרִים יִשְׂאוּ־לֵוֹ וְכָל־חַיַּתְ הַשְּׂהֵה יְשַׂחֲקוּ־שָׁם: 40:20 ארום עלל טוריא יסוברון ליה וכל חיוות ברא יגחכון תמן:

40:20 "Surely the mountains bring him food, And all the beasts of the field play there.

40:21 תחות טלליא ישכוב יגני בטמור קניא וערקא ועדקא:

40:21 "Under the lotus plants he lies down, In the covert of the reeds and the marsh

יְסָבֶּהוּ צֶאֱלִים צֵלֲלִוֹ יְסָבֹּוּהוּ עַרְבֵי־נֶחַל: יטללוניה טלליא גנוניה יחזרוניה ערבין דנחל:

40:22 "The lotus plants cover him with shade; The willows of the brook surround him

40:23 הֵן יַעֲשֵׂק ,נָהָר לָא יַחְפֵּוֹז יִבְשַׁח פִּי־יָגִיָח יַרְהֵן אֶל־פִּיהוּ: 40:23 הא יטלום נהרא ולא יתבהל יתרחיץ ארום נגיד ירדנא יורדנא לפומיה לפמיה:

40:23 "If a river rages, he is not alarmed; He is confident, though the Jordan rushes to his mouth.

40:24 בְּעֵינָיוֹ יִקְּחֶנָּוּ בְּמְוֹקְשִׁים יְנְקְב־אָף: 40:24 בעינוהי יסביניה יסכיניה בתקליא בתוקליא נקיב נחירא:

40:24 "Can anyone capture him when he is on watch, With barbs can anyone pierce his nose?

40:25 תנגיד תמשוך לויתן בחכתא ובאשלא תקדח לישניה:

41:1 "Can you draw out Leviathan with a fishhook? Or press down his tongue with a cord?

40:26 איפשר אוושר דתשוי אגמונא בנחיריה אונקלא ובסילוא ובשירא תנקוב

41:2 "Can you put a rope in his nose Or pierce his jaw with a hook?

איפשר אוושר דיסגי לותך בעותא אין ימלל לותך רכיכי:

41:3 "Will he make many supplications to you, Or will he speak to you soft words?

40:28 איפשר אוושר דיגזור קיים עמך תזבנניה לעבד פלח לעלמא:

41:4 "Will he make a covenant with you? Will you take him for a servant forever?

40:29 איפשר אוושר בתגחך ביה היך צפרא ותקטרניה לטלוותך לטלייתך: 41:5 "Will you play with him as with a bird, Or will you bind him for your maidens?

40:30 יִכְרָוּ עָלָיו חַבָּרִים יֻׁחֱצֹּוּהוּ בֵּין בְּנַעֲנִים: 40:30 יעבדון שירותא עלוהי חבריא חכימיא יפלגוניה ביני תגריא:

40:31 הַתְּמַלֵּא בְשֻּׁכְּוֹת עוֹרֶוֹ וְבְצִּלְצֵּלְ דָנִים ראשׁוֹ:

40:31 איפשר דתמלי במטללתא משכיה ובגנונא דנוניא רישיה:

41:7 "Can you fill his skin with harpoons, Or his head with fishing spears?

שִׁים־עַלַיו כַּפָּדְ זָכֹר מִלְחַמַה אַל־תּוֹסַף:

יידן איידן אדכר קרבא לא תשתיצי תוסיף: 40:32

41:8 "Lay your hand on him; Remember the battle; you will not do it again!

41:1 הַן־תֹחַלְתוֹ נִכְזֶבָה הֲנֵם אֶל־מַרְאֵיו יָטֶל: 41:1 הא אורכותיה מכדבא הברם למחמי לחזוויה יטלק:

41:9 "Behold, your expectation is false; Will you be laid low even at the sight of him?

-41:2 לְא־אַכְזָר כִּי יְעוּרֶגָּוּ וּמִי הׁוּא לְפָנֵי יִתְיַצְּב:

יתעתד: לא אכזרא ארום יעורניה ומן הוא קדמוהי יתעתד:

41:10 "No one is so fierce that he dares to arouse him; Who then is he that can stand before Me?

41:3 מִי הִקְדִּימַנִי וַאֲשַׁלֵּם תַּחָת כָּל־הַשָּׁמַיִם לִי־הָוּא:

41:3 מן אקדימנני בעובדי בראשית ואשלם הלא כל דתחות כל שמיא דילי הוא:

41:11 "Who has given to Me that I should repay him? Whatever is under the whole heaven is Mine.

41:4 (לא־) [לְוֹ־]אַחֵרִישׁ בַּדָּיָו וּדְבַר־גִּבוּרוֹת וְחִין עֵרְכִּוֹ:

יה: לא אשתיק כדבוביה כדכוביה ומימר גבורתא ובעותא דעלויה:

41:12 "I will not keep silence concerning his limbs, Or his mighty strength, or his orderly frame.

41:5 מִי־ֻגִּלָּה פְּנֵי לְבוּשֵׁוֹ בְּכֶפֶּל רְסְנוֹ מִיְ יָבְוֹא:

:41:5 מן גלי אפי כסותיה בכופלא דרסניה דפרומביה מן ייעול

41:13 "Who can strip off his outer armor? Who can come within his double mail?

41:6 דַּלְתֵּי ֻפָּנָיו מִי פִּתַח סְבִיבֻוֹת שִׁנָיו אֵימָה:

41:6 דשי אפוהי מן שארי חזרנות ככוהי אימתא:

41:14 "Who can open the doors of his face? Around his teeth there is terror.

41:7 גַּאֲנָה אֲפִיקֵי מֶגִנְּיָם סְנֹּוּר חוֹתָם צֵר: 41:7 היך גיותנות פצידיא קליפוהי גיותנות פצידיא מתריסין ליה אחיד כחותם צאיר:

41:15 "*His* strong scales are *his* pride, Shut up *as with* a tight seal.

41:8 אֶחֶד בְּאֶחֶד יִנַּשׁוּ וְרֹוּחַ לֹא־יָבְוֹא בֵינֵיהֶם: 41:8 חד עם חד מקרבין כרכוהי ניבוי ורוח ורווחא לא ייעול במצעיהון: 41:16 "One is so near to another That no air can come between them.

יּתְפַּרְרוּ: אָישׁ־בְּאָתִיהוּ יְדֻבָּקוּ יִתְלַכְּדׁוּ וְלָא יִתְפָּרְרוּ:

41:9 חד עם חבריה מדבקין מתאחדין ולא מתפרשין מיתפרדין:

41:17 "They are joined one to another; They clasp each other and cannot be separated.

ים עטישתיו תהל אור ועיניו כעפעפּי־שַחַר: 41:10

יבתא: קריצתא: מקקוהי תנהר נהורא ועינוהי כתמורי קריצתא:

41:18 "His sneezes flash forth light, And his eyes are like the eyelids of the morning.

- מַפִּיו לַפִּידִים יַהַלְכוּ כִּידְוֹדֵי אֵשׁ יִתְמַלְּטוּ: 41:11
- -41:11 מפומיה מפמיה בעוריא יהלכון גיצין ניצי דנור משתיזבין:

41:19 "Out of his mouth go burning torches; Sparks of fire leap forth.

- יוֹבִאָּ עָשֶׁן כְּדִּיד נָפִּוּח וִאַּוּמְוֹן: 41:12
- 41:12 מאפותיה יפוק קוטרא היך דודא נפיח דעביד כיפא:

41:20 "Out of his nostrils smoke goes forth As from a boiling pot and burning rushes

- 41:13 נַפְשׁוֹ נֵחַלִים תְּלָהֵט וְלַהַב מִפְּיו יֵצֵא:
- 41:13 נפשיה גומרין תצלהיב ושלהוביתא מפומיה מפמיה נפיק:

41:21 "His breath kindles coals, And a flame goes forth from his mouth.

- בּצַנָארוֹ נָלִין עֻז וֹלְפָנָיוֹ תָדְוֹץ דּאָבָה: בַּצַנָארוֹ נָלִין עֻז וֹלְפָנָיוֹ
- 41:14 בצואריה יבית עושנא וקדמוהי וקומוי תדוץ דבונא:

41:22 "In his neck lodges strength, And dismay leaps before him.

- 41:15 מַפְּלֵי בְשָּׁרֵוֹ דָבֵקוּ יָצִוּק עֲלָיו בַּל־יִמְוֹט: 41:15 שלדי בסריה מדבקין יתייסד עלוהי דלא תזוע:

41:23 "The folds of his flesh are joined together, Firm on him and immovable

- 41:16 ֻלְבּוֹ יָצְוּק כְּמוֹ־אָבֶן וְיָצׁוּק כְּפֶּלֵח תַחְתִית:
- 41:16 לביה מתייסד היך אבנא ונתיך היך פלחא ארעיתא:

41:24 "His heart is as hard as a stone, Even as hard as a lower millstone

- יּנְמַלֵּתוֹ יָנְוּרוּ אֵלְיִם בִּשְׁבָרִים יִתְחַמָּאוּ: בּוֹנִרוּ אֵלִיִם בִּיִּים יִתְחַמָּאוּ:
- יות מספייה מו אזרקפותיה ירחלון תקיפיא בכריא מן תבריא 41:17 ידון עליהון מן גללי ימא ישתנון:

41:25 "When he raises himself up, the mighty fear; Because of the crashing they are bewildered.

- 41:18 מַשִּׂיגֵהוּ הֶתֶרב בְּלִי תָקוּם חֲנִית מַסָּע וְשִׁרְיָה: 41:18 ידבקניה חרבא ולא תקום מורניתא וקלעא דמטלא אבנא ושיריינא: 41:26 "The sword that reaches him cannot avail, Nor the spear, the dart or the javelin.

  - 41:19 יַחְשֵּׁב לְתֶבֶן בַּרְזֶל לְעֵץְ רִקְבְוֹן נְחוּשֵׁה: 41:19 יחשב לתבנא פרזלא לקיסא סריחא כרכומא:

41:27 "He regards iron as straw, Bronze as rotten wood

- 41:20 לְא־יַבְרִיחֶנּוּ בֶּן־קָשֶׁת לְלָפַׁשׁ נַהְפְּכוּ־לְוֹ אַבְנֵי־קַלַע:
- 41:20 לא יערוקניה גיררא דקשתא לגילי אתחשיבו אבני קלעא:

41:28 "The arrow cannot make him flee; Slingstones are turned into stubble for him.

- יִנְשְׁהַלֶּע נֶחְשְׁבָּוּ תוֹתָח וְיִשְׂהַק לְרַעֲשׁ פִּידְוֹן: 41:21
- 41:21 היך גילי אתחשיבו נגריא ויגחך לרגוש רומחיא: תות כולביא:

41:29 "Clubs are regarded as stubble; He laughs at the rattling of the javelin

- 41:22 תַּחְתָּיו חַרְּוּדֵי חָרֶשׁ יִרְפַּדְ חָרָוּץ עֲלֵי־מִים: 41:22 תחותוהי פרירין דחדרין היך חספא דמיך ימיך דהבא סנינא עלוהי בסאן:

41:30 "His underparts are *like* sharp potsherds; He spreads out *like* a threshing sledge on the mire.

- 21:23 וַרְתִּיַת כַּפִּיר מְצוּלָגִה יָם יָשִׂים כַּמֶּרְקָתְה:
- 41:23 מרתח היך דודא מצולתא ימא ישוי היך מתכלא היך מבסמא:

41:31 "He makes the depths boil like a pot; He makes the sea like a jar of ointment.

- אַחֲרָיו יָאָיִר נָתִיב יַחְשֹׁב תְּהַוֹם לְשֵׂיבֶה: 41:24
- 41:24 בתרוהי ינהר שבילא יחשב יחשוב תהומא לשיבותא:

41:32 "Behind him he makes a wake to shine; One would think the deep to be gray-haired

- יַתָּל־עָבֶּל־עָבָּר מָשְׁלֻוֹ הָעָשֹׁוּ לִבְלִי־חָת. 41:25
- יתבר: דמעשי יתיה לא יתבר: במעשי יתיה לא יתבר: 41:25 41:33 "Nothing on earth is like him, One made without fear.

41:26 אֵת־כָּל־נָּבְׂהַ יִּרְאָה הוֹא מֶלֶךְ עַל־כָּל־בְּנִי־שֵׁחַץ: ס 41:26 ית כל גובהא יחמי הוא מליך על כל בני כונרי נוניא כוורי נוניא מליך הוא על כל בני אריון: מליך על כל מרי חטופא:

41:34 "He looks on everything that is high; He is king over all the sons of pride."

- יַבְּעַן אִיּוֹב אֶת־יְהוָה וַיּּאבַוּר: 42:1
- :אמר: איוב ית ייי מימרא דייי ואמר:

42:1 Then Job answered the LORD and said,

- :42:2 (יָדַעְתָּ) [יָדַעְתִּין כִּי־כָּל תוּכָל וְלֹא־יִבָּצֵר מִמְּךְ מְזִמָּה:
- ידעית ארום כולא תסובר ולא יתמנע מנך מחשבתא:

42:2 "I know that You can do all things, And that no purpose of Yours can be thwarted

- אָבָן נְפְּלָאִוֹת מִעָּלִים עֵצָּה בְּלִי דָעַת לָכֵן הַנְּדְתִּי וְלָא אָבִין נִפְּלָאִוֹת מִעָּלִים עֵצָּה בְּלִי דָעַת לָכֵן הִנְּדְתִּי וְלָא אָבִין נִפְּלָאִוֹת מִעְלִים עֵצָּה בְּלִי דְעַת לָכֵן הִנּּדְתִּי וְלָא
- יחיתי מטול היכנא מדעא מדלית בלא מדעא מלכתא מלכתא מורעא מורע 42:3 חזיתי ולא אתביין פרישן ולא אדע אנדע:
- 42:3 'Who is this that hides counsel without knowledge?' "Therefore I have declared that which I did not understand, Things too wonderful for me, which I did not know."

  - 42:4 שְׁמַע־ נָא וְאָנֹכִי אֲדַבֵּר אֶשְׁאָלְדְּ וְהוֹדִיעֵנִי: 42:4 שׁמע כדון ואנא אמלל אשיילנך ותהודענני:

42:4 Hear, now, and I will speak; I will ask You, and You instruct me.

- יַנְי רָאָחְד: יְעַהָּה עִינִי רָאָחְד: שְׁמַעִּתְּיִדְ יְעַהָּה עִינִי רָאָחְד: למשמעא דאודנא שמעית יתך ועיני לא חמיית יתך: 42:5

42:5 "I have heard of You by the hearing of the ear; But now my eye sees You;

- 42:6 עַל־כֵּן אֶמְאַס וְנִחַמְתִּי עַל־עָפָר וָאֵפֶר: פ 42:6 מטול היכנא מאסית עותרי ואתניחמית על בניי דהנון עפר וקטם: 42:6 Therefore I retract, And I repent in dust and ashes."
- ַנְיָהִי אַחַר דָבֶּר יְהוָה אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶה אֶל־אִיָּוֹב וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־אֱלִיפַּז 42:7 ָהַמֵּימָנִּי חָרָה אַפָּיְ בְדְּ' וֹבִשְׁנֵי רֵעֶידְ בִּי לְאֹ דְבַּרְתֶּם אַלַי נְכוֹנָה כְּעַבְדִי אִיּוֹב:
- ייי לאליפז דמן בתר דמליל ייי ית פתגמיא האלין עם איוב ואמר ייי לאליפז דמן 42:7 תימן תקף רוגזי בך ובתרין חבריך ארום לא מללתון לותי ביונתא כיונתא :היך עבדי איוב

42:7 It came about after the LORD had spoken these words to Job, that the LORD said to Eliphaz the Temanite, "My wrath is kindled against you and against your two friends, because you have not spoken of Me what is right as My servant

ַן עַהָּה קְחְוּ־לָכֶם שִׁבְעָה־פָּרִים וְשִׁבְעָה אֵילִים וּלִכְוּ אֵל־עַבִּהִי אִיּוֹב וְהַעֵּלִיתִם 42:8 עוֹלָהֹ בַעַרֶבֶּם וִאִּיוֹב עַבְרִי יִתְפַּלֵּל עַלֵיכֵם כִּי אִם־פַּנֵיו אַשַּׁא לִבְלִתִּי עַשִּׂוֹת עמָכִם ובָלָה 'פִי לְא דַבַּרָתֵם אֱלַי נְכוֹנָהְ פַעַבְּדִי אִיּוֹב:

12:8 וכען וכדון סיבו לכון שבעא תורין ושבעא דכרין אימרין ואיזילו לות עבדי איוב ותסקון עלתא אמטולכון ואיוב יצלי עליכון ארום אלהן אפוי אסב מן־בגלל דלא למעבד עמכון קלנא ארום לא מללתון לותי ביונתא כיונתא היך עבדי איוב:

42:8 "Now therefore, take for yourselves seven bulls and seven rams, and go to My servant Job, and offer up a burnt offering for yourselves, and My servant Job will pray for you. For I will accept him so that I may not do with you according to your folly, because you have not spoken of Me what is right, as My servant Job has."

רַבֵּר וַיַּלְכוּ אֵלִיפַּז הַתִּימָנִי וּבִלְדַּךְ הַשׁוּחִי צֹפַר הַנַּעֲמָתִי וַיַּעַשׁוּ כַּאַשֵּר דְבֵּר 42:9 אַליהָם יִהוָה וַיָּשַׂא יִהוָה אַת־פָּגֵי אִיּוֹב:

אליפז דמן תימן ובלדד דמן שוח וצפר דמן נעמה ועבדו היך 42:9 דמליל להון מימרא דייי ונסב וסבר ייי ית אפי איוב:

42:9 So Eliphaz the Temanite and Bildad the Shuhite and Zophar the Naamathite went and did as the LORD told them; and the LORD accepted Job.

יָהְנֶה וְיֶּכֶף יְהוָתָה בַּהְתְפַּלְלִוֹ בְּעַד רֵעֵגִהוּ וְיֶּכֶף יְהוָתָה בַּיִּתְם בַּיִּלְלוֹ בְּעַד רֵעֵגִהוּ וְיֶּכֶף יְהוָתָה בַּיִּתְם בּיִּתְם בַּיִּלְלוֹ בְּעַד רֵעֵגִהוּ וְיֶּכֶף יְהוָתָה בּיִהוּתְם בּיִּתְם בּיִּתְם בּיִּתְם בּיִּתְם בּיִתְם בּיִּתְם בּיִתְם בּיִתְם בּיתוּת בּיתות בּיתות ביתות בית אָת־כַּל־אַשֵּׁר לְאִיּוֹב לְמִשְׁנֵה:

יוסיף אחיב מטול חברוהי ואוסיף 42:10 מימרא דייי אתיב ית גלוות איוב בצלאותיה מימר דייי ית כל דהוה לאיוב בכופלא: על חד תרין:

42:10 The LORD restored the fortunes of Job when he prayed for his friends, and the LORD increased all that Job had twofold.

ַנַבְאוּ שַׁלַיוּ כַּל־אָחֵיו וְכַל־(אַחִיתִיוֹ) [אַחִיוֹתִיוֹ] וְכַל־יִדְעַיוֹ לְפַנִּים וַיֹּאכְלוּ בּיִבְאוּ עַמָּוֹ לֵחֵם בַּבִּיתוֹ וַיַּנָדָוּ לוֹ וַיִּנַחַמִּוּ אֹתוֹ עַל כָּל־הַרָעָה אֲשֵׁר־הַבִּיא יְהוָה עַלַיִּוּ וַיִּתְנוּ־לוֹ אָישׁ קשִׁישָה אֵחֶת וְאִישׁ וָזֶם זַהָב אָחַר: ס

יין אתו לותיה כל אחוהי וכל אחוותיה וכל דחכימוהי מן־קדמת דנא 42:11 ואכלו עמיה לחמא בביתיה וניידו עלוהי ונחמו יתיה על כל בישתא דאייתי ייי עלוהי ויהבו ליה אנש מעא מרגליתא חורפא ואנש קדשא דדהבא חד:

42:11 Then all his brothers and all his sisters and all who had known him before came to him, and they ate bread with him in his house; and they consoled him and comforted him for all the adversities that the LORD had brought on him. And each one gave him one piece of money, and each a ring of gold.

ַנִיהוָה בַּרֶך אֶת־אַחֲתִית אִיּוֹב מֵרֵאשָׁתַוֹ וַיְהִי־לוֹ אַרְבָּעָה עָשָּׁר אֶׁלֶף צֹאן 42:12 וִשֵׁשֵׁת אַלַפִּים גִּמַלִּים ואָלֶף־צֵמֶד בָּקָר וְאֶלֶף אֲתוֹנְוֹת:

42:12 ומימרא דייי בריך ית סיפא סופא דאיוב מן קדמותיה והוו ליה ארביסר אלפין דעאן ושית אלפין דגמלין ואלף פדנין דתורין ואלף אתנין:

42:12 The LORD blessed the latter days of Job more than his beginning; and he had 14,000 sheep and 6,000 camels and 1,000 yoke of oxen and 1,000 female donkeys.

יוֵיהִי־לָּוֹ שִּׁבְעָנָה בָנִים וְשָׁלִוֹשׁ בַּנְוֹת: 42:13 12:13 והוו ליה ארבסר בנין ותלת בנן:

42:13 He had seven sons and three daughters.

42:14 וַיִּקְרָאָ שֵׁם־הָאַחַתֹּ יִמִימָה וִשֵּׁם הַשֵּׁנִית קִצִיעָה וִשֵּׁם הַשִּׁלִישִׁית קֵרָן הַפִּּוּךְ:

ימימה ושום תליתאה קרן־הפוך: 42:14 וקרא שמא דחדא ימימה ושום תנייתא קציעה ושום תליתאה קרן־הפוך: ימימה הוה קרי לה דהוה יקירא ימימה הוה קרי לה דהוה שופרא כיממא קציעה הוה קרי לה דהוה יקירא היך קציעתא קרן־הפוך הוה קרי לה דהוה סגי זיו יקר אפהא היך אזמרגדא: 42:14 He named the first Jemimah, and the second Keziah, and the third Keren-happuch.

42:15 וְלֹא נִמְצָא נָשִׁים יָפֶּוֹת כִּבְנִוֹת אָיִוֹב בְּכָל־הָאָרֵץ וַיִּמֵן לָהֶם אֲבִיהֶם וַחֲלָה בִּתְוֹךְ אֲחֵיהֵם: ס

ילא אשתכח נשיא שפירתא היך בנתא דאיוב בכל ארעא ויהב להון 42:15 אבוהון אחסנתא במצע אחוהון:

42:15 In all the land no women were found so fair as Job's daughters; and their father gave them inheritance among their brothers.

ַלְיָתִי אִיּוֹב` אַחֲרֵי־זֹאת מֵאָה וְאַרְבָּעִים שָׁנָה (וַיַּרְא) [וַיִּרְאָה] אֶת־בְּנָיו` וְאֶת־בְּנֵי בָנָיו אַרְבָּעָה דֹּרְוֹת:

42:16 וחיא איוב בתר דנא מאה וארבעין שנין וחמא ית בנוהי וית בני בנוהי ארבעא דריא:

42:16 After this, Job lived 140 years, and saw his sons and his grandsons, four generations.

ניָבֶת אִיּוֹב זָקֵן ושְבַע יָמִים: 42:17

42:17 And Job died, an old man and full of days.